

HET ARCHIEF VAN HET GROOT BEGIJNHOF VAN 'S-HERTOGENBOSCH

Regesten van oorkonden

door

dr. A.C.M. (Ton) Kappelhof

Den Haag

deel I

nr's 0 - 226

(jaren 1304 - 1444)

herzien mei 2020/revised and extended edition May 2020

De delen I – III geplaatst op academia.edu op 11 mei 2020

Summary

Women set up communities in the thirteenth century where they lived together in a spirit of piousness. This movement developed very strongly in the duchy of Brabant, nowadays the Belgian provinces of Flemish and Walloon Brabant and Antwerp en the Dutch province of North Brabant. Most towns had such communities called *begijnhoven*. The city of 's-Hertogenbosch even had two, the Great and the Small *Begijnhof*. The Great *Begijnhof* is mentioned for the first time in 1274. It was situated next to the parish church of Saint John the Evangelist (nowadays the cathedral). On its summit it counted about 200 women, most of them unmarried and a minority of widows. The court was governed by four mistresses and supervised by the town government. It had an own church dedicated to Saint Nicholas, a vicar and several other priests who administered the altars. The women lived in houses. Poor and weak women could be admitted to the Great and the Small Infirmary. The first was mentioned for the first time in 1274, the latter was founded by a couple in 1427.

The Small *Begijnhof* was situated at the Snellestraat and had strong connections with the monastery of Friars Minor at the Market.

After 's-Hertogenbosch was seized by prince Frederik Hendrik in 1629 it became a part of the Dutch Republic. As the Reformed Church was dominant and Roman Catholicism was suppressed all monasteries were closed and their possessions confiscated by the state. Nunneries and the *Begijnhof* however were allowed to die out. The last *begijn* died shortly before 1700. The government in The Hague and the city government quarelled about the property rights until deep in the eighteenth century. Meanwhile the empty houses and the church not used any more decayed. The conflict ended with a division of

the property rights between state and city. All ruins could be removed now and a square was laid out where troops could parade. Adjoining the square accommodation for the horses of the cavalry was built. The square called *Parade* still exists. Cars are parked now where woman prayed and burnt candles in their church.

I made summaries of 803 documents, mainly charters, belonging to the archive of the Great *Begijnhof*. Most of them can be consulted in the reading room of the City Archive that is a department of Heritage 's-Hertogenbosch. A smaller part is in the Brabant Historical Information Centre, also in 's-Hertogenbosch a few hundred yards from the City Archive. Many documents deal with land, houses and rents. A rich source of female spirituality are the numerous last wills made up by women. These have been analysed thoroughly.

Almost all documents dating from before 1500 are written in Latin, documents after 1500 are partly in Dutch partly in Latin.

Begijnhoven in Brabant en in 's-Hertogenbosch

Begijnen waren vrouwen die een vroom leven wilden leiden, maar er niet voor voelden in te treden in een klooster. In de dertiende eeuw nam deze beweging een enorme omvang aan, met name in het hertogdom Brabant. In 1260 waren er tenminste 20 begijnhoven, alle in het Belgische gedeelte van het hertogdom. Alle steden van enig belang kregen een begijnhof. Het oudste begijnhof in Noord-Brabant was dat in Breda dat in 1267 voor het eerst vermeld werd. 's-Hertogenbosch had er zelfs twee, het oudste later het Grote Begijnhof genoemd lag ten zuiden van de St. Janskerk, daar waar nu de Parade ligt. Het wordt voor de eerste maal vermeld in 1274. Willem van Gent bepaalde toen dat de begijnen en daarnaast de arme begijnen een uitkering krijgen uit een kapitaal dat hij voor vrome doeleinden had bestemd. In datzelfde jaar werd de verhouding tussen de St. Janskerk en het begijnhof nader geregeld.

Het Bossche begijnhof was een ware vrouwenstad met een eigen kerk die een parochiële status had met een eigen pastoor en geestelijken die een altaar bedienden. Dit waren de beneficiaten. In 's-Hertogenbosch waren de meeste begijnen ongehuwd, enkele waren weduwe. De begijnen woonden in huizen en deden veel aan devoties. De talrijke testamenten in het archief zijn daarvan een prachtig getuigenis. De hierin tot uiting komende vrouwelijke spiritualiteit is voor 's-Hertogenbosch nog niet bestudeerd.

Naast het Groot Begijnhof was er nog een Klein Begijnhof dat nauw verbonden was met het minderbroedersklooster aan de Markt. Het Bossche begijnhof was verreweg het grootste in Noord-Brabant. Verder hadden alleen Bergen op Zoom, Breda en Eindhoven nog begijnhoven.

De door Coeverincx afgeschreven statuten uit 1484, die door G. van den Elsen en W. Hoevenaars zijn uitgegeven, geven tellen zeventien artikelen en werden in 1515 zeven artikelen aangevuld. De meeste bepalingen gaan over de leefwijze en het gedrag van de begijnen. Een begijn kon van het hof een kamer kopen en had dan het recht van gebruik

ervan tot aan haar dood. Een begijn zonder spaargeld kon zich laten opnemen in de Infirmierie. Andere begijnhoven zoals dat in Mechelen hadden ook een infirmierie. Deze wordt in middeleeuwse stukken aangeduid als de 'kranke begijnen'. In 's-Hertogenbosch stichtten Peter de Gorter en zijn vrouw Aleid van Beers in 1427 een tweede infirmierie die uit vier huizen bestond waarin plaats was voor acht vrouwen. Het hof werd bestuurd door vier meesteressen en de pastoor. Toezicht werd uitgeoefend door twee provisoren die lid waren van het stadsbestuur. Het hof genoot diverse privileges die verleend waren door de hertogen van Brabant. Het vermogen van het hof bestond uit renten, merendeels in geld, met onroerende zaken in de stad en zijn meierij als onderpand. De geschiedenis van het begijnhof is nog niet geschreven. U vindt wel wat informatie in de Bossche Encyclopedie en in de inleiding op de inventaris van het gedeelte dat zich in het BHIC bevindt.

Van vrouwenhof naar militair terrein

Na de overgang van 's-Hertogenbosch naar de Staatse zijde in 1629 moest het begijnhof uitsterven. De begijnen die er waren mochten wel blijven maar er mochten geen nieuwe leden worden aangenomen. De huisjes kwamen leeg te staan, de kerk, die niet meer gebruikt werd, verviel tot een ruïne. Na de dood van de laatste begijn in 1694 ontstond er een conflict tussen Den Haag en de stad 's-Hertogenbosch over de eigendomsrechten. Normaliter vielen kloosters in de stad toe aan het land dat ze onderbracht bij het fonds van de geestelijke goederen. Een begijnhof is echter geen klooster, maar wat dan wel? Het land gedroeg zich in elk geval als eigenaar van het complex toen het in 1701 voor 7000 gulden ruiterswallingen op het voormalige hof liet bouwen.¹ De steen die nodig was voor de fundering mocht de aannemer halen uit de inmiddels tot ruïnes vervallen huizen van het hof.²

Het conflict eindigde in 1721 met een deling: de staat kreeg twee derde en de stad een derde deel. De grond waar het hof gestaan had werd in 1749 ingericht als exercitieterrein. Het jaar daarop werd er een stal voor 92 paarden gebouwd, in 1753 gevolgd door een dubbel blok ruiterswallingen.³ Het vermogen werd later in fazen overgedragen aan de Tafel van de H. Geest (het Geefhuis).

Het archief van het Groot Begijnhof

Het archief van het Groot Begijnhof is in enkele delen uiteengevallen. Via diverse transacties kwam het kapitaal en daarmee ook een gedeelte van het archief terecht bij de Tafel van de H. Geest. Deze ging in 1811 -1815 weer op in het Bedelingsfonds. Dit fonds werd beheerd door de Godshuizen en bestond in 1991 bij de opheffing van de Godshuizen nog steeds zij het toen onder de naam van Stichting Maatschappelijk Welzijn.

---

¹ Resolutie Raad van State 8 oktober 1701.

² Resolutie Raad van State 14 oktober 1701.

³ Resolutiën Raad van State 28 oktober 1750 en 22 augustus 1753.

Dit deel van het archief bestaat uit een omvangrijke verzameling oorkonden, waaronder veel testamenten, en uit een serie achttiende-eeuwse jaarrekeningen. De archieven van de Godshuizen zijn per 1 januari 1992 in bewaring gegeven aan het Stadsarchief 's-Hertogenbosch dat later is opgegaan in de afdeling Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

In 1989 heb ik regesten gemaakt op de 746 oorkonden die zich op de Godshuizen bevonden. In april-mei 2020 heb ik deze regesten technisch herzien. De lay out werd verbeterd en veel afkortingen werden voluit geschreven. Ik heb de originelen toen niet ingezien wat trouwens onmogelijk was wegens de epidemie van het Coronavirus. De twee supplementen zijn ingevoegd waardoor een volledig chronologische reeks is ontstaan.

Een tweede bestand berustte op het Rijksarchief in Noord-Brabant dat is opgegaan in het in 's-Hertogenbosch gevestigde Brabants Historisch Informatie Centrum. Dit bestaat bijna helemaal uit oorkonden en telt 35 inventarisnummers. Op de oorkonden tot 1500 zijn regesten gemaakt. Bijna alle stukken, ook die van na 1500, zijn gedigitaliseerd. Ik heb de regesten gecontroleerd en waar nodig verbeterd en aangevuld. De oorkonden van na 1500 heb ik ook van een regest voorzien. In totaal zijn dit 57 regesten. Deze zijn ingevoegd in de reeks. Ik heb één stuk uit 1515 over de hertogelijke privileges van het hof toegevoegd. Dit is afgeschreven in een van de registers van de Brabantse Rekenkamer in Brussel. Dit maakt het totaal 803 oorkonden. De verzameling oorkonden van het Oud-Stadsarchief van 's-Hertogenbosch bevat vermoedelijk nog stukken met informatie over het begijnhof, maar vanwege de epidemie van het Coronavirus waren deze niet toegankelijk.

Het fonds Begijnhof bestaat feitelijk uit de volgende archieven:

- = het begijnhof zelf
- = de Grote Infirmierie
- = de Kleine Infirmierie
- = de fabriek van de kerk van het Begijnhof
- = de pastorie
- = diverse altaren in de kerk van het Begijnhof
- = vele kleine stichtingen voornamelijk jaargetijden en missen, maar ook fondsen bestemd voor de zangeressen, de versiering van het sacramentsaltaar en andere vrome stichtingen

De beide infirmeriën dienden ter ondersteuning van armlastige en/of zieke begijnen en werden evenals het eigenlijke hof bestuurd door de twee meesteressen. Deze dames stonden onder toezicht van het stadsbestuur, dat deze functie liet behartigen door een provisor.

De fondsen werden beheerd door de meesteressen van het Groot Begijnhof, terwijl ook af en toe sprake is van een rentmeester.

Vanaf 1640 zijn de belendingen niet meer in de regesten opgenomen, omdat deze gegevens beter en gemakkelijker in andere bronnen zijn terug te vinden.

Bronnen

Nationaal Archief
Raad van State na 1581
Registers met resolutiën

Bruijn, Martin de, en Ranjit Jayasena, 'Het Klein Begijnhof was niet klein. Opgravingen in de Snellestraat', in: *Bossche Bladen*, 2 (2003) 46-48.

Elsen, fr. G. van den ord. praem., en W. Hoevenaars ord. praem. ed. *Analecta Gijssberti Coeverincx* (2 delen; Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, 1907 en z.j.). 372 p. en 451 p.

Mastenbroek, W.L.A.H.M. en anderen, *Het geschrevene blijft. Het archief van het begijnhof Breda* (St. Breda's Begijnhof, 2015). 192 p.

Verheggen, Evelyne M.F., *Beelden voor passie en hartstocht. Bid- en devotieprenten in de Noordelijke Nederlanden, 17de en 18de eeuw* (Walburg Pers, Zutphen, 2006). 368 p.

De Bossche kronieken van Peter van Os, Cuperinus en Molius bevatten heel weinig informatie over de Bossche begijnhoven.

Website De Bossche Encyclopedie.

Ten geleide

In het Archief van de Bossche Godshuizen bevindt zich een deel van het archief van het Groot Begijnhof dat in het midden van de dertiende eeuw is ontstaan en lag naast de St. Janskerk, daar waar nu het plein genaamd de Parade ligt. In 1629 werden de goederen van het begijnhof door de staat in beslag genomen. Kort voor 1700 stierf de laatste begijn, waarna er een twist ontstond tussen de stad 's-Hertogenbosch en het land over de eigendomsrechten. In het midden van de achttiende eeuw werd deze twist beslecht met een schikking. De kerk en de huisjes van de begijnen waren inmiddels ingestort.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum in 's-Hertogenbosch bezit een ander deel van dit archief. U kunt dit vinden op de website van het BHIC.

Juridisch gezien bestond het Groot Begijnhof uit het eigenlijke begijnhof, de Infirmierie later Grote Infirmierie genoemd, de Kleine Infirmierie, de fabriek van de kerk van het begijnhof, het beneficie van de pastoor van deze kerk en uit een aantal kleinere fundaties die aan een in deze kerk staand altaar verbonden waren.

Ton Kappelhof

24 oktober 1989

herzien april 2020

BHIC inv. nr. 8 regist nr. 1

1304, 3 oktober

Overdracht erfcijns Hinthamereinde

Franco 'Herinc' slager en poorter van 's-Hertogenbosch draagt na verkoop over aan Margaretha van Oss begijn een erfcijns van 40 schellingen uit de helft van een huis en erf in de Hinthamerstraat en een leeg erf aan het straatje dat loopt naar de Windmolenberg. In de andere helft van dit huis woont de weduwe van Hendrik van <onleesbaar> .

Op de rug: Hendrik van Boort metselaar in De Drie Kandelaars.

Niet opgenomen in deel I van het Oorkondenboek Noord-Brabant.

0.

1309, 20 december

Vestiging erfpacht goederen Berlicum

door: Colekyn van der Bruggen ('de Ponte') van Berlicum

t.b.v.: Aleid Gegel, poorteres van 's-Hertogenbosch

van: erfpacht 2 mud rogge

uit:

1. land in Berlicum gend. DIE HOEDONC

2. een beemd aldaar waaruit jaarlijks 11 voeder hooi gaan

3. een deel van het land gend. DIE BOECSTREPE

Deze landerijen houdt Colekyn van de abdijs van Berne tegen een erfcijns van 6 penningen.

Behalve Colekyn staan ook garant Jan zijn zoon, Franco z.v. Truda zijn schoonzoon, Marcelis van Aken, Meus van Berlicum en Jan z.v. Metta van Berlicum op de rug: o.a. 'Inff.' [= Grote of Kleine Infirmierie]

0a.

1317, 29 april

Verkoop erfcijns huis Papenhulst

door: Heilwych van Gilze en haar zoon Aart

aan: Jan van Lith, priester

van: erfcijns 10 schellingen (er staat alleen 'decem solidorum')

uit:

de helft van een huis en erf aan de WEVERHULS waar wylen Hendrik van Eethen, timmerman, placht te wonen, en wel die helft die ligt aan de kant van de Dieze

Dit gebeurt nadat de moeder van de tocht is afgegaan.

op de rug: 'nu her Daems gasthuys van Mierde' (16de eeuws schrift?).

1.

1327, 21 november

Verkoop erfcijns huis Korenbrug

door: Aart Torf, poorter van 's-Hertogenbosch

t.b.v.: de meesteressen van de Infirmierie in het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen (er staat alleen 'viginti solidorum')

uit: huis en erf naast de Korenbrug; Aart woont thans in dit huis

lasten: erfcijns/-zen van £ 3 en 7 schellingen aan N.N.

op de rug:

latere debiteuren: Hendrik Pes (?) Bullenz.; Gijsbrecht Adriaans; Hendrik Noppen.

2.

1328, 28 maart

Verkoop erfpacht windmolen Hintham

door: meester Gillis van Aalst, timmerman

aan: Gerard Coptyten, poorter van 's-Hertogenbosch

van: erfpacht 3 mud uit 6 mud rogge die thans door Jan Haveloos wordt geleverd

uit: een windmolen naast 'Hyntma' die was van Jan Lyschap

De vest wordt als volgt omschreven: 'dictumque Gerardum in hac [pactione] per curiam imposuit et heredavit modo in talibus consueto'

op de rug: de 'formarie' op het Groot Begijnhof kreeg later hieruit 1 mud

3.

1332, 4 juli

Verkoop erfcijns huis [Verwersstraat]

door: Dirk Juistemond
aan: Truda Sweders (TSWEDERS)
van: erfcijns 14 schellingen en 6 penningen (er staat alleen 'quatordecim solidorum et ses denariorum')
uit: huis en erf aan de straat die loopt van de Colperstraat naar de Oude Dieze tussen Dirk van Son en Nullekyn van Beers
lasten: deze erfcijns omvat ook de op dit huis rustende hertogscijns.
op de rug:
Volderstraat (doorgehaald); Peperstraat (beide vroeg zeventiende-eeuws schrift); het erf van Peter van Macharen op de Oude Dieze (veertiende-eeuws schrift); huis op de hoek van de Volderstraat (zestiende-eeuws schrift).

4.

1335, 20 maart

Verkoop erfpacht goederen Helvoirt

door: Janvan Duren z.v.w. Simon van Diefhout
aan: Bele van Watermaal
van: erfpacht ½ mud rogge
uit:

1. erfgoed in HELLEVOORT tussen het huis van Hendrik voornd. en het huis van Wente van Helvoirt sr.
2. 4 lopenzaad land aan de overzijde van de straat tegenover voornd. erfgoed.

5.

1335, 4 juli

Verkoop erfcijns erfgoed Beurdestraat

door: Peter van Herle
aan: jonkvrouwe Yda van Heesbeen t.b.v. de infirmerie van het begijnhof
van: erfcijns 36 schellingen (er staat alleen 'triginta sex solidorum')
uit: een erfgoed met de gebouwen erop in 'Beurde' tussen Liesbeth Zwaardvegers en de hofstad v.w. Aart Dekkers ('tectoris')
lasten: de hertogscijns van 8 oude Engelse sterlingen ('octo sterlingos antiquos monete regis Anglie estimato'); deze cijns is inbegrepen in de erfcijns
op de rug: o.a. op de kapel van St. Barbara.

6.

1336, 4 mei

Overdracht erfcijns huis Vughterstraat

voor: notaris Hendrik Gerardsz. van Neynsel, bisdom Luik [geen vermelding dat hij clericus of priester is]
door: Adam van Neynsel, de broer v.w. jonkvrouwe Aleid van Dyk die in haar testament een erfcijns van 40 schellingen oude groten Tournoois (1 oude groot = 16 penningen)

had vermaakt aan de arme begijnen in de infirmerie van het Groot Begijnhof
aan: Willem en Hendrik van Neynsel, priesters en executeurs van het testament ten
behoefte van het onderhoud en de voeding van de arme begijnen in de Infirmerie
van het Groot Begijnhof
van: erfcijns 40 schellingen (zie boven)
uit: huis en erf van Liesbeth w.v. Rutger van Oerle, smid, in de Vughterstraat aan de kant
van 'Beurde' tussen Wouter van Geel en Geenken de wambuisstikker aan de
achterzijde strekkend tot aan het daar stromende water
Deze erfcijns is geweest van w. Winrik van Oyen en daarna van Willem van Nuland, Jan van
Nuland en Godfried van Oss z.v.w. Marcelis van Oss en door Adam van Neynsel voornd. van
hen gekocht. De notaris heeft het testament in de vorm van een 'instrumentum publicum'
gezien.

7.

1340, 25 juni

Vestiging erfcijns huis Colperstraat

door: Hendrik br.v.w. Rikyn ('Riquinus'), de bontwerker
t.b.v.: Liesbeth Boyen ten behoeve van de Infirmerie van het Groot Begijnhof
van: erfcijns 8 schellingen ('er staat alleen: 'octo solidorum')
uit: huis en erf van Hendrik in de Colperstraat tussen Jan van Koudekerke en de stal v.w.
Heilwych van Berkel
lasten: erfcijns/-zen van 31 schellingen en 4 penningen.

8.

1342, december

Vestiging erfpacht landerijen Helvoirt

door: Thomas z.v.w. Hendrik Koolborner van Helvoirt
t.b.v.: Franco van Orthen, de handschoenmaker
van: erfpacht ½ mud rogge
uit:
1. stuk land in Helvoirt tussen het land aan LEM LISEN SOENS BRABE en dat van Griet
Koolborner
2. een beemd gend. MOLENBEEMT in Helvoirt bij de brug
lasten: de herencijnzen [niet nader aangeduid].
bijz.: de waarborg is voorzien van de toevoeging 'tanquam de hereditate quam in ecclesia
plene et sufficienter proclamata'
op de rug: 'tot vrou Buekentops brief...' (14de-eeuws schrift); 'ende van III lib. tot
Velthoven'

BHIC inv. nr. 34, regest nr. 3

1343, 5 januari

Vestiging erfcijns huis Oude Dieze

Willem van den Hulze en Jan zijn zoon vestigen ten behoeve van Jan Pijnappel een erfcijns van 10 schellingen uit een huis aan de Oude Dieze waarin Willem nu woont. Gelegen tussen de erfgoederen van Willem 'Sceinkel' en Jan van der Sporckt. De rente rust ook op het gehele erfgoed daarachter. Belast met een cijns aan de hertog van Brabant van 17 schellingen [geen nadere aanduiding van muntsoort]

Op de rug: aantekening van 22 juli 1628 dat deze erfcijns is afgelost met 4 gulden permissiegeld ten behoeve van de cantorij van de St. Janskerk. Dit is geschied met toestemming van het kapittel van de St. Janskerk. De opbrengst is gebruikt voor de aankoop van een rente van fl. 17 en 5 stuiver uit onderpanden in Hilvarenbeek.

9.

1349, 3 maart

Vestiging erfcijns gruit Woensel en Eindhoven

door: Wouter Wellen z.v. Ysbout van Asten

t.b.v.: Aart 'Sceidemeker' z.v. Aart 'Sceidemeker'

van: erfcijns £ 6 payment (zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat)

uit: de gehele gruit van Woensel en Eindhoven

lasten: de herencijnzen, een erfcijns van £ 10 aan Hendrik Kuyst van Eindhoven en de gehele gruit aan de heer van Cranendonk in een zekere MANSIO in het algemeen genoemd IN DIE HAGHE in Woensel.

10.

1349, 18 maart

Overdracht erfcijns huis Oude Hulst

door: Gooswijn Haring, vleeshouwer

aan: Liesbeth Boyen t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen (er staat alleen 'viginti solidorum')

uit: huis en erf aan de Oude Hulst van Meus Graat en grenzend aan Dirk van den Doren ('de Spina')

op de rug: 'des hebben ons papen V s.'; 'vuyten Witten Hant' (?)

11.

1350, 5 maart

Overdracht erfcijns huis [Verwersstraat]

door: Liesbeth w.v. Gillis Witskeel

aan: jonkvrouwe Geertrui van Stakenburg ten behoeve van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 8 schellingen en 8 penningen payment (zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat)

uit: huis en erf aan de straat die loopt van de Colperstraat naar de Oude Dieze tussen Nullekyn van Beers, volder en Christiaan, wolwever.

op de rug: o.a. 'op die Weverplaets', 'pro fabrica', 'opten hoeck van den Volderstraten'.

Dit is een ander onderpand als dat, wat vermeld wordt in nr. 3.

12.

1350, 5 maart

Overdracht erfcijns huis Beurdestraat

door: Liesbeth w.v. Gillis Witskeel

aan: jonkvrouwe Geertrui van Stakenburg begijn in het Groot Begijnhof ten behoeve van dit begijnhof en de Infirmierie, in twee helften te verdelen

van: erfcijns 20 schellingen uit 40 schellingen payment (zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat)

uit: twee kameren met hun grond in de Beurdestraat voorbij de Beurdebrug naast w. Gillis Vink.

13.

1350, 2 augustus

Overdracht erfcijns huis Colperstraat

door: Jan Neve, vleeshouwer

aan: Aleid van der Markt ('de Foro') ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: de helft van een erfcijns van 20 schellingen payment ('zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat')

uit: huis en erf van van Gerlach z.v.w. Gillis, lakenscheerder, in de Colperstraat op de hoek naast Aart Heer

op de rug: 'XX s. Quade Gerlec' (14de-eeuws schrift).

14.

1351, 21 januari

Overdracht na verkoop erfpacht landerijen Haaren Haarense Akkeren

door: Godfried Walram van Oisterwyk, smid

aan: Jordaan, smid en z.v.w. meester Jordaan van Rosmalen

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: drie stukken land die waren v. Heilwych w.v. Klaas z.v.w. Wendelmoed; de stukken liggen in Haaren in de akkers aldaar naast 'die Doren' aan de kant van de kerk van Haaren; zij zijn genaamd 't Vlaslant, die Hillenstrepe ende die Poelacker'.

15.

1352, 12 april

Uitgifte erfcijns/-pacht landerijen Esch

door: Hendrik Berwout

aan: Gerard z.v.w. Gerard Schoenmaker van Esch (of: de schoenmaker van Esch)

van:

1. stuk land gend. 'dat Henxtenlaer' groot 6 lopenzaad in Esch tussen Hubrecht van den Bredenakker en de gemeynte van Boxtel
2. een stuk beemd gend. 'dat Cleine Henxtbroec' in Esch tussen Hendrik Berwout en Hendrik van der Voort
3. een erfgoed gend. 'die driesch' grenzend aan 2.

voor: erfpacht ½ mud rogge en erfcijns 20 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat.

voorw.: Gerard zal de dries omzetten in akkerland; wanneer Gerard of zijn erfgenamen het land teruggeven aan Hendrik of zijn erfgenamen, dan zal hij dubbele erfpacht en erfcijns betalen

De volgende personen stemmen met deze transactie in:

Koenraad 'Tornator' e.v. Katrijn d.v. Hendrik Berwout;

Godfried Dicbier e.v. Luitgaard d.v. Hendrik Berwout;

Wouter de Bie van Drunen e.v. Theresia d.v. Hendrik Berwout;

Hendrik z.v. Hendrik Berwout;

Yda en Liesbeth d.v. Hendrik Berwout;

Zij zullen Bonifatius en Klaas, nog minderjarige kinderen v. Hendrik Berwout wanneer deze meerderjarig worden met deze transactie doen instemmen.

16.

1352, 12 april

Uitgifte erfpacht/-cijns landerijen Esch

door: Hendrik Berwout

aan: Hendrik de Laat

van:

1. stuk land gend. 'die Langhestrepe' groot 3 lopenzaad in Esch achter de kerk aldaar tussen Jut van den Akker en de kinderen v. Jan van den Bredeakker
2. een stuk land groot 1 sesterzaad gend. 'Venackerstrepe' tussen Jut van den Akker en Jan Voetken
3. al zijn rechten op een stuk beemd in 'Peynsel'tussen Jut van den Akker en Hendrik de Laat, alles in Esch

voor: erfpacht 18 lopen rogge en erfcijns 20 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat.

voorw.: Hendrik zal twee halve vakken in de twee bruggen in Esch onderhouden
Dezelfde personen als in nr. 15 stemmen met deze transactie in.

17.

1353, 15 november

Vestiging erfcijns huis Peperstraat

door: Wouter Bak schoonzoon van Klaas Meuszoon

t.b.v.: de jonkvrouwen Geertrui van Stakenburg en Agnes van Gyzenrooy, begijnen en meesteressen van het Groot Begijnhof ten behoeve van de Infirmierie

van: erfcijns 40 schellingen payment (zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling

gewoonlijk in de beurs omgaat)

uit: huis en erf aan de Peperstraat tegenover het Begijnhof op de hoek aldaar
lasten: de hertogscijns en erfcijzen ter waarde van £ 5 aan andere personen
op de rug: op de hoek van de Putstraat; 'heer Peeter Peelmans' (17de-eeuws schrift).

18.

1354, 22 april

Vestiging erfcijns huis Peperstraat

door: Jan van Lith de wolslager

t.b.v.: jonkvrouwe Griet van Tuil, begijn

van: erfcijns £ 3 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis en erf aan de Peperstraat tussen Hugo Koopmans (of: Kremers; er staat: 'mercatoris') en Liesbeth w.v. Jan Everwyn

lasten: erfcijns 37 schellingen aan N.N.

19.

1354, 4 september

Schenking erfcijns beemd Cromvoirt

voor: notaris Jan Jansz. Leidekker van Den Bosch, clericus Luik

door: Heilwych w.v. Dirk van den Aker

aan: jonkvrouwe Liesbeth van der Merkt, meesteres ('procuratrix') van de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 10 schellingen

uit: een beemd gend. 'die Bredebeemt' groot 1½ bunder in Cromvoirt

voorw.: de meesteres van de Infirmierie betaalt aan Liesbeth en Hille, nichten van w. Dirk voornd. een lijfrente van ieder 5 schellingen

bijz.: ter uitvoering van de laatste wil van w. Dirk ; Heilwych stemde hiermee in

plaats: woonhuis van de notaris in 's-Hertogenbosch

getuigen: Jan Pynappel z.v. Jan Pynappel en Emond Buys, clericus bisdom Luik.

20.

1355, 25 augustus

Uitgifte erfcijns huis Torenstraat

door: Rudolf 'pistor' z.v. Reinier 'pistor'

aan: Jan van den Water, de perkamentmaker

van: huis en erf aan het straatje, dat loopt langs het kerkhof van de St. Jan tussen Jan z.v.w. Berte, de bontwerkster en jonkvrouwe Bele w.v. Jan Eliasz.

voor: erfcijns £ 3 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

lasten: erfcijns/-zen van 25 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

Door Rudolf gekocht van Gerard z.v.w. Nouden, handschoenmaker
op de rug: 'item van den LVI s. after den toren'.

21.

1356, 14 maart

Overdracht na verkoop erfcijns huis Hinthamerstraat

door: Aart Rover, Katrijn en Hadewych, alle k.v.w. Jan Snobbe, schoenlapper;
Michiel van Hooft e.v. Griet d.v.w. Jan voornd.

aan: Aart Koyt

van: erfcijns £ 6 en 10 schellingen oudgeld (1 oude groot Tournoois = 16 d.)

uit: huis en erf in de Hinthamerstraat, waar Hendrik van Oss placht te wonen.

Dit huis is door Aart Rover, pastoor van Erp en Katrijn zijn dochter aan Hendrik van Aken, schoenlapper, in erfcijns gegeven voor £ 6 en 10 schellingen en de hertogscijns; Katrijn is de moeder van heer Aart, Katrijn en Hadewych

lasten: erfcijns 20 schellingen

22.

1356, 20 augustus

Schenking erfcijns ligging onbekend

voor: notaris Dirk z.v.w. Mattheus Gegel van Den Bosch, bisdom Luik

door: Gijsbrecht 'Lisschap' z.v.w. Jan Lyschap en w. Katrijn als erfgenaam en executeur van het testament van w. Jan voornd.

aan: de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 5 schellingen uit 50 schellingen

uit: [niet aangegeven]; de 50 schellingen worden geind door de kerkmeesters van de St. Janskerk, Hendrik van Dyk en Aart 'Meleman'

Katrijn heeft vroeger de bepalingen van het testament uitgevoerd. Gijsbrecht wilde zich hiervan ontlasten en heeft in een andere akte deze erfcijns overgedragen aan de kerkmeesters

plaats: het St. Janskerkhof

getuigen: Gerard Graat, 'perpetuatus' in de St. Janskerk;
Rutger van Kampen, wolwever.

23.

1357, 18 maart

Betalingsbelofte erfcijns huis Hinthamereinde

door: Heilwych d.v.w. Benedictus Bits, smid

aan: Aart van Wezel t.b.v. Sofie zr. van Heilwych

van: erfcijns 10 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis, erf en hof op het Hinthamereinde naast Jan van Hintham, schoenlapper.

24.

1357, 18 maart

Betalingsbelofte erfcijns huis Hinthamereinde

door: Heylwich d.v.w. 'Benedick dicti Bits' smid

aan: Aart van Wesel t.b.v. Richmoed zr.v. Heilwych voornd.

van: erfcijns 10 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling
gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis, erf en hof op het Hinthamereinde naast Jan van Hintham, schoenlapper

25.

1357, 18 maart

Betalingsbelofte erfcijns huis Hinthamereinde

door: als nr. 23

aan: Aart van Wesel t.b.v. Liesbeth zr. v. Heiwlych voornd.

van: erfcijns 10 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling
gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: als nr. 23.

26.

1357, 26 jul

Verkoop erfcijns Triniteitstraat

door: Jut d.v.w. Gillis van Maalstroom en w.v. Maarten Met der Zog; Jut is nu e.v. Herman
de Veer

aan: jonkvrouwe Ge.... t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 19 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling
gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: .... van Hendrik, de linnenwever, op 'Trynecey' tussen .....Mertens en .....

op de rug: 'Item heer Jan die Haes persoen te beghinen' (vijftiende-eeuws schrift); 'Gilt die
rector van St. Thonis altaer vuyt semenaers' (zeventiende-eeuws schrift).

Door beschadiging ten dele onleesbaar.

27.

1357, 30 oktober

Vestiging erfcijns kamer Achter de Minderbroeders

door: Jan van Haren, schoenlapper

t.b.v.: jonkvrouwe Agnes van Gysenrooi t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling
gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: een kamer met zijn grond van Jan, zijnde een aanhangsel van het huis van Jan en
gelegen aan het straat dat loopt van de Vismarkt naar het 'claustrum' van de
Minderbroeders naast Gerard van Vught, visser

op de rug: 'item after den mynrebroeder ter Vissche Merct waert aen'.

28.

1358, 7 april

Verkoop erfcijns Torenstraat

door: Jan en Mette k.v.w. Jan Brenten

aan: Rudolf, 'pistor' en z.v.w. Reinier 'pistor'

van: erfcijns 5 schellingen en 6 penningen uit 20 schellingen (zonder verdere aanduiding)

uit: huis en erf dat was v.w. Aart Nouden, handschoenmaker, aan het straatje dat loopt achter de toren van de St. Janskerk ; in dit huis woont nu Jan van Aken, de perkamentmaker.

BHIC inv. nr. 8 regist nr. 4

1358, 22 juli

Overdracht erfcijns Hinthamerstraat

Mechteld van Oss begijn draagt na verkoop over aan Margriet van Oss een erfcijns van 20 schellingen uit 40 schellingen uit een huis en erf aan de Hinthamerstraat dat was van Reinier de bakker (of: Bakkers/Bekkers). Gelegen tussen Hendrik Loze en Jan 'Serys'.

Op de rug: de cijns gaat uit het huis waar Jan Otten (?) in woont.

29.

1358, 4 oktober

Vestiging erfcijns goederen Vrijdom Sporkt

door: Deenke van den Pettelaar z.v.w. Peter van den Pettelaar

t.b.v.: jonkvrouwe Agnes van Gysenrooi t.b.v. de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis, hof en erfgoed in het Vrijdom op 'die Spoerct' tussen de goederen gend. 'de Gryensvenne' en Jan van den Dungen en grenzend aan de gemeynte

lasten: erfcijns £ 3 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat aan Porta Coeli.

BHIC inv. nr. 8 regist nr. 5

1358, 11 oktober

Overdracht erfcijns Hinthamerstraat

Gerard 'Nycoels soen' van Oss draagt na verkoop over aan Margaretha van Oss en erfcijns van 10 schellingen uit 20 schellingen uit een huis aan de Hinthamerstraat (belendingen als in de oorkonde van 22 juli 1358). Gerard en zijn vrouw Christian hebben dit geërfd van Mechteld van Oss.

30.

1360, 10 april

Erfdeling goederen Papenhulst, Orthenstraat en Hinthamerstraat; Den Dungen

Partijen:

- A. Herman van Mierde
- B. Adam van Mierde, zonen v.w. Jan van Mierde

aan A vallen toe:

1. huis en erf aan de 'Weverhuls' tussen Jan van Neynsel, deken van Woensel, en w. Evert de Heerde
2. erfcijns van 5 schellingen payment ('pagamenti') uit een huis en erf in de Orthenstraat waar Willem van Beers die de cijns ook betaalt nu woont
3. erfcijns 21 schellingen en 4 penningen payment (voornd. geld) uit een huis en erf aan de Hinthamerstraat, waar Aart van Oorden, die de cijns ook betaalt, nu woont
4. erfcijns van 20 schellingen (geen verdere aanduiding) uit een huis en hof in Den Dungen in 'die Keer' verschuldigd door Hendrik van Weiten

voorw.: mocht Herman een van deze goederen via een gerechtelijke procedure verliezen, dan zullen beide broers de schade gelijkelijk dragen.

31.

1360, 25 juli

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns huis [Waterstraat]

door: Gerard z.v.w. Jan de Grove en vleeshouwer

aan: Zeger 'Lexus', vleeshouwer

van: erfcijns 30 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis en erf aan het straatje dat loopt van de Colperstraat naar de stenen brug gend. 'Loefsbrugghē' tussen het erfgoed van Zeger voornd. aan de kant van de Colperstraat, dat 41 en een derde voet breed is, en het erfgoed van Zeger voornd. ; het uitgegeven huis is aan de voorzijde 27 en een derde voet en aan de achterzijde 27 en twee derde voet breed.

Zie ook nr. 74a.

32.

1360, 15 oktober

**Testament Liesbeth
erfcijns Markt-Vleeshal**

voor: notaris Dirk Mattheusz. Gegel van Den Bosch, bisdom Luik [geen vermelding van clericus]

van: Liesbeth w.v. Anselm, de vleeshouwer
gezond van geest, maar liggend in bed en zwak van lichaam
[geen vermelding van een echtgenoot]

legaten:

- 1.

aan de fabriek van de kerk van Luik 10 schellingen

2.

aan de fabriek van de kerk van de stad 's-Hertogenbosch een erfcijns van 15 schellingen uit een vleesbank in het Vleeshuis die was van w. Gillis van Antwerpen en die door Liesbeth in de periode dat zij weduwe was is gekocht.

3.

aan het klooster van Porta Coeli een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank

4.

aan het gasthuis in 's-Hertogenbosch een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank te besteden aan zoden of turven voor de armen en ballingen die daar samenkomen

5.

aan de fabriek van de kerk van de broeders van de Derde Orde van St. Franciscus in 's-Hertogenbosch een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank

6.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank

7.

aan het klooster ('conventui') van de dertien arme vrouwtjes gesticht door Hendrik van Neynsel in de Hinthamerstraat een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank

8.

aan de arme vondelingen die in 's-Hertogenbosch wonen of daar zijn een erfcijns van 5 schellingen uit dezelfde vleesbank

9.

aan Hille d.v.w. Katrijn DER SMEDINNEN VAN MIDDELRODE als lijfrente een erfcijns van 10 schellingen; na haar dood valt dit toe aan het Geefhuis

10.

aan het Geefhuis de restwaarde van voornoemde vleesbank boven alle er uit gaande renten; de meester van Geefhuis beheert de vleesbank en betaalt alle legaten uit

11.

aan Hendrik van Heesch 30 schellingen eens uit haar beste kleren met de PHALEA en de voeringen die verkocht moeten worden ; van de opbrengst is 30 schellingen bestemd voor HH. Missen die opgedragen moeten worden in de voornoemde kerk van 's-Hertogenbosch; dit geld moeten de beneficiaten onder elkaar verdelen;

12.

aan Aleid Wals 'unam phaleam coloris dicti fioleit cum brevi wardcosio coloris eiusdem

13.

aan Katrijn e.v. Willem z.v.w. Jan Noden haar beste 'pellicidium'

14.

aan Katrijn d.v. Willem en Katrijn voornd. een zilveren 'coclear'

15.

aan Liesbeth Reiniersz. van Aken haar 'melius caputium suum duplicatum de suis vestibis melioribus'

16.

aan Thys z.v. Reinier voornd. een laken ('unum supellectule dictum twibreet sclapeleken')

17.

aan br. Gerard van Oyen van de Derde Orde van St. Franciscus in 's-Hertogenbosch hetzelfde als onder 16.

18.

aan Ermgard haar zuster 'tunicam peiorum vestium brevium suarum'

19.

aan Hendrik van Col haar bloedverwant en aan Gerard z.v. Jan z.v. Bate zekere zilveren 'cyphum ... non pedatum' genaamd 'een scale'

20.

aan Truda natuurlijke d.v. Anselm wijlen haar echtgenoot haar beste 'collobium quod exponetur kloc ... coloris bruni appellati fioleit'

21.

aan Truda voornd. 20 schellingen eens

Al haar kleren, voor zover niet gelegateerd, moeten worden verkocht en de opbrengst moet onder de armen worden verdeeld.

Al haar goederen, voor zover niet gelegateerd, moeten in drie gelijke delen worden verdeeld. Een lot gaat naar Ermgard voornd. en al haar kinderen, een lot naar de kinderen van haar zuster Yda en het derde lot naar de kinderen van w. haar zuster Katrijn

executele: Gijsbrecht van Gestel, meester van het Geefhuis
Hendrik van Col, haar bloedverwant voornd.

plaats: in 's-Hertogenbosch op de kamer van de 'mansio' waar zij woont

getuigen: Hendrik van Heesch, 'capellanus perpetuus' in de kerk van 's-Hertogenbosch
en

Reinier van Aken, poorter en leek.

33.

1361, 18 maart

Betalingsbelofte erfcijns huis Peperstraat

door: Winrik 'pistor'

aan: Heilzoete d.v.w. Hendrik Zwaardveger en begijn

van: erfcijns £ 4 en 11 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

wegens: huis en erf in de Peperstraat tussen Jan van Lith en Gillis ...[onleesbaar] dat door Heilzoete aan Winrik is uitgegeven

lasten: de hertogscijns en erfcijnzen ter waarde van 29 schellingen aan enige lieden die voor rekening van Winrik komen

op de rug: 'Wynken Becker'.

34.

1361, 28 juli

Verkoop erfcijns huis Vughterstraat; kameren Dravelgas

door: Willem z.v.w. Wouter Geenkens zoon

aan: jonkvrouwe Geertrui van Stakenburg, begijn, ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof
van: erfcijns £ 4 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat
uit: huis en erf op het einde van de Vughterstraat tussen Peter Steenweg en Gerard van den Terre

Dit huis is door Willem voornd. in erfcijns gegeven aan Gijsbrecht de Greve z.v.w. Aart van Gestel tegen betaling van de erfcijns en de hertogscijns. Gijsbrecht stelde als extra onderpand de helft van drie kameren met hun grond aan de DRAVELGHAS tussen Leonius z.v.w. Wellen van Antwerpen en Aart Steenman.

35.

1363, 10 maart

Vestiging erfpacht goederen St. Michielsgestel

door: Wedigo z.v.w. Wedigo van den Heuvel

t.b.v.: Wouter de Grove, volder

van: erfpacht 1 mud rogge

uit:

1. huis en hof op 'die Hornoc' grenzend aan Hendrik van den Hornok
2. 3 bunder weiland grenzend aan de gemeynte
3. 4 lopenzaad roglannd tussen Hendrik van den Hornok en Jan, de broer van Wedigo
4. een erfpacht die Jan de broer van Wedigo beloofd heeft hem te leveren uit al diens goederen.

36.

1363, 30 maart

Erkenning recht van naasting erfpacht goederen St. Michielsgestel

door: Wouter (zie nr. 35)

t.b.v.: Willem z.v. Lodewyk van der Eykendonk

betreft: de erfpacht vermeld in nr. 35.

37.

1363, 18 mei

Overdracht erfcijnzen huis Vughterstraat en land Vrijdom - De Maai

door: Liesbeth w.v. Jan z.v. Mette

aan: jonkvrouwe Agnes van Gysenrooi, meesteres van het Groot Begijnhof, ten behoeve van de Infirmierie

van:

1. erfcijns 22 schellingen (er staat alleen 'viginti duorum solidorum')
2. erfcijns £ 3 en 15 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit:

- ad. 1. huis en erf aan de Vughterstraat van Jan Kwademaat naast Gerard 'de Pysuis' aan de kant van de Jodenpoort door Liesbeth gekocht van Aart z.v.w. Jan z.v. Mette
- ad 2. 4 dagwand beemd bij de Vughterdyk in 'die Maet' tussen Hendrik van Boort en Jan Konings en uit 1/3 deel van 2 dagwand beemd aldaar tussen w. Hendrik van Arkel en Willem, pastoor van het Begijnhof; deze erfcijns is door Peter van St. Thomarus alias van Vught overgedragen aan Hadewych d.v.w. Gijsbrecht Bruid en beginn t.b.v. Liesbeth voornd.

38.

1364, 24 januari

Betalingsbelofte erfcijns huis [Crullartstraat]

door: Jan van Overbeek

aan: Herman z.v.w. Herman 'Tritinadoer' (?)

van: erfcijns £ 3 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis en erf aan het straatje dat loopt van de Kerkstraat naar de Colperstraat tussen Jan Krullen en Jan van Schijndel door Jan van Herman in erfcijns verworven

lasten: erfcijns van 8 schellingen aan de rector van het altaar van St. Elooï in de parochiekerk van 's-Hertogenbosch; komt voor rekening van Jan

Deze oorkonde hoort bij het archief van het Catersgasthuis.

39.

1364, 21 april

Testament Heilwych van Breda

Vughterstraat-Molenbrug; Geertruidenberg; jaargetijden en maandstond stichting spynde

Breda

voor: notaris Dirk Mattheusz. Gegel van Den Bosch

van: Heilwych w.v. Jan van Breda
gezond van geest, maar zwaar ziek

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van Luik £ 3 eens

2.

aan de fabriek van de kerk van 's-Hertogenbosch 10 schellingen eens

3.

aan de broederschap van O.L. Vrouw ... schellingen eens

4.

aan de pastoor en de CAPELLANI van de kerk van 's-Hertogenbosch een erfcijns van ..... uit de helft van een huis en erf gelegen voorbij de Molenbrug en wel de helft die ligt aan de kant van een poort aldaar t.b.v. een jaargetijde voor de zielen van haar zelf, wijlen haar echtgenoot, haar ouders en wylen Truda, haar 'matertera'

5.

- aan de pastoor en de CAPELLANI van de kerk van de begijnen 6 schellingen eens
6.
aan het klooster van de Predikheren 20 schellingen eens
7.
aan het klooster van de Minderbroeders 20 schellingen eens
8.
aan het klooster Porta Coeli 20 schellingen eens
9.
aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof en aan de dertien arme vrouwtjes in het gasthuis gesticht door wijlen Hendrik van Neynsel een erfcijns van 15 schellingen mits de bewoners van deze huizen aanwezig zijn op het jaargetijde dat wil zeggen bij het vigilie en bij de H. Mis en 5 schellingen van dit bedrag wordt betaald aan de pastoor en de CAPELLANI van de kerk van 's-Hertogenbosch; de erfcijns gaat uit een huis in 's-Hertogenbosch in ....
10.
aan het Clarissenklooster 10 schellingen eens
11.
aan het klooster van de Derde Orde van St. Franciscus 10 schellingen eens
12.
aan het kartuizerklooster bij Geertruidenberg een erfcijns van £ 10 uit al haar erfgoederen gelegen in 's-Hertogenbosch tussen de muur en het erfgoed van Peter de molenaar bestemd voor een jaargetijde en een maandstond op de gebruikelijke wijze met waskaarsen
13.
aan Beatrix d.v. Dirk van Zandvoort haar beste paar kleren met haar beste falie met £ 2 Tournooise groten zoals in 's-Hertogenbosch gebruikelijk
14.
aan Dirk, Engbert, Griet en Heilwych k.v. Dirk voornd. £ 32 ieder eens
15.
aan Truda d.v. Dirk voornd. £ 16 eens
16.
aan Hendrik van der Laar van Zelisse £ 2 groten eens
17.
aan de kinderen van Jacob, de broer van Hendrik voornd. £ 16 eens
18.
aan Wouter broer van Hendrik voornd. £ 24 eens, terwijl zij hem een schuld van £ 17 kwijtscheldt
19.
aan Yda en Heilwych d.v.w. Heilwych ... ieder £ 24 eens
20.
aan br. Jan van Oisterwyk, monnik in Porta Coeli, £ 8 eens
21.
aan Katrijn van Oisterwyk, nicht van Jan voornd. (20), £ 4 eens
22.
aan Oede Bits en haar zuster Richmoed, begijnen, ieder £ 4 eens
23.
aan Mette van der Donk, begijn in voornd. Begijnhof, 40 schellingen eens

24.
aan Mechteld e.v. Jan van der Donk 20 schellingen eens
25.
aan Hendrik, de smid van Boxtel (?), £ 4 eens
26.
aan Klaas Sc..... en Hendrik Naggart, priesters woonachtig in Breda, ieder van hen 4 gouden schilden
27.
aan Metta, bloedverwant van wijlen Jan haar echtgenoot, £ 4 eens
28.
aan Katrijn d.v. Truda gend. Robbeerts £ 2 groten eens
29.
aan de vijf kinderen van Jan Mutsaart ieder van hen 40 schellingen eens
30.
aan Aart van den Hout, viceplebaan van de parochiekerk van 's-Hertogenbosch, een gouden mottoen
31.
aan Thys Zorgen, clericus, £ 8 eens
32.
aan Jordaen, smid en poorter van 's-Hertogenbosch, £ 8 eens
33.
aan Jan z.v. Tielman en smid £ 8 eens
34.
aan Liesbeth, diensmaagd van Aart Berwout, 40 sch eens
35.
aan Griet van Heusden, begijn, 20 schellingen eens
36.
aan alle huizen van het Begijnhof ieder jaarlijks 24 schellingen om waskaarsen te kopen en deze te verdelen over deze huizen op de dag van haar jaargetijde
executeurs: Hendrik Loze en Aart Berwout

Zij draagt de executeurs op ten tijde van haar begrafenis £ 37 ten dele in geld uit te delen onder de armen en behoeftigen ten dele te besteden aan lakens en schoenen die ook onder de armen verdeeld moeten worden. Wat er na aftrek van legaten en betaling van schulden nog overblijft moet aangewend worden voor renten die bestemd zijn om ten tijde van haar jaargetijde uit te delen onder de armen. Na de dood van beide executeurs moeten de uitdelingen aan de armen verzorgd worden door de meester van het Geefhuis

plaats: in de kamer van de MANSIO in 's-Hertogenbosch voorbij de Molenbrug op het einde van de Vughterstraat

getuigen: Aart van den Hout en
Thys Zorgen , clericus en
Jordaen, smid

allen van het bisdom Luik.

Door beschadiging ten dele onleesbaar.

40.

1364, 3 mei

Vestiging erfcijns huis St. Joriskapel

door: Jan z.v.w. Iwan, vleeshouwer

t.b.v.: Jan van Stryp, zadelmaker

van: erfcijns £ 3 payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat

uit: huis en erf aan de straat die loopt van het erfgoed van wylen de vrouwe van der Laak naar de straat genaamd 'Huls' tussen Jan de Bie en een zekere linnenwever

lasten: erfcijns van 10 schellingen payment (gend. geld) aan de priesters van de St. Janskerk en erfcijns van 10 schellingen payment (gend. geld) aan Anselm van den Wiel

op de rug: 'III lib. bi sent Jorys Capelle'.

41.

1365, 19 juni

Erkenning recht van naasting erfcijns onderpand onbekend

door: jonkvrouwen Griet van Tuil en Heilzoete Zwaardvegers t.b.v. het Groot Begijnhof en de Infirmierie

t.b.v.: Hendrik van Esch

betreft: zijn recht van naasting op een erfcijns £ 4 door Aart van Haanwyk aan het Begijnhof verkocht.

41a.

1365, 21 november

Overdracht erfcijns gruit Woensel en Eindhoven

door: Aart Scheemaker z.v. Aart Scheemaker

aan: Jacob van den Wiel,

van: erfcijns £ 6

uit: de gehele gruit van Woensel en Eindhoven

bijz.: zie verder nr. 9.

Ingevoegd in de oorkonde van 10 maart 1429 (nr. 180).

42.

1366, 1 juli

Erfdeling sterfhuis Willem Loyer

goederen Vughterstraat, Vughterdijk, Oerle, Orthen, Hilvarenbeek, Udenhout

Partijen: Aart Loyer, priester, Willem en Jan z.v.w. Willem Loyer;
Dirk van Bokhoven e.v. Aleid; Aleid is d.v.w. Willem Loyer;
Willem z.v.w. Hendrik Loyer z.v.w. Willem Loyer voornd. , mede t.b.v.
Liesbeth en Hendrik, k.v.w. Hendrik voornd.

Zij delen de erfenis van w. Willem Loyer en Kongeond diens echtgenote

Aan Jan wordt toebedeeld:

1. erfpacht 1 mud rogge Beekse maat gekocht van Jan schoonzoon van Klaas van Straten (' de Platea')
2. erfpacht ½ mud rogge Beekse maat gekocht van Jan, de smid
3. erfpacht van 1 sester rogge Beekse maat verschuldigd door de kinderen van w. Willem van Gorp
4. erfcijns van £ 3 gekocht van Jan en Gerard van den Leemputten z.v.w. Willem van der Leemputten, Wouter van der Leemputten en Jan z.v.w. Simon van der Braken, de beide laatste schoonzonen van w. Willem van der Leemputten
5. de helft van een erfcijns van 30 schellingen uit een huis en erf van Jan Huygen in de Vughterstraat
6. 1 m. uit de Duizend Morgen op de Orthense Donk aan de kant van Engelen
7. een erfcijns van 5 schellingen uit een huis en erf waarin Mattheus z.v.w. Thys Raaymakers woont op de Vughterdyk buiten de poort
8. een huis en erf v.w. Willem Loyer aan de Vughterstraat, waarin Willem voornd. stierf
9. een zesde deel van een erfpacht van 2 mud rogge
10. een zesde deel van een erfcijns van 48 schellingen
9. en 10. gekocht van Dirk z.v.w. Hendrik Pylek
11. erfpacht van 6 sester uit 3 mud rogge verschuldigd door Thys z.v.w. Thys van der Mere
12. erfpacht van £ 7 linnen verschuldigd door Thys (zie 11.) uit het goed TER GRAFT in Oerle CONTROLE

voorw.: Zodra Liesbeth en Hendrik meerderjarig zijn, zal Willem z.v.w. Hendrik hen doen instemmen met deze deling; mocht Jan schade lijden door een uitwinning, dan zal deze door de andere erfgenamen worden vergoed.

op de rug: 'van XI sester rogge der fabryke toe behorende uut gueden in Udenhout.

43.

1366, 9 juli

Verkoop erfpacht St. Michielsgestel

door: Willem z.v. Lodewyk van der Eikendonk

aan: Jan Loyer z.v.w. Willem Loyer

van: erfpacht 1 mud rogge (zie nr's 35-36)

uit: zie nr's 35-36.

44.

1368, 11 februari

Vestiging erfcijns huis Kerkstraat-Gorterstraat

door: Gerard Barbiers, wolwever

t.b.v.: jonkvrouwe Liesbeth Jordaansz. begijn ten behoeve van de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 40 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling

gewoonlijk in de beurs omgaat
uit: huis en erf dat was van Hendrik Reinkens en diens echtgenote Mette en dat is
gelegen aan de Kerkstraat op de hoek van de Gorterstraat naast Jan Vlasman
lasten: erfcijns 55 schellingen gemeen payment ('communis pagamenti')

45.

1369, 4 juli

Overdracht erfpacht windmolen Hintham

door: Mechteld d.v.w. Gerard Coptytten en Adam van Gestel e.v. Aleid d.v.w. Gerard
voornd.

aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel ten behoeve van de Infirmierie van het Groot
Begijnhof

van: erfpacht 1 mud uit 3 mud uit 6 mud rogge (zie nr. 2) met de achterstallen

bijz.: door hen geërfd van w. Liesbeth d.v.w. Gerard Coptytten voornd.

voorw.: de Infirmierie betaalt jaarlijks 20 schellingen uit aan de erfgenamen van w.
Liesbeth om daarvan waskaarsen te kopen die dan worden verdeeld over de
huizen van het begijnhof.

46.

1370, 2 mei

Overdracht erfcijns Vismarkt, Orthenstraat

door: broeder Thys, Jacob, Hendrik, Willem, Wellen, Truda en Katrijn, k.v.w. Klaas Schilder

aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel

van:

1. 1/4 deel van een erfcijns van 30 schellingen en 10 penningen oudgeld
2. en 1/4 deel van een erfcijns van 50 schellingen

uit:

ad 1. het erfgoed van een zekere Stampaart op de Vismarkt

ad 2. het erfgoed v.w. Aart Ysbout aan de Orthenstraat

bijz.: geërfd van hun moeder Leria die het weer geërfd heeft van w. Katrijn e.v. Jan van
Eindhoven, ridder.

47.

1370, 3 december

Aanwijzing onderpanden Postelstraat

Markt

gezondheid

voor: notaris Adam van Mierde, clericus Luik

door: meester Wolfert van Giessen, 'phisicus' [= chirurgijn]

inhoud:

Wijlen Jan van Neynsel, pastoor van Waalre en Valkenswaard, had in zijn testament aan de
Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 10 schellingen uit £ 8 vermaakt. Deze
cijns gaat uit het huis en erf van meester Wolfert van Giessen, 'phisicus', aan de Markt

tussen Gijsbrecht van Vlokhoven en Aart Haak. Meester Wolfert mocht echter andere onderpanden aanwijzen. Hij wijst nu aan: een hofstad met de gebouwen aan de straat die loopt van de Vughterstraat voorlangs het huis van Postel naar de Vismarkt tussen Engelbrecht van Waalwyk en Jan van der Diessen en aan de achterzijde grenzend aan Hendrik Pynleec; hij stelde ook als onderpand een erfcijs van £ 4 gekocht door Willem Minnemere van Jan van der Diezen gekocht en door meester Wolfert weer van Willem voornd. verworven uit dat erfgoed.

plaats: in de St. Janskerk in de kapittelzaal ('in loco capitulari')
getuigen: Jan van Neynsel, deken van Woensel;
Tielman van Doorn en
Jan Schyffaard, priesters;
Gillis van Geel z.v.w. Jan van Heesch, clericus
allen uit het bisdom Luik.

48.

1371, 22 mei

Betalingsbelofte erfpacht hoeve Udenhout

door: Evert z.v. Evert Prouser

aan: Rutger van den Stadeakker

betreft: erfpacht 11 sester rogge

uit: de helft van een hoeve die was van Jan van Loon in Udenhout tussen Hendrik Mattheusz. en Wouter Oge

lasten: de herencijnzen die voor rekening komen van Evert die deze hoeve in erfpacht heeft gekregen van Rutger.

N.B.: gevidimeerd in de akte d.d. 17 november 1473.

49.

1373, 13 juli

Overdracht erfpacht hoeve Udenhout

door: Rutger van den Stadeakker

aan: Mattheus Bekker z.v. Willem Lu voor 4 sester rogge en Mechteld w.v. Jan Loyer voor 7 s.

van: erfpacht 11 sester rogge (zie nr. 48)

uit: zie nr. 48.

50.

1374, 10 april

Overdracht huis

(Gevidimeerd in akte d.d. 27 januari 1430).

CONTROLE

51.

1374, 24 april

Testament Griet van Tuil (volledig)

erfcijns huis Peperstraat (?), Vughterstraat, Kerkstraat; jaargetijden

voor: Gerard Groy van Den Bosch, clericus Luik

van: jonkvrouwe Griet van Tuil, begijn in het Groot Begijnhof
in haar ziekbed liggend

legaten:

1.
aan de fabriek van de kerk van Luik 10 vlieguten eens
2.
aan de fabriek van de St. Janskerk 10 vlieguten eens
3.
aan het huis waar zij woont een tapijt ('tapetum') voor het bed van de dienstmaagd van dit huis
4.
aan gend. huis een ketel
5.
aan ieder van de jonkvrouwen van dit huis een linnen laken gend. 'doke'
6.
aan jonkvrouwe Johanna van Raningen (?), haar nicht, een falie en haar beste hemd
7.
aan dezelfde al haar houten gebruiksvoorwerpen die bij haar kamer behoren en waar zij over beschikt
8.
aan Liesbeth Jordaansz., begijn, een tinnen kruik van een kwart maat, ('laghenam stanneam quarte mensuram continentem'), een .... en een lang laken gend. 'een dokelinnen'
9.
aan Geertrui d.v. Rutger Bone haar hemd gevoerd met ... ('de wammis tuniculariis foratam')
10.
aan Rutger van Zoelen een houten tafel verbonden met ijzer ('unum scrineum ligneum cum ferro ligatum')
11.
aan de dienstbode van het huis een 'toga', een wit hemd van mindere waarde en een hemd ('togam et albam tunicam minusvalentem ac cimisiam unam')
12.
aan Rutger van Zoelen een gordel bewerkt met zilver ('corrigiam unam cum argento fabricatam')
13.
aan Odilia e.v. Rutger voornd. haar beste linnen laken
14.
aan Hubrecht van Zoelen haar grootste houten tafel met zijn sarge ('zargiam suam')
15.
aan Anna die voor de poort woont een grijs met wit gevoerd hemd ('griseam tunicam cum alboforatam')
- 16.

- aan Hadewych van Driel 10 schellingen oftewel vlieguten eens
17.
- aan Agnes de kluizenares 10 vlieguten eens
18.
- aan Agnes van Erp 10 vlieguten eens
19.
- aan Gerard Groy, priester, een lange, goede 'mappa'
20.
- aan de pastoor van de kerk van de begijnen een paar linnen lakens ('par linteaminum')
21.
- aan br. Jan Daggaardmaker een laken gend. 'ricleet'
22.
- aan Mechteld van Hellu een nieuw, wit hemd
23.
- aan het klooster van Zennewijnen een lang tafellaken
24.
- aan Liesbeth Greven haar 'tralya' (= ?) die bij haar bed staat en haar beste tinnen schotel
25.
- aan Liesbeth van Beers een kruisbeeld (?) met zilver vastgemaakt ('unum crusibilem cum argento ligatum')
26.
- aan ieder van de zusters van de Infirmierie een plak eens
27.
- aan Gobergis e.v. Rudolf Koks haar bed met een groene serge en haar drie beste kledingstukken ('suum lectum et zargiam viridem et tria sua meliora vestimenta')
28
- aan Agnes van Andel drie zilveren lepels ('coclearia')
29.
- aan heer Jan, de broer van Agnes voornd., een zilveren kistje ('cyphum') zonder voet
30.
- aan br. Wouter van Waspik een zilveren lepel
31.
- aan br. Gillis van Breda een beker ('caucus')
32.
- aan de kerk van de begijnen zoveel ellen linnen laken als nodig is voor een witte albe [= priestergewaad]
33.
- aan de kloosters van de Minderbroeders, de Predikheren en de Clarissen hetzelfde als onder
32
- 34.
- aan een zekere .... 4 ellen linnen laken
35.
- aan Godfried van Kleef.... 2 ellen linnen laken
36.
- aan broeder Willem Meester, bogarde, haar falie en wel de middelste in waarde

37.

aan de deken en het kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van 5 schellingen voor haar jaargetijde

38.

aan de pastoor en de CAPELLANI van de kerk van het Begijnhof een erfcijns van 16 schellingen door de meesteressen van de Infirmierie van dit hof op de dag van haar jaargetijde onder deze heren te verdelen

39.

om in de kerk van het Begijnhof voor eeuwig een lamp te laten branden een erfcijns van 4 schellingen

40.

aan het Geefhuis een erfcijns van 20 schellingen

41.

aan het klooster Porta Coeli een erfcijns van 20 schellingen voor haar jaargetijde

42.

aan het klooster van de Minderbroeders een erfcijns van 50 schellingen voor haar jaargetijde

43.

aan het huis waar zij woont een erfcijns van 6 schellingen bestemd voor ....

44.

aan de Predikheren een erfcijns van 5 schellingen

De erfcijnzen moeten gehaald worden uit erfcijnzen die gaan uit het erfgoederen van w. Jan Hakken in de Vughterstraat, de erfgoederen van Meus de kleermaker in de Kerkstraat en het erfgoed van Jan van Casteren naast de put in de straat van de 'grumellatores' (= ?)

executeurs: Agnes van Andel;

Jan van R .....;

Liesbeth Jordens

Aan hen draagt zij al haar goederen behalve die in het hertogdom Gelderland over

plaats: de kamer van de testatrix in het Begijnhof

getuigen: Jan Gyskensch.;

Rutger van Zoelen voornd.;

Jan Mysken, clericus

van de bisdommen Luik en Utrecht

N.B.: zie nr. 54.

52.

1374, 24 april

Testament Griet van Tuil (uittreksel)

Peperstraat; jaargetijde

voor: notaris Gerard Groy van Den Bosch, clericus bisdom Luik

van: Griet van Tuil, begijn in het Groot Begijnhof
in haar ziekbed liggend

betreft: een legaat aan de Minderbroeders van 's-Hertogenbosch voor haar

jaargetijde bestaande uit een erfcijns van 40 schellingen uit een huis en erfgoed van Aleid Everwyns tegenover de poort van het Begijnhof voornd.
plaats: de kamer van de testatrix in het Begijnhof
getuigen: Jan Gyskensz., kanunnik van de St. Janskerk en
Jan Mysken van Eindhoven, haar bediende die clericus is ('suo clerico familiari') en
Rutger van Zoelen ('de Zolen')
van de bisdommen Luik en Utrecht.
De inhoud van dit uittreksel verschilt van het volledige testament (nr. 51).

53.

1374, 7 december

Overdracht erfcijns goederen Schijndel

door: Aart van Beek natuurlijke z.v.w. Aart van Beek, priester
aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof
van: erfcijns £ 3
uit: de goederen van Hille weduwe van Jan van Beek
bijz.: deze erfcijns komt in de plaats van een erfcijns uit het goed Eikendonk dat Aart toebehoort en welke erfcijns door w. Jan van Keldonk aan de Infirmierie was vermaakt; Aart en zijn erfgenamen zullen niet meer door de Infirmierie voor deze erfcijns worden aangesproken.
op de rug: blijkt dat de onderpanden in Schijndel lagen.

54.

1375, 19 februari

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik keurt het testament van Griet van Tuil goed.
Verbonden met het testament (zie nr. 51).

54a.

1375, 19 juni

Overdracht goederen Waalwijk

voor: Aart z.v. Robrecht en
Dirk z.v. Aart
schepenen van de vrijheid Waalwyk
door: Liesbeth e.v. Gerrit z.v. Gijsbrecht Vink
aan: Jan de Gruiter
van: het huis c.a. zoals beschreven in nr. 182
Gevidimeerd in de oorkonde van 29/30 januari 1430/31 (zie nr. 182).

55.

1376, 16 januari

Overdracht erfpacht goederen Berlicum

door: Jan z.v.w. Aart van Erp;
Jan Drossaard e.v. Engelberna d.v.w. Aart voornd.
Katrijn en Luyte d.v.w. Jan z.v. Gooswijn
aan: Luyte d.v.w. Aart voornd.
van: erfpacht ½ mud rogge
uit: zekere erfgoederen in Berlicum die waren van Colekyn van der Bruggen
op de rug: door de Infirmierie geërfd van Luyte van Erp.

56.

1376, 11 mei

Overdracht erfcijns huis Vughterdijk

voor: notaris Thys Schilder van Den Bosch, bisdom Luik
door: jonkvrouwen Johanna van Rinningen en Liesbeth Jordens, begijnen van het Groot Begijnhof en executeurs van het testament van Griet van Tuil
aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel t.b.v. de Infirmierie
van: erfcijns 25 schellingen
uit: een kamer op de Vughterdyk tussen Hendrik Hak, bakker, en Jan Zegersz. door Griet van Tuil van Hendrik Hak voornd. gekocht
voorwaarde:
de Infirmierie betaalt hiervan jaarlijks 16 schellingen aan de pastoor en de geestelijken van de kerk van het Begijnhof op de dag van het jaargetijde van Griet voornd. en 4 schellingen aan het Begijnhof, alles zoals door Griet in haar testament was bepaald
plaats: het St. Janskerkhof
getuigen: Herman Loze, kanunnik in de St. Janskerk en
meester Hendrik van der Lek ('de Lecka'),
beide van het bisdom Utrecht
op de rug: o.a. 'opten Vuchterendijck'.

57.

1376, 21 november

Vestiging erfcijns goederen Boxtel

door: Albrecht natuurlijke z.v.w. Hendrik z.v. Albrecht van Boxtel
t.b.v.: Jan van der Kloot, clericus
van: erfcijns 20 schellingen
uit: 5 lopenzaad land in Boxtel op 'Hovonderen' [= Hoogvonderen] tussen w. Aart van der Kloot vader van Jan voornd. en de heer van Boxtel
lasten: 2 schellingen aan de heer van Boxtel
op de rug: 'aen die Hoechvonder'.

58.

1377, 10 januari

Testament Wouter Knook (uittreksel)

erfcijns huis Korenbrug

voor:

(oorspr.) notaris Jan Boudewynsz. van Binderen

(uittreksel) notaris Thys Schilder van Den Bosch

van: Wouter Knook van Hedel

betreft: een legaat van een erfcijns van 10 schellingen uit het erfgoed van Gerard Dyns bij de Korenbrug aan het Geefhuis en een erfcijns van 6 schellingen [onderpand niet vermeld] aan de Infirmierie

bijz.: het uittreksel wordt gemaakt op verzoek van Dirk z.v.w. Iwan

plaats: de St. Janskerk

getuigen: Peter Potgieter, priester en
Boudewijn (de) Gruiter van Oss, clericus.

59.

1377, 4 juni

Betalingsbelofte erfcijns land Maren-Gewande

door: Otto Werners zoon

aan: Bertold z.v.w. Jan Voogd

van: erfcijns £ 3

uit: een hofstad in Maren onder Gewande tussen Albrecht Loze en Jan des Papen zoon en uit 9 roeden dijks die bij dit land behoren.

60.

1377, 10 juli

Erfdeling huizen Oude Hulst

Partijen:

A. Herman z.v.w. Gooswijn Ankoys ('Aencoy')

B. Hendrik Noppen e.v. Heilwych en Hubrecht Wolf e.v. Mechteld; Heilwych en Mechteld zijn d.v.w. Gooswijn;
Gerard z.v.w. Herman Bak

Zij delen de erfenis van w. Gooswijn en diens echtgenote Hersewindis

aan A wordt toebedeeld:

1. erfcijns 10 schellingen door Gooswijn van Thomas z.v. Hille van Helvoirt verworven
2. erfcijns 10 schellingen door Hersewindis van Aart Holoog verworven
3. erfcijns 50 schellingen door w. Gooswijn van Jan van Myngen verworven
4. erfcijns 20 schellingen door w. Gooswijn van Gerard van den Ter verworven
5. huis en erf aan de HULS van w. Gooswijn naast Wouter van Oerle
6. erfcijns 20 schellingen oud geld uit het erfgoed van w. Aart Holoog aan de Oude Hulst
7. de helft van een erfpacht van 2 mud rogge

voorwaarde:

mocht Herman deze goederen door middel van een gerechtelijke uitspraak verliezen, dan zullen Hendrik, Hubrecht en Gerard mede aansprakelijk zijn voor de schade.

N.B.: de onderpanden van de erfcijzen worden niet nader aangeduid.

61.

1378, 6 september

Testament Griet Colvart

kleding

voor: notaris Peter Polslauwer van Den Bosch, clericus Luik

van: Griet Colvart, begijn van het Groot begijnhof

liggend in haar ziekbed, maar gezond van geest

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus 10 schellingen in vlieguten eens

2.

aan de pastoor van de kerk van het Begijnhof 10 schellingen in vlieguten eens

3.

aan iedere priester die gewoonlijk in voornoemde kerk dienst doet 5 schellingen in vlieguten eens

4.

aan Mette van Mulsen 2 mantels zonder mouwen ('collobia') gend. 'falyen' en twee hemden namelijk een bovenhemd en een onderhemd

5.

aan Oede e.v. Godfried Heerkens haar beste gevoerde hemd

6.

aan Liesbeth Mettensz. een korte mantel zonder mouwen gend. 'falye'

7.

aan Agnes e.v. Peter Pelsers laken ('mappa') van 5 el en twee zilveren lepels en haar 'dun falye'

8.

aan de echtgenote van Herman de vleeshouwer een tinnen kruik ('lagena')

9.

aan Tielman van Mulsen, kanunnik in de St. Janskerk van 's-Hertogenbosch en priester, een gouden mottoen en haar zilveren vaas ('amphora')

10.

aan Jan van Den Bosch z.v. Agnes, haar zuster; Jan woont in 'Scotia' (Schotland ?) al haar andere gebruiksvoorwerpen

executeurs: Jan van Den Bosch, Tielman van Mulsen en Liesbeth Mettensz. voornd.

plaats: op de kamer van de testatrix in genoemd Begijnhof

getuigen: Tielman van Mulsen voornd.;

Gerard Huygen, kleermaker;

Liesbeth Mettensz.;

Mette van Mulsen
van het bisdom Luik

op de rug: een onleesbare aantekening over een latere transactie d.d. 5 maart ...

62.

1379, 29 april

Bestuur Begijnhof

Ricoud de Kok, ridder en schout van de stad 's-Hertogenbosch, en schepenen en gezworenen van deze stad maken bekend, dat zij de meesteressen van het Groot Begijnhof de bevoegdheid gegeven hebben om regels te stellen ter ere Gods en tot nut van de begijnen. Alle begijnen moeten zich hieraan houden. De meesteressen worden daarin bijgestaan door acht of tien van de oudste en beste begijnen en de door de stad aangestelde provisor. Zij mogen de personen die zich niet aan de bepalingen houden beboeten en onwillige debiteuren uitpanden. De stad zal hen, als dat nodig is, de helpende hand bieden.

63.

1379, 16 juni

Vestiging erfcijns goederen Vughterdijk

door: Hendrik z.v.w. Rudolf Bekker

t.b.v.: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen

uit:

1. huis en erf aan de Vughterdijk tussen Jan Blois en Godfried z.v. Jan van Ophoven

2. 3 morgen land naast de Vughterdijk tussen het water en w. Koenraad Writer

lasten: erfcijns van £ 5 uit het huis en een erfcijns van 50 schellingen uit het land aan N.N.

op de rug:

namen van latere debiteuren en wel:

Jan van Orthen

Gerrit Thys

Willem Petersz.

64.

1380, 25 mei

Overdracht erfcijns huis Peperstraat

door: Winrik PISTOR

aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns £4 en 11 schellingen

uit: huis en erf in de Peperstraat tussen Jan van Lith en Gillis Schryver (of: de Schryver) door Heilzoete d.v.w. Hendrik Zwaardveger (of: de Zwaardveger) aan Winrik overgedragen

bijz.: Wouter z.v. Franco PISTOR deed afstand van al zijn rechten op dit goed.
op de rug: 'Vynken Becker'.

65.

1380. 31 mei

Betalingsbelofte erfcijns hofstad Schijndel

door: Rypke Even zoon

aan: Aart van Beek natuurlijke z.v.w. Aart van Beek, priester

betreft: erfcijns van £ 3

uit: een hofstad in Schijndel tussen Gerard Duys en de gemene Kerkstraat, door Rypke van Aart in erfcijns verworven.

66.

1380, 6 juni

Overdracht erfcijns goederen Maren-Gewande

door: Voogd

aan: Gerlach van Gemert, deken van St. Oedenrode

van: erfcijns £ 3

uit: zie nr. 59.

67.

1380, 30 december

Overdracht erfcijns goederen Maren-Gewande

door: Gerlach van Gemert, deken van St. Oedenrode

aan: Aart Vos z.v. Jacob van Hedel

van: erfcijns £ 3

uit: zie nr. 59.

BHIC inv. nr. 8 regist nr. 6

1381, 20 juni

Overdracht erfcijns Hinthamerstraat

Aleid d.v. Arnold 'Blomelinc' van Oss draagt over aan Gerard van der Horst een erfcijns van 5 schellingen uit 40 schellingen zoals gevestigd in de oorkonde van 2 oktober 1304.

68.

1381, 23 juli

Overdracht erfcijns goederen Maren-Gewande

door: Aart Vos z.v. Jacob van Hedel

aan: zijn vader Jacob voornd.

van: erfcijns £ 3

uit: zie nr. 59.

69.

1381, 30 augustus

Verkoop erfcijns huis Beurdsestraat

door: jonkvrouwen Hadewych van Neynsel, Yda van Straten, Truda Raats en Johanna van Reningen, meesteressen of bestuurders van het Groot Begijnhof

aan: Jan van Rode

van: erfcijns 10 schellingen

uit: huis en erf van w. Willem (de) Wambuisstikker aan de Beurdsestraat tussen w. Dirk van Eimerik en w. Aleid Lemkens; dit huis behoort nu aan Jan van Rode voornd.

bijz.: deze verkoop geschiedt wegens het dringend herstel van de toren van de kerk van het begijnhof die op 29 augustus door brand verwoest is.

70.

1381, 4 oktober

Overdracht erfpacht landerijen Haaren

door: Jordaan, de smid en z.v.w. meester Jordaan van Rosmalen

aan: Gooswijn. de smid van Lieshout

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: drie stukken land in de akkeren van Haaren aan de kant van de kerk naast 'die Doren' door Godfried gend. Walram van Oisterwyk aan Jordaan voornd. verkocht.

71.

1382, 14 mei

Testament Jacob Coptytten (uittreksel)

renten diverse Godshuizen in 's-Hertogenbosch; Oude Dieze

voor: notaris Peter Polslauwer van Den Bosch, clericus Luik

van: Jacob z.v.w. Gerard Coptytten van Den Bosch
gezond van geest maar zwak van lichaam
[geen melding van echtgenote]

legaten o.a.:

1.

aan Aleid w.v. Herman Zwaardveger van Den Bosch 55 dubbele mottoenen, Vilvoords geld, de testator beloofd door Aart Hoornken, 26 oude schilden hem beloofd door Peter Hillensz. van Loo van Erp en genoemde Aart Hoornken en 22 oude schilden aan hem beloofd door Willem Minnemeer; deze beloften zijn vastgelegd in Bossche schepenbrieven; Aleid moet van dit geld na zijn dood renten kopen; na haar dood worden deze renten als volgt verdeeld:

£ 3 aan de predikheren

£ 3 aan de minderbroeders

£ 3 aan de Infirmerie van het Groot Begijnhof

£ 3 aan het Anthoniusgasthuis

£ 3 aan het Neynselgasthuis

£ 1 aan de fabriek van de St. Janskerk

plaats: het woonhuis van Aart Hoornken in 's-Hertogenbosch aan de Orthenstraat

getuigen: Aart Hoornken voornd.;

Jan zyn zoon

op de rug: blijkt dat de rente van £ 3 uit een goed op de Oude Dieze kwam.

Analyse

Van 48 oude schilden en 5 dubbele Vilvoordse mottoenen kon dus voor 16 pond payment aan renten worden gekocht.

72.

1382, 14 oktober

Overdracht erfcijns landerijen Oss

door: Heilwych d.v.w. Elias, schoenlapper

aan: Hadewych van Neynsel t.b.v. de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen uit £ 3

uit: twee stukken land in Oss namelijk:

1. een stuk land tussen de hof v.w. Jan Pelser en een hofstad gend. 'Cabelhostat'

2. een stuk land in 'dat Nedervelt' tussen Bele Maas en de kinderen v.w. Liesbeth Bits

bijz.: door Jan z.v.w. Jan Ryke vermaakt aan Heilwych voornd.

op de rug:

'Heylwich Louwers £ 1 tot Oss van Wouter Delien soens soen;

Aantekening waaruit blijkt, dat Aleid Kolvere hiervoor een ander onderpand in de

Hinthamerstraat heeft aangewezen.

73.

1382, 14 november

Schenking erfcijns landerijen Oss

voor: notaris Peter Polslauwer van Den Bosch, clericus bisdom Luik

door: Heilwych w.v. Jan Louwer van Den Bosch

aan: de jonkvrouwen Hadewych van Neynsel en Mechteld van den Werf t.b.v. de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen

uit: zie nr. 72

plaats: de St. Janskerk

getuigen: Laurens van Goirle en

Tielman van Mulsen, priesters en kanunikken van deze kerk.

74.

1382, 19 november

Testament Weyndelmoed Stiers

Hinthamereinde, Hinthamerstraat, Orthenstraat, Windmolenberg, Koningsbrug, Orthen, Oss, Wintelre

jaargetijde

voor: notaris Jan van Mierde van Den Bosch , bisdom Luik

van: jonkvrouwe Weyndelmoed Stiers, begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest [geen melding van lichamelijke toestand]

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus in Luik 10 schellingen eens

2.

aan de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 15 schellingen oudgeld uit het huis en erf van Joris buiten de Pijnappelpoort in 's-Hertogenbosch en een erfcijns van 12 schellingen en 6 penningen oudgeld uit de hoeve behorende aan Hille Werds gend. 'Voltenbosch' en een erfcijns van 10 schellingen oudgeld uit het huis en erf van Jan van Weert in de Hinthamerstraat; hieraan is als voorwaarde verbonden, dat de tafel hieruit de volgende uitkeringen doet:

a. aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof 10 schellingen oudgeld

b. aan het Clarissenklooster 5 schellingen

c. aan het Neynselgasthuis 7 schellingen en 6 penningen

d. aan het Anthoniusgasthuis 5 schellingen

3.

aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van 10 schellingen uit het huis en erf v.w. Lambrecht de timmerman op de Windmolenberg ten behoeve van een jaargetijde voor haar en haar ouders

4.

aan de pastoor en de CAPELLANI van de kerk van het Groot Begijnhof een erfcijns van 5 schellingen voor haar jaargetijde

5.

aan de fabriek van voornoemde kerk een erfcijns van 2 schellingen en 6 penningen de erfcijnzen vermeld onder 4. en 5. worden jaarlijks in Oss betaald

6.

aan Liesbeth haar zuster gedurende haar leven de volgende goederen:

a. 1/6 deel van een hoeve in Wintelre

b. 1/6 deel in twee huizen en erfgoederen in de Orthenstraat naast Evert van Amersfoort

c. 1/6 deel van een erfcijns van £ 4 uit twee erfgoederen waarin thans Jan van der Hagen en de kinderen v.w. Peter Oer wonen

d. 1/6 deel van een erfcijns van 20 schellingen oudgeld uit een erfgoed In Orthen toebehorend aan Dirk Rover, ridder

e. 1/6 deel van een erfcijns van 20 schellingen uit het erfgoed van Jan Wrede bij de 'Conincs Brugghe'

f. de helft van een erfcijns van 20 schellingen oud geld uit een huis en erf waarin thans Hendrik van Dieden woont in de Orthenstraat

g. de helft van een stuk land gend. 'Tollens Camp' in Oss

na de dood van Liesbeth vervallen deze goederen met uitzondering van sub f. terstond aan de Tafel van de H. Geest; deze moet hieruit de volgende uitkeringen doen:

- a. aan Willem, haar natuurlijke broeder, 40 schellingen; mocht Willem overlijden zonder kinderen na te laten, dan gaat dit naar Zana d.v. Iwan Stierken en Hendrik natuurlijke z.v. Hendrik Stierken
- b. aan de Minderbroeders 10 schellingen
- c. aan de Predikheren 5 schellingen
- d. aan de armen die vertoeven in het gasthuis bij de Gevangenpoort 5 schellingen

7.

aan Hendrik Stierken wettige z.v. Jan Stierken na de dood van Liesbeth voornd. een erfcijns van 10 schellingen oudgeld uit het huis en erf van Hendrik van Dieden in de Orthenstraat (zie 6-f)

plaats: de sacristie van de kerk van het Begijnhof
 getuigen: Tielman van den Doren (DE SPINA) en
 Godfried van Helmond, beide priesters;
 Leonius Bak, clericus.

74 bis.

1382, 19 november

Testament Weyndelmoed Stiers (uittreksel)

voor: notaris Jan van Mierde van Den Bosch , bisdom Luik

van: Weyndelmoed Stiers, beyn in het Groot Begijnhof

legaten: onder andere het legaat vermeld in nr. 74 onder 2.

74a.

1383, 28 februari

Betreft overdracht van een erfcijns van 30 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat uit een huis en erf aan een straatje dat loopt van de Colperstraat naar de Loefbrug.

Door verbleking slecht leesbaar.

Geborgen in platte kartonnen doos met nr. 40.031.

75.

1383, 18 maart

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns hof voorbij de Visbrug

door: Gerard Looy z.v. Willem

aan: Hendrik z.v.w. Godfried Posteel

betreft: erfcijns 40 schellingen

uit: een hof lang 45 voet en breed 15 voet voorbij de Visbrug binnen de stadsmuur achter het huis en erf van Gerard voornd. tussen Gooswijn Coppens zoon van Engelen en Jan Coppens zoon

bijz.: Gerard stelt zijn eigen huis tot extra onderpand

voorwaarde: Gerard mag op de stadsmuur bouwen zoals hem dat uitkomt maar hij moet

wel bouwen in steen en met een hard dak
op de rug: 'Mandemaeckeren' (vroeg 17de-eeuws schrift).

76.

1383, 8 juni

Testament Liesbeth Everts

Eindhoven, Hinthamerstraat,; erfcijs St. Janskerkhof; Baseldonksestraat

jaargetijden

voor: notaris Jan van Mierde van Den Bosch, clericus bisdom Luik

van: Liesbeth zr. van w. Evert, pastoor van de kerk van Heesch en begijn in het Groot Begijnhof

gezond van geest [geen melding lichamelijke toestand]

legaten:

1.

aan de kerk van St. Lambertus te Luik 12 'placmewen' Hollands geld eens

2.

aan Aleid e.v. Elias van Zelem ('Zeleem') haar nicht 1 mud rogge eens

3.

aan Martina d.v. Aleid voornd. 'unam penulam iuxta coloris et unam sargiam scudatam'

4.

jonkvrouwe Liesbeth van Deurne, kluizenares op het Groot Begijnhof, 6 plakken eens

5.

aan de Zwestern op de Weverhulst 1 gouden mottoen eens

6.

aan de Minderbroeders en de Predikheren ieder 12 plakken eens mits zij haar naam opschrijven op de rol of lijst onder de namen van de overledenen die worden voorgelezen zoals dat gebruikelijk is ('nomen dicte testatricis in eorum rotulis seu cedulis legendis')

7.

aan deken en kapittel van de St. Janskerk een dubbele mottoen eens voor haar jaargetijde

8.

aan Aart van den Hout, kanunnik in 's-Hertogenbosch, een gulden eens

9.

aan de fabriek van de kerk van St. Catharina te Eindhoven een mottoen eens

10.

aan Agaat van Neynsel, begijn, haar beste grijze hemd, haar witte hemd en haar beste capuchon ('caputium') en een dubbele mottoen

11.

aan Jut d.v. Hendrik Persoons een twaalfstal tinnen schotels en twee kleine tinnen schotels genaamd 'dobbelier', haar beste gevoerde hemd, een grijze 'penula' en een dubbele mottoen

12.

aan Aleid, zr. van Jut voornd., een zilveren lepel

13.

aan Jan Daggardmaker, priester, een dubbele mottoen en een paar linnen lakens

14.
aan heer Jan van Mierde een lange 'mappa' en een 'cervicale' (= sjaal?)
15.
aan jonkvrouwe Liesbeth van Heesch een zilveren schaal en een zilveren lepel
16.
aan Helena, nicht van Liesbeth voornd., een wit hemd
17.
aan Salome wonend in het huis van de testatrix een wit hemd
18.
aan Heilwych, de zuster van Salome voornd., en diens kinderen plakken eens
19.
aan Thomas van Overakker, clericus, 12 plakken eens
20.
aan Liesbeth de nicht ('nepa') van jonkvrouwe Liesbeth voornd. 'unam flestam de mengliner' en een 'hoedoec'
21.
aan Liesbeth van Eindhoven, begijn, een hemd volgens de kleur
22.
aan Aleid en Deliana d.v. Hendrik Meys ieder van hen een 'penulam brevem'
23.
aan Liesbeth Kakerdoys en Mette Oetermans ieder 12 plakken
24.
aan Griet, nicht van Helena voornd., 6 plakken
25.
aan Leonius, koster van de kerk van de begijnen, 6 plakken
26.
aan het Neynsels- en het Anthoniusgasthuis een erfcijns van 40 schellingen uit een huis en erf in de Hinthamerstraat tussen Franco Bekkers en een straatje gend. 'Art Coyts strate';
27.
aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van £ 4 uit het huis en erf van Hendrik Buk gelegen naast het 'atrium' van de kerk tussen w. heer Gerard Graat en Gerard Wilde, priester; de Infirmierie betaalt hieruit jaarlijks aan de pastoor en de 'capellani' van de kerk van de begijnen 20 schellingen ten behoeve van een jaargetijde voor haar, w. haar broer heer Evert en Gijsbrecht diens zoon; de Infirmierie betaalt ook aan Agaath van Neynsel voornd. een lijfrente van 20 schellingen; na haar dood gaat deze rente naar de armen die verblijven in het gasthuis naast de Gevangenpoort;
28.
aan Hendrik Kay, linnenwever, een erfcijns van 40 schellingen die hij de testatrix schuldig was
29.
aan Evert z.v. Hendrik Lobben en haar bloedverwant een erfcijns van £ 11 uit de erfgoederen en toebehoren gelegen naast de poort waarlangs men naar het klooster Porta Coeli gaat

executeurs: Agatha van Neynsel

Jut d.v. Hendrik Persoons
bijz.: de erfgenamen of legatarissen die zich verzetten tegen dit testament worden
uitgesloten van de erfenis of hun legaat
plaats: de sacristie van de kerk van de begijnen
getuigen: Tielman van den Doren
Godfried van Helmond, beide 'capellani' van genoemde kerk
Jan Schyffaard en
Jan Daggaardmaker, beide priesters
op de rug: o.a. 'by st. jans kerckhoff IIII £.

77.

1383, 24 februari

Testament Sofie Zeger

erfcijns goederen Oisterwijk, Cromvoirt, Orthen, Vught, Voorbij de Visbrug

voor: notaris Adam van Mierde van Den Bosch, clericus bisdom Luik

van: Sofie d.v.w. Hendrik Grons (of: Grous) en w.v. Lambrecht Zeger, bisdom Utrecht
gezond van geest en lichaam

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus in Luik 5 schellingen eens

2.

aan de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 20 schellingen oude groten Tournoois (ad 16 penningen het stuk) uit de volgende erfgoederen van Hendrik d.v. Lise van Straten in Cromvoirt:

a. 1 bunder beemd gend. 'die Roselere'

b. 1½ bunder akkerland voor het huis van Hendrik voornd.

door Aart Elegast gekocht van Hendrik z.v. Lise van Straten

3.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 10 schellingen uit 20 schellingen (een penning gend. 'gheselle' gerekend voor 14 penningen) uit het huis, hof en erfgoed van Wigger gend. Wyc van den Dale van Oisterwyk gend. 'ten dale' naast de plaatse in Oisterwyk, waarin Wigger voornd. placht te wonen

4.

aan het Neynselfgasthuis een erfcijns van 5 schellingen uit de 20 schellingen vermeld onder

3.

5.

aan het Anthoniusgasthuis een erfcijns van 5 schellingen uit de 20 schellingen vermeld onder 3.

6.

aan de fabriek van de kapel van St. Petrus in Orthen in 'Maelstrem' een erfcijns van 10 schellingen uit de volgende goederen in Vught:

a. 11 lopenzaad land 'int Crom de Bordemanshoeve'

b. 1 sesterzaad land bij de boomgaard 'op Bordemans Hoeve'

c. 3 lopenzaad land 'op Scoenvelt'

- d. 6 lopenzaad gerstland gelegen voor Herlaar
- e. huis en erf van Jacob z.v. Heynken van Vught

7.

aan de fabriek van de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch een erfcijns van 20 schellingen uit een huis en erf voorbij de Visbrug met aan beide zijden Aart Martens

8.

aan de minderbroeders een erfcijns van 10 schellingen uit £ 4 uit een huis en erf voorbij de Visbrug tussen Thomas Kortrok en w. Dirk van Andel; dit geld is bestemd voor zijn jaargetijde

9.

aan de predikheren een erfcijns van 10 schellingen uit £ 4 bestemd voor zijn jaargetijde

10.

aan Onze Lieve Vrouw in de St. Janskerk 2 zilveren schalen en een zilveren lepel om daarvan een zilveren kelk te maken

11.

aan de Onze Lieve Vrouwebroederschap een oud schild omdat zij wenste zuster te worden van deze broederschap

plaats: in de kamer van de gezworen klerken en schrijvers van de stad 's-Hertogenbosch

getuigen: Jan van den Kloot en
Boudewyn de Gruiter beide clerici;
Albrecht de Waal en
Thomas de Hoge
van het bisdom Luik.

78.

1384, 17 mei

Vestiging erfcijns huis Peperstraat/Lange Putstraat

door: Gillis Toes

t.b.v.: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 40 schellingen

uit: huis en erf aan de Peperstraat tussen Laurens Boyen en de gemene straat die loopt van de Peperstraat naar de Colperstraat en achterwaarts strekkend tot aan Laurens Boyen

lasten: niet nader aangeduide erfcijnzen

op de rug: blijkt, dat het onderpand lag op de hoek van de Peperstraat en de Lange Putstraat

79.

1384, 8 juni

Vestiging erfcijns uit erfcijns huis Oude Dieze

door: Jan z.v.w. Jan Uleman en diens eerste vrouw Lysmoed

t.b.v.: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof
van: erfcijns £ 3
uit: een erfcijns van £ 7 en 12 schellingen uit een huis en erf op de Oude Dieze tussen Luitgaard van der Diezen en w. Gijsbrecht Bruid
bijz.: genoemd huis had Jan Uleman in erfcijns uitgegeven aan Hendrik Pylek van Oss voor een erfcijns van 40 schellingen te betalen aan N.N. en de erfcijns van £ 7 en 12 schellingen

80.

1384, 15 september

Vesting erfpacht land Tilburg

door: Herman de Hoorde van Tilburg

t.b.v.: Steven van Hedikhuizen

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: 2 mudzaad rogland in Tilburg tussen de gemene plaats/straat en de kinderen van Hoyst

lasten: de herencijns en een erfpacht van 4 l.

81.

1385, 29 juli

Overdracht erfcijns huis St. Jacobsstraat

door: Gillis gend. Lange Gillis

aan: jonkvrouwe Hadewych van Neynsel ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns £ 3

uit: huis en erf gelegen aan de straat die loopt van de Hinthamerstraat naar de Windmolenberg tussen Lambrecht van Weert en Gijsbrecht Kesselman

op de rug: blijkt dat het huis aan de St. Jacobsstraat lag.

81a.

1385, 7 november

Betalingsbelofte erfcijns kamp Vrijdom-Hinthamerdijk

door: Jan van Herlaar, timmerman

aan: Klaas Schilder

van: erfcijns 6 dubbele Vilvoordse mottoenen

uit: een kamp lands naast de Hinthamerdijk met de gemeynte aan weerszijden, aan de voorzijde de stad Den Bosch en aan de achterzijde Wouter van Hintham met de sloot ernaast

N.B.: alleen bekend door middel van een opwinningsakte d.d. 31 maart 1514 (regist nr. 431).

82.

1388, 2 april

Uitgifte erfpacht goederen Haaren, Boxtel, Esch

door: Rutger en Hendrik z.v.w. Hendrik z.v.w. Hendrik Berwout;

Dirk van Engeland e.v. Yda;

Hendrik van Hadewigen e.v. Liesbeth;

Yda en Liesbeth zijn d.v.w. Hendrik z.v.w. Hendrik Berwout

aan: Willem van den Nieuwenhuis

van:

1. zeker woonhuis ('habitatio') met zijn toebehoren in Haaren 'op die Rydonc' naast de beemd van het gasthuis
2. zeker deel van een boomgaard met zijn grond aldaar naast dit huis aan de kant van 'Luysse'
3. een hof en een weide naast dit huis strekkend in de richting van de beemd gend. 'die Keel' tot aan een zekere paal die daar gesteld is naast de beemd v.w. Wouter van Ginderover
4. de helft van 'die Zuterscheemt' in Esch gelegen naast een stuk land gend. 'die Zitaert'
5. een deel van het land 'die Zitaert' en een stuk land dat strekt in de richting van 'dat Kesselsche lant' tot een paal die daar gezet is
6. een deel van 'die Lyesbeemt' in Boxtel en wel het oostelijke deel
7. een stuk land in Haaren tussen Jan Peters zoon en Engbert van den Ven
8. 3 bunder heiland in Esch in 'Biggenhoeve naast Aart van den Aker
9. de helft van een beemd gend. 'Byebroec' in Haaren

voor: erfpacht 5 mud rogge

lasten: deze komen voor rekening van de erfpachter:

hertogscijns, cijzen aan de kapittels van Arnhem en Oirschot, 2½ voeder hooi aan het gasthuis in 's-Hertogenbosch en ¼ voeder tiendhooi aan de kerk van Esch

op de rug: heeft iets van doen met Aleid w.v. Rutger Berwout die van deze erfpacht slechts 3 mud en 2 (of: 3) sester beurt.

83.

1388, 8 april

**Testament Hendrik Loze (uittreksel)
molen Schijndel**

voor: notaris Peter Polslauwer van Den Bosch, clericus Luik

van: Hendrik Loze, poorter van 's-Hertogenbosch

gezond van geest [toestand lichaam niet vermeld]

legaten onder andere:

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 10 schellingen uit een erfcijns van £ 13 minus 2 schellingen

plaats: de St. Janskerk

getuigen: Aart van den Hout en
Willem van Vught, priesters en kanunniken in deze kerk
op de rug: blijkt, dat deze erfcijns uit de molen van Schijndel ging.

83a.

1390, 21 juli

Overdracht erfcijns huis zijstraat Colperstraat

Klaas Stakenborch draagt over aan Hendrik z.v.w. Hendrik Matheus een erfcijns van 30 schelling payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat uit een huis en erf breed aan de voorzijde 27 1/3de voet en 27 2/3de voet aan de achterzijde aan een straatje dat loopt van de Colperdstraat naar stenen brug gend.

Loefsbrug.

op de rug: niet gezien.

Geborgen in platte kartonnen doos onder nr. 40.031

84.

1390, 29 juli

Overdracht erfcijns land Maren-Gewande

door: Jacob van Hedel

aan: Aart z.v. Volkyn Mys zoon van Amersfoort

van: erfcijns £ 3

uit: zie nr. 59.

85.

1390, 22 september

Overdracht erfcijns huis Peperstraat

door: Gerard z.v.w. Hendrik Posteel

aan: zijn zoon Hendrik

van: erfcijns £ 11

uit: huis, erf en hof in de Peperstraat tussen w. Hendrik Posteel en w. Goderadis van Eyk

lasten: hertogscijns en een erfcijns van 20 schellingen aan N.N.

bijz.: dit huis is door Gerard in erfcijns uitgegeven aan Hendrik z.v. Paul Rover voor de voornde lasten en £ 11.

86.

1390, 30 september

Testament Hadewych van Neynsel;

Markt, Vismarkt, Visstraat;

jaargetijde

voor: Gerard Groy van Den Bosch, clericus bisdom Luik

van: Hadewych van Neynsel, begijn in het Groot Begijnhof
geen melding van gezondheidstoestand

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van Luik 6 Hollandse plakken eens

2.

aan de fabriek van de kerk van 's-Hertogenbosch 6 Hollandse plakken eens

3.

aan Agaat, haar zuster, een erfcijns van 15 schellingen en 5 penningen oudgeld uit een huis en erfgoed van een zekere w. Scampart waarin thans de erfgenamen van Aart Heym wonen gelegen aan de Vismarkt

4.

aan Agaat voornd. een erfcijns van 25 schellingen uit het erfgoed van Gijsbrecht Lyschap jr. en thans van Willem Posteel, koopman (of: Posteel Kremers) gelegen naast de Markt

5.

aan Agaat voornd. een erfcijns van 20 schellingen uit het erfgoed van Griet Potters, vroedvrouw ('obstetrici') gelegen bij de Markt naast het huis van Aart Scheemaker

6.

aan Jan z.v. Herman van Eindhoven een erfcijns van £ 3 en 5 schellingen oudgeld uit het huis en erfgoed van Nolleke Kwappe op de Vismarkt; Jan moet deze erfcijns verkopen en met de opbrengst gebruik makend van de raad van Jan Danielsz. een kamp terugkopen die is verkocht aan Laurens van den Broel van Orthen

7.

aan Katrijn e.v. Jan Berwout een erfcijns van 40 schellingen uit het erfgoed van Hubrecht Steenweg op de Markt

8.

aan Katrijn voornd. de plaats en het deel van haar kamer op het Begijnhof; Katrijn mag daar vrij over beschikken, haar echtgenoot heeft daarover geen enkele zeggenschap

9.

aan de pastoor en de CAPELLANI van gend. Begijnhof een erfcijns van 10 schellingen uit het erfgoed van Oede Bussers voor haar jaargetijde; 5 schellingen van dit bedrag gaat naar de Infirmierie

executeurs: Agaat en Mechteld w.v. Jacob Coptytten

plaats: de kamer van de testatrix op het Begijnhof

getuigen: Dirk van Oss, priester en

Leonius Bak, clericus

beide bisdom Luik

op de rug: blijkt, dat het onderpand van het legaat onder 9, lag aan de Visstraat zie nr. 59.

87.

1391, 15 februari

Verkoop erfcijns goederen Schijndel

door: Hendrik Kernierszoon e.v. Katrijn d.v.w. Aart van de Mortel

aan: Christina d.v.w. Jacob de Smid van Rode

van: erfcijns van £ 4 uit £ 16

uit:

- 1.huis, hof en een stuk aangelegen land van 4 lopenzaad tussen Christiaan de schoonzoon van Lambrecht Hoed (of: Hoek) en Hendrik van de Mortel
  - 2.een stuk land in de 'Hamerhoeve' tussen Hendrik van de Mortel en de kinderen van w. Herman 'Crucmedoer' (?)
  - 3.een stuk land grenzend aan beide zijden aan Jan Writer
  - 4.een stuk land tussen de kinderen van w. Eliaszoon en Hendrik van de Mortel
  - 5.een stukje land tussen de kinderen v.w. Jan van Esch en Dirk Heylen
  - 6.een stukje land gend. 'die Cloetken' tussen Deenke Emmenzoon en de gemene straat/plaats
  - 7.een stukje land 'aen die Wybossche' tussen Jan Ruweel en de kinderen v. Herman 'Crucmedoer'
  - 8.een stukje land 'opten Groten Put' tussen Andries de schoonzoon van Hille van den Broek en de gemene straat
  - 9.twee beemden in 'die aude beemde' een in 'Rycarts Beemt' en de andere gend. 'die Gemeynen Beemt'
- alles gelegen in Schijndel.

88.

1392, 15 februari

Vestiging erfcijns huis Beurdsestraat

door: Jan Kreenken natuurlijkez.v.w. Hendrik, de molenaar van Herlaar

t.b.v.: Mechteld van den Werf t.b.v. de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 40 schellingen

uit: huis, erf en hof in de Beurdsestraat tussen Peter van Kraandonk en w. Gobelyn van Oss, wolwever

lasten: de hertogscijns en erfcijnzen ter waarde van £ 5.

--

1392, 2 maart

Minuut van het testament van Jan van Hoelaar en Christina zijn echtgenote, gegrosseed d.d. 5 juni 1426 (zie nr. 174).

88a.

1392, 28 maart

Betalingsbelofte erfpacht land St. Oedenrode Houthem

door: Peter Everts zoon

aan: Hendrik Noppen z.v.w. Jan Noppen

betreft: erfpacht 6 sester en 1/3de deel van een steen vlas tot hekelens toe bereid

uit: een eeuwsel in St. Oedenrode onder Houthem met aan weerszijden de gemene straat en verder grenzend aan de gemynte en Aart van der Loo z.v.w. Hendrik Metten zoon

lasten: 1/3de deel van een erfcijs van 40 schellingen oudgeld; deze erfcijs moest w. Jan Noppen betalen aan Gijsbrecht van den Doren uit zekere erfgoederen onder Houthem Gevidimeerd in oorkonde van 15 december 1419 (regist nr. 146)

BHIC inv. nr. 23, regist nr. 7

1392, 24 april

Vestiging erfpacht uit erfpacht Zeelst

Voor Jan de Volder z.v.w. Amelis en Arntz .v. Hendrik Keizer schepenen in Oerle

door: Rutger de zoon van wijlen de pastoor van Baarle

t.b.v.: Diederik z.v. Diederik Skosters van Blaarthem en wijlen (?) Katrijn zijn vrouw d.v.w. Meus 'Eechdemeker'

van: erfpacht 1 mud rogge Oerlese maat

uit: een erfpacht van 7 mud rogge gevestigd door Kerstiaan de natuurlijke zoon van heer Jan van Zeelst [= de pastoor] uit een goed genaamd Klein Oindhoven in Zeelst

Met de twee goed bewaarde zegels van de schepenen.

Taal: Middelnederlands.

Op de rug geen aantekeningen.

89.

1393, 7 mei

Uitgifte erfpacht landerijen Schijndel

door: Anthonius van den Doren

aan: Gerard z.v.w. Daniel van den Akker en Jan Zomman (?)

van:

1.een beemd gend. 'die Eversdonc' tussen Jan van der Voort en Jan Wierik

2.een stuk beemd in 'die Haghebeemde' tussen Jan de Laat en Herman Coenzoon

3.drie stukjes beemd in 'die Hagebeemde'

voor: erfpacht 2 mud rogge

lasten: erfcijs 2½ oude groten aan de heer van Helmond, voor rekening van de erfpachters.

90.

1393, 2 oktober

Vestiging erfpacht landerijen Liempde

voor: schepenen van Liempde namelijk:

Gevard van den Ven

Gerrit Hessels zoon

Laurens van Oudmolen

Hendrik Mutsaart

Willem van den Biggelaar

Jan Kay

Jan van der Laarschot

door: Peter van Casteren, de zwager van Jozef en gehuwd met diens dochter Griet

(‘Josephs swagher die Margareten syn dochter heeft’)

aan: Hendrik de Rode van Boxtel

van: erfpacht 1 mud rogge Boxtelse maat en in Boxtel te leveren

uit:

1. de helft van 1 bunder broek op ‘Bordelaer’ tussen Aart en Jan z.v.w. Hendrik Voet en ‘Zassen Buenre’
2. een stuk land gend. ‘dat Nuwelant’ tussen heer Hendrik Kusters en Heilwych w.v. Willem Jozefsz. en haar kinderen
3. een stuk land gelegen ‘aen Ghenen Hornyc’ tussen Peter van Casteren voord. en de kinderen Van der Made

alles gelegen in de parochie van Boxtel in de dingbank van Liempde

lasten: de herencijns van de grond.

het gemeen schependomszegel ontbreekt.

Taal: Middelnederlands.

91.

1393, 6 november

Betalingsbelofte land St. Oedenrode Houthem

door: Jan Herbrechtszoon van Houthem

aan: Hendrik Noppen z.v.w. Jan Noppen

van: erfcijns 13 schellingen en 4 penningen Tournooise groten (ad 16 penn.)

erfpacht 6 sester rogge.

erfpacht 1/3 steen vlas tot hekelens toe bereid

uit: een stuk land in St. Oedenrode in Houthem aan beide zijden grenzend aan de gemene straat/plaats en strekkend van Hendrik Hamer tot aan Peter Evertszoon en uit de helft van de sloten die aan weerszijden gelegen zijn.

92.

1394, 16 januari

Overdracht erfcijns huis Crullartstraat

door: Jan van Overbeek

aan: Jan van Ryningen en Mechteld van den Werf ten behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: de helft van een erfcijns van £ 3

uit: huis en erf in het straatje dat loopt van de Kerkstraat naar de Colperstraat tussen Jan Krullen en Jan van Schijndel.

93.

1394, 26 maart

Verkoop erfcijns Zadelmakersstraat-Jodenpoort

door: Gerlach z.v. Gerlach Knode en e.v. Goderardis d.v.w. Gooswijn z.v.w. Jan van der Steen, smid

aan: Christina w.v. Hubrecht Steenweg
van: erfcijns van £ 5 uit £ 30
uit: de Jodenpoort aan de Zadelmakersstraat met de bijbehorende 'mansiones' die daarnaast liggen en die zich uitstrekken tot aan Hendrik Goedkind
bijz.: door Gerard z.v.w. Jan van der Steen in erfcijns gegeven aan Jan Schrage de kangieter voor de hertogscijnzen die erop rusten, een erfcijns van 20 schellingen aan de stad 's-Hertogenbosch en de reeds vermelde erfcijns van £ 30;
de erfcijns is door Goderardis geërfd van Gerard voornd. haar oud-oom en haar bij de erfdeling toegefallen;
Jan z.v.w. Gerard Vladeracken stemt met deze handeling in en zal ervoor zorgen, dat Jan z.v.w. Daniel van Vladeracken dit ook doet
op de rug in 15de-16de eeuws schrift:
deze £ 5 worden als volgt verdeeld: £ 1 voor de pastoor van het Begijnhof, £ 2 voor de geestelijken verbonden aan de kerk van het Begijnhof, £ 1 voor de fabriek van deze kerk voor 't gelucht' en £ 1 voor de Grote Infirmierie
op de rug in zestiende-eeuws schrift?: de debiteur is Herman Van Zandbeek die woont tegenover de Waag.

94.

1394, 16 augustus

Oorkonde officiaal Luik

De officiaal van het bisdom Luik maakt bekend, dat hij notaris Marcelis van Bakel, priester van het bisdom Luik, opgedragen heeft om op basis van de protocollen van de overleden notaris Peter Polslauwer ten behoeve van hen die daarom vragen en tegen een behoorlijk salaris grossen te maken van de in die protocollen geminuteerde akten zoals testamenten, overeenkomsten, beloften en andere zaken.

geïnsereerd in de akte d.d. 5 juni 1395 (nr. 99).

95.

1394, 12 november

Overdracht erfcijns hofstad Schijndel

door: Aart van Beek natuurlijke z.v.w. Aart van Beek, priester

aan: zijn zoon Hendrik van Beek

van: erfcijns £ 3

uit: een hofstad in Schijndel tussen Gerard Duys en de gemene kerkweg.

96.

1394, 1 december

Overdracht erfcijns huis Zadelmakersstraat

door: Gerard Schaden z.v.w. Gerard Schaden

aan: Beatrix w.v. Hendrik de Hoosch, speldenmaker

van: erfcijns £ 3

uit: huis en erf van Wellen Goedkind, zadelmaker, aan de Zadelmakersstraat tussen Gerard van Nymegen en Jan van Nymegen en aan de achterzijde strekkend tot aan het water dat daar stroomt
bijz.: met een achterstal van 30 schellingen

97.

1394, 7 december

Overdracht erfcijns huis Peperstraat

door: Hendrik z.v. Gerard van Eyck

aan: Rudolf van Grave

van: erfcijns £ 11

uit: huis, erf en hof en toebehoren in de Peperstraat tussen Hendrik Posteel en w. Goderardis van Eyck.

98.

1395, 2 april

Overdracht erfcijns hofstad Schijndel

door: Hendrik van Beek z.v. Aart van Beek natuurlijkez.v.w. Aart van Beek, priester

aan: Mechteld van den Werf t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns £ 3

uit: zie regest nr. 95.

--

1395, 21 mei

Minuut van het testament van Eva van Leeuwen, gegrosseerd d.d. 7 januari 1405 (zie nr's 118 en 121).

99.

1395, 5 juni

Testament Jan van Oss (uittreksel)

erfpacht goederen Berlicum

voor: (minuut) notaris Peter Polslauwer

(grosse) notaris Marcelis van Bakel, priester bisdom Luik

van: Jan van Oss z.v.w. Gooswijn van Oss, gewandsnijder

betreft:

een legaat bestaande uit een erfpacht van 1 malder rogge uit goederen in Berlicum verschuldigd door Jan Weygergank; dit gaat voor de helft naar de Infirmierie van het Groot Begijnhof en de andere helft naar het Heymsgasthuis op de Vughterdijk

plaats: (minuut) niet vermeld

(grosse) woonhuis van de notaris

getuigen: (minuut) niet vermeld

(grosse) Willem Voet, kanunnik van de St. Janskerk en

Jan Rembouts, clericus

bijz.: zie ook regest nr. 94.

100.

1395, 25 november

Uitgifte land erfpacht Dinther

door: Albrecht z.v. Lambrecht Albrechts zoon

aan: Aart van Zoggel z.v.w. Aart van Zoggel

van: een stuk land in Dinther tussen Lambrecht Albrechts zoon en Jan en Peter Baliart, gebroeders, en met een kant grenzend aan de gemeynte

voor: erfpacht 1 mud rogge

lasten: de herencyns, de gebuurcijs ad 2 oude groten en een erfpacht van 1 sester rogge aan N.N.

100a.

1396, 16 maart

Vestiging erfpacht land Berlicum-Middelrode

door: Hille w.v. Peter Molenaar en haar kinderen Willem, Hendrik en Katrijn

t.b.v.: Aart de Vogelaar

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: een stuk land in Berlicum in Middelrode tussen Gerlach Watermaal en 'Art Aykens Erve' en uit de erop staande gebouwen

lasten: een cijns van 1 oude groot en een erfcijns van £ 5 aan N.N.

101.

1396, 3 augustus

Overdracht erfcijns land Maren-Gewande

door: Aart z.v. Volkyn Mys zoon van Amersfoort

aan: van Everschoot

van: erfcyns £ 3

uit: het land vermeld in nr. 84

op de rug: Otto Wernerszoon £ 3.

102.

1396, 28 oktober

Verkoop erfpacht landerijen Schijndel

door: Anthonius van den Doren

aan: Katrijn d.v.w. Jan Lyschap

van: erfpacht 2 mud rogge

uit: de landerijen vermeld in nr. 89.

103.

1397, 18 mei

Overdracht erfcijns huizen Orthenstraat

door: Heilwych w.v. Willem Posteel

aan: Mechteld van den Werf t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof, het Neynselfgasthuis en het Anthoniusgasthuis op het Hinthamereinde

van: haar aandeel en haar verdere rechten op een erfcijns van £ 3

uit: huis en erf van Peter Witmersz. in de Orthenstraat tussen Jan Weyndelmoeden zoon en Robrecht van Deurne en uit het huis en erf van Peter voornd. daarachter gelegen aan de overzijde van de gemene straat/plaats tussen Jan Weyndelmoeden zoon en Willem van der Hullen.

103a.

1397, 7 juni

Overdracht erfcijns huis zijstraat Colperstraat

Hendrik z.v.w. Hendrik Matheus draagt over aan Godfried Posteel een erfcijns van 30 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat uit een huis en erf aan een straatje dat loopt van de Colperstraat naar de Loefsbrug (zie verder nr. 83a).

Op de rug: niet gezien.

Geborgen in kartonnen doos nr. 40.031.

104.

1397, 20 augustus

Verkoop erfcijns land Gewande

door: Anselm z.v.w. Gooswijn van Best z.v.w. Jan van Best en meester Jan natuurlijke z.v.w. Jan voornd.

aan: Hendrik z.v.w. Andries Hoornken

van: erfcijns £ 4

uit: 2 morgen land van Klaas z.v.w. Reinier Metten Krommen Hals gelegen in Gewanden op het grote eiland ('magna insula')

bijz.: door Klaas verworven bij een erfdeling met Jan diens broer en Jan nat z.v. Adam, pastoor van de kerken van Orthen en 's-Hertogenbosch, diens zwager.

105.

1397, 30 november

Belofte m.b.t. erfdeel

voor: Evert de Wilde en Jan van Loon, schepenen van de vrijheid Waalwijk

door: Rudolf Lambrechtszoon, Lambrecht, Klaas en Mechteld, alle k.v. Rudolf voornd.

Zij beloven aan Peter van der Hagen, dat zij Engelbereren en Lemke, hun broer en zuster,

zodra zij mondig zullen zijn, zullen doen instemmen met de overdracht beschreven in de schepenaakte die Peter thans heeft; deze akte houdt in, dat een akker aan Peter wordt overgedragen in ruil voor een erfpacht van ½ mud rogge.

Met de zegels van de schepenen

Geplaatst in de planokast bij de bijzondere zegels.

Taal: Middelnederlands.

106.

1398, 14 februari

Vestiging erfpacht land Lithoyen

door: Heymerik z.v.w. Lambrecht van Brakel

t.b.v.: Liesbeth van Lith d.v.w. Aart van Lith, begijn

van: erfpacht ½ mud tarwe

uit: 1 morgen land in Lithoyen in zekere kamp gend. 'bloc' tussen Hendrik z.v.w. Jan Rycouts en een zekere Berneel van Waderen.

107.

1398, 2 maart

Overdracht akker Waalwijk

voor: Peter van der Hagen en Aart Hubbelen, schepenen van de vrijheid Waalwijk

door: Peter van der Hagen

aan: Michiel van Breda

van: een schepenaakte waarin Rudolf Lambrechts zoon, Lambrecht, Klaas en Mechteld, k.v.w. Rudolf, aan Peter voornd. overdragen een akker met de bebouwing daarop staande strekkend van de hofstad van Bessele Jan Nouden zoon tot de dichtstbijzijnde zanddonk, breed 4 geerden, 'in alder groetten dat si in den hoefslach gheleghen siin' met aan de westzijde de 'Hanen Steghen' en 1/3de deel van 4 geerden land tussen de Maas en de Meerdijk.

Met de zegels van de schepenen

Geplaatst in de planokast.

Taal: Middelnederlands.

108.

1398, 2 maart

Overdracht akte akker Waalwijk

voor: Peter van der Hagen en Aart Hubbelen, schepenen van de vrijheid Waalwyk

door: Peter van der Hagen

aan: Michiel van Breda

van: de akte vermeld in regest nr. 105.

Met de zegels van de schepenen

Geplaatst in de planokast.

Taal: Middelnederlands.

108a.

1398, 5 februari

Vestiging erfpacht goederen Veghel

door: Deenke Anselmszoon, Hendrik Boortman en Anselm z.v. Deenke voornd.

t.b.v.: Klaas Zwaardveger van Maren

van: erfpacht 1 m. rogge en 1 m. gerst

uit:

1. een stuk land gend. 'die Vos Acker' in Veghel tussen Liesbeth w.v. Peter Gynteszoon
2. stuk land gend. 'dat Cleynackerken' aldaar tussen Yda w.v. Evert [onleesbaar] en Agnes d.v.w. Hendrik Boortman
3. stuk land gend. 'den Hildevaren Acker' aldaar tussen Lambrecht Cost en Deenke voornd.
4. een hofstad en een aangelegen kamp aldaar in 'herbrech Wyc' tussen de gemene straat/plaats en een beemd van Deenke voornd.
- 5.e en beemd gend. onder 4 van Deenke

lasten: de grondcijs

Gevidimeerd in de oorkonde van 15 januari 1485 (regist nr. 372).

109.

1399, 19 februari

Overdracht erfpachten land Helvoirt

door: Hendrik Beukentop e.v. Liesbeth d.v.w. Jan Meyelsvoort

aan: Christina Meelmans

- van:
1. erfpacht ½ mud rogge
  2. erfpacht ½ mud rogge

uit:

1. 1 bunder beemd in Helvoirt in het 'Noirtbroec' tussen de kinderen v.w. Mattheus Raaymakers en Aart z.v. Jan van der Straten en nog 1 bunder beemd aldaar 'aen die Moerdonc' tussen Lambrecht z.v. Liesbeth en een zekere gemeynte
2. een stuk land in Helvoirt tussen Lambrecht Lisen zoon gend. DIE BRAKE en het land van Griet Koolborners en de 'Moeleneemt' in Helvoirt bij de brug

byz.: door Jan van Meyelsvoort gekocht van Dirk z.v.w. Franco van Orthen, handschoenmaker.

110.

1399, 14 november

Uitgifte erfpacht hoeve Berkel, Tilburg, Loon op Zand

door: Staas van Brakel z.v.w. Dirk van Brakel

aan: Peter Haarman

van:

1. een huis, schuur en schaapskooi met zijn grond, de hof en de aangelegen

- erfgoederen in Oisterwijk onder Berkel tussen het leengoed van Staas voornd. en Herman Witen en Hendrik van Beurden en strekkend van de gemene plaats/straat tot aan Aart Houtappel en Christina gend. Zuttyn van Haren
2. 1 lopenzaad rogland aldaar 'in die Scyve van Berkel' tussen de heer van Perwys en Hessel Gobels
  3. 3 lopenzaad rogland aldaar gend. 'dat Duven Stcuk' tussen Aart Houtappel en Christina Zuttyn van Haren
  4. 3 lopenzaad rogland aldaar tussen Christina Zuttyn van Haren en de gemene waterloop
  5. een stuk land gend. 'Hiddekens Brake' tussen de erfgenamen v.w. Engelbrecht van den Leempoel en de heer van Perwys en Wouter Witlox
  6. een akker gend. 'Strepe Acker' aldaar tussen Aart Houtappel en Staas voornd. en strekkend van Christina Zuttyn van Haren en Wouter Witlox tot aan 'opt Ruvenne' toebehorend aan Staas voornd.
  7. een stuk land van 6 lopenzaad aldaar naast de heide tussen Christina Zuttyn van Haren en Staas voornd.
  8. de 'Stockacker' aldaar aan alle zijden grenzend aan Christina Zuttyn van Haren
  9. een stuk land gend. 'die Strepe' tussen Aart Houtappel
  10. 2 bunder beemd in Tilburg in het 'Lieve Goor' Aart van der Schuren en Paul van der Schuren
  11. een hoeve heiland groot 14 bunder in 'Venloon' tussen Jut van der Pas en Beris van Breda

voor: erfpacht 6½ mud

lasten: deze komen voor rekening van de erfpachter en bestaan uit:

1. 2 oude groten cijns aan de hertog wegens post 10.
2. de herencijns uit post 11.
3. de gebuurcijns van Haren
4. erfcijns van 40 schellingen oudgeld aan de Tafel van de H. Geest

onder de vouw: 'littera pactionis secundario ingrossata propter causam prout in libro'; het betreft hier dus een herbezegeling.

Het betreft hier vermoedelijk de uitgifte van een hoeve.

111.

1399, 28 november

Uitgifte erfpacht goederen Heesch en Nuland

door: Godfried Ketelaar e.v. Yda d.v.w. Rudolf van Moonle

aan: Jan en Willem z.v.w. Rudolf van Moonle

van: een derde deel van de volgende goederen toebehorend aan zijn echtgenote:

1. een kamp lands groot 1½ mudzaad 'aen die Vlaesche' tussen de gemeynte en de commandeur van Gemert
2. een stuk land van 5 lopenzaad gend. 'den Langen Hoff' tussen de kinderen gend. van Beers en het huis van de Leprosen bij 's-Hertogenbosch
3. 17 lopenzaad rogland 'int Verheelsche Venne' tussen de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en de gemene steeg

4. 6 lopenzaad rogland 'op Gheen Ackeren' tussen Jan Byken en Reinier van Heesch
5. het erfgoed gend. 'vier geslach' in 'die Berct Camp' CAMP tussen Rudolf Yden zoon en Mette Simons dochter
6. het erfgoed gend. 'twe geslach in die Aude Bleken' tussen Adam van Mierde, priester, en Rutger z.v.w. Willem Belen zoon
7. het erfgoed gend. 'een geslach in die Aude Bleken' BLEKEN tussen Adam van Mierde, priester, en Jan van den Einde
8. het erfgoed gend. 'twe geslach in die Aude Bleken' tussen Jan Dobbelaar en Jan z.v.w. Rudolf van Moonle voornd.
9. het erfgoed gend. 'twe geslach' in 'die Aude Bleken' tussen Jan Willems zoon en Gooswijn van der Laar van Nistelrode
10. het erfgoed gend. 'een half geslach in die Aude Bleken' tussen Jan Kennepaart en Heilwych van der After
11. twee strepen land 'in die Raect' tussen Gerlach Boest en Mette Simons dochter
12. een streep lands in 'die Raect' tussen Wouter Grotaart en jonkvrouwe Bele van Oss
13. zekere hof naast voornoemde kamp tussen de gemeynte en Aart Colen zoon
14. een stuk land gelegen naast voornoemde hof met aan weerszijden Aart Colen zoon
15. 2 h. land in Nuland in 'die Hoeven' tussen Reimboud Belen zoon en Jan van Valkenburg

Dit 1/3de deel is ontstaan door de deling van de erfenis v.w. Rudolf van Moonle voor: erfpacht 4 mud rogge

lasten: de niet nader aangeduide lasten komen voor rekening van de erfpachter
extra onderpand: het andere 2/3 deel

bijz.: de beide erfpachters staan borg voor ieder de helft van de erfpacht.

Analyse

Een man geeft het aan zijn vrouw toekomende deel van een hoeve in erfpacht aan zijn twee zwagers, broers van de vrouw.

112.

1400, 28 januari

Overdracht erfcijns huis St. Janskerkhof

door: Koenraad z.v. Herman Coenen

aan: Mechteld van den Werf t.b.v. de Infirmerie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 56 schellingen uit £ 3

uit: huis en erf aan het straatje dat langs het St. Janskerkhof loopt tussen Jan z.v.w. Berte, bontwerker en jonkvrouwe Bele w.v. Jan Eliasz.

bijz.: de cijns was ooit het bezit van Rudolf 'pistor' z.v.w. Reinier Bekkers.

113.

1401, 9 januari

Overdracht vruchtgebruik op erfpacht beemd Enschoot

door: Dirk Rover, ridder

aan: Aart Rover Boest t.b.v. Jan van Herlaar, heer van Meerwijk

van: zijn recht van vruchtgebruik op een erfpacht 28 1/3 l.

uit:

1/3 deel van een beemd groot 2½ bunder en 61 roeden in Enschoot 'int Geerbroec' tussen Hubrecht van den Wiel en w. Bruisten van Andel

bijz.: door Dirk Rover voornd. in erfpacht gegeven aan Willem z.v.w. Hendrik Maas zoon.

114.

1401, 10 januari

Overdracht erfpacht beemd Enschoot

door: Jan van Herlaar, heer van Meerwijk en e.v. jonkvrouwe Agnes d.v. Dirk Rover, ridder

aan: Willem van Uitwijk (? slecht leesbaar)

van: erfpacht 28 1/3 lopen rogge

uit: zie regest nr. 113.

bijzonderheden:

Dirk Rover z.v.w. Emond Rover, ridder, heeft beloofd zich nooit op enige wijze tegen deze transactie te zullen verzetten, ook niet door middel van een rechtszaak. Hij heeft namelijk eerder een erfcijs van 6 oude schilden gevestigd ten overstaan van schepenen van Den Bosch ten behoeve van Dirk Rover z.v.w. Emond voornd.

115.

1401, 8 april

Vestiging erfpacht hoeve St. Oedenrode Verritsel; Breugel

door: Jan van Vladeracken e.v. Bele;

Hendrik van den Oever e.v. Gloria;

Gloria en Bele zijn d.v.w. Anselm z.v.w. Hendrik van den Wiel

t.b.v.:

Liesbeth Gerys d.v.w. Hendrik Hillen zoon van Oss mede t.b.v. Hendrik en Salome gend.

Saalke, haar kinderen

van: erfpacht 1 mud uit 6 mud rogge.

uit:

De 6 mud gaan uit een hoeve in St. Oedenrode v.w. Hendrik van den Wiel in 'Veritsel' en zijn gevestigd door Thomas z.v.w. Jan Nodart van Rode. Als extra onderpand stelde Thomas een erfpacht van 13 lopen rogge Rooise maat die betaald werd door Jan Houtmans zoon van Breugel uit zekere erfgoederen in Breugel in Oerle

voorwaarden:

De erfpacht vererft na de dood van Liesbeth op haar kinderen. Mochten Hendrik en Salome kinderloos sterven, dan gaat hij naar de erfgenamen van Liesbeth. Hendrik en Salome mogen de erfpacht echter vervreemden, voor zover hun aandeel betreft, wanneer zij in het huwelijk treden of de leeftijd van 25 jaar bereiken, maar Liesbeth behoudt altijd de tocht op dit goed.

116.

1403, 8 maart

Uitgifte erfpacht landerijen Schijndel

door: Wouter Coptytten

aan: Ricoud z.v.w. Willem Verenhadewigen zoon

van:

1. de helft van een stuk beemd in Schijndel in 'die Harde Beemde' tussen Jan Schijndelkens zoon en Gerard van der Aa, thans van Bonifatius
2. stukje beemd aldaar tussen de kinderen v.w. Jan Wyrok en Jan Bestman en Jan Voortman en andere geburen
3. een stukje beemd aldaar tussen Gerard van der Aa, thans Jan Aleiden zoon en Hendrik Luyten zoon

voor: erfpacht 3 sester rogge

op de rug: blijkt, dat dit goed later toebehoorde aan de Infirmierie.

117.

1403, 24 (17 en 20)

Testament Adam van Mierde

stichting twee gasthuizen

jaargetijden en maandstond

goederen Beurdestraat, Helvoirt, Cromvoirt, Dinther, Giersbergen, St. Oedenrode-Eerde

voor: notaris Willem Hage van Beek, priester bisdom Luik

van: Adam van Mierde, deken van de St. Janskerk te Den Bosch
gezond van geest, maar liggend in zijn ziekbed

legaten:

1.

aan de fabriek van de St. Janskerk te Den Bosch 2 lichte Gelderse guldens

2.

aan deken en kapittel van deze kerk een erfcijns van ongeveer 30 schellingen voor zijn jaargetijde en maandstond ten behoeve van zijn ziel en die van zijn ouders te vieren met wassen kaarsen

3.

aan deken en kapittel het jaar van gratie van zijn prebende

4.

aan Jan de Groot van Herlaar e.v. Hille, de dochter van de testator, zijn woonhuis in 'Boerde' dat de testator thans bewoont met al zijn toebehoren zowel binnen als buiten de stadsmuur. Dit huis is bestemd voor een gasthuis.

Hij begiftigt dit gasthuis met zijn hoeve gend. 'Hananberch' in Dinther en twee hoeven in Helvoirt in 'Leendonc' en alle erfgoederen, cijzen en pachten die de testator en w. Agnes, zijn wettige echtgenote, ten tijde van het overlijden van Agnes bezaten. Uitgezonderd zijn twee erfcijzen van resp. 10 oude schilden en 14 groten die Adam en Jan de Groot al eerder hebben verkocht. De erfcijns van 10 oude schilden is door Adam gekocht van Peter de Molenaar van Heukelum en de erfcijns van 10 groten is gekocht van Gerard Schaden

alias Ossen.

Jan de Groot en Hille beheren de goederen van het gasthuis en na hun dood hun kinderen tot de zesde generatie toe. Wanneer het geslacht eerder uitsterft dan vervallen de goederen van het gasthuis aan het gasthuis zelf.

Het gasthuis is alleen bestemd voor mannen afstammend van de stichter. Hun aantal hangt af van de inkomsten van het huis. Mocht het geslacht Van Mierde uitsterven, dan mogen andere eerlijke mannen opgenomen worden. Personen beneden de dertig jaar mogen niet worden opgenomen, tenzij zij door blindheid of andere gebreken niet in staat zijn de kost te winnen.

5.

Ten behoeve van een gasthuis voor vrouwen legateert hij zijn hoeve onder Helvoirt tussen Cromvoirt en Giersbergen. In dit gasthuis mogen geen vrouwen beneden de dertig jaar worden toegelaten en zij moeten van een onbesproken gedrag zijn. Hij wil dat er voor dit gasthuis een huis, erf en hof in de stad Den Bosch wordt gekocht. De uitvoerders van zijn testament beslissen hierover. Hij vermaakt aan dit gasthuis al zijn roerende en gerede goederen. Wat er na de koop van het huis overblijft moet door de executeurs worden besteed aan de aankoop van erfcijzen

6.

Aan zijn broer Jan van Mierde zijn hoeve gend. 'die Groetdonc' in St. Oedenrode in Eerde met alle toebehoren en de beesten. Eveneens aan zijn broer erfpachten ter waarde van 12 mud en 1 sester rogge en 11 lopen gerst Veghelse maat. Deze goederen zijn door hem verworven in de tijd dat hij weduwnaar was. Na de dood van Jan gaan deze goederen naar het genoemde vrouwengasthuis

7.

Aan zijn broer Hendrik van Mierde, monnik in Porta Coeli, de helft van erfcijzen ter waarde van 4 oude schilden, 3 oude schilden en 2 oude schilden en de helft van een erfcijns van 30 schellingen door hem gekocht van Laurens natuurlijke z.v.w. Mattheus Posteel. Aan Hendrik ook een erfcijns van 3½ Hollandse gulden door de testator gekocht van Jan z.v. Jacob Loze. Na de dood van Hendrik vervallen deze goederen aan het genoemde vrouwengasthuis

executeurs:

Jan van Mierde, zijn broer

Jan de Groot voornd.

Hendrik Mattheusz.

goedkeuring:

Jan de Groot en Hille zijn echtgenote hebben dit testament goedgekeurd en bekrachtigd

plaats:

de kamer van het woonhuis van de testator binnen en buiten de stadsmuur gelegen in 'Boerde'

getuigen:

Dirk Venbosch;

Willem van Vught;

Jan Paweter;

Matheus Bruin, kanunniken met een prebende in de St. Janskerk

Dirk van Oss, priester;

Jan Koyt, clericus en

Gerard van Venlo, lakenmaker en leken

allen van het bisdom Luik

+

1403, 20 maart

Op deze dag voegde Adam van Mierde, door zijn ziekte verzwakt maar nog gezond van geest, het volgende aan dit testament toe:

8.

Al de beesten die zich op zijn sterfdag op zijn hoeven bevinden komen toe aan de bezitters van deze hoeven. Jan van Mierde mag het aantal beesten op zijn hoeve niet verminderen

9.

Deken en kapittel van de St. Janskerk moeten de uitvoering van het testament van w. Klaas van Enode ("de Enoy") voor zover dit hem aangaat overnemen. De andere executeur is Hubrecht van Gemert. Indien deken en kapittel dit niet willen, dan moet de Onze Lieve Vrouwenbroederschap dit doen. Indien zij ook niet bereid zijn dit te doen, moet de meester van het Geefhuis dit op zich nemen.

Het legaat onder nr. 2 vervalt en daarvoor komen in de plaats een erfcijns van 40 schellingen verschuldigd door Peter van Geffen, een erfcijns van 43 schellingen verschuldigd door Jacob Rutten, een erfcijns van £ 1 verschuldigd door Hendrik van Zuilichem, een erfcijns van £ 3 verschuldigd door Gerard Vughts met de achterstallen. Van dit laatste geld en van het jaar van gratie kan een erfcijns van £ 3 gekocht worden.

De helft van deze erfcijnzen moet besteed worden aan de viering met twee wassen kaarsen van het jaargetijde en de maandstonden. Deze komen ten goede aan de zielen van de testator, wijlen zijn echtgenote, zijn ouders, Jan de Groot en Hille diens echtgenote.

De andere helft is bestemd voor de viering van het feest van de H. Laurentius, leviet en martelaar, in de St. Janskerk. Op die dag moeten deken en kanunniken op alle kanonieke uren zingen en een H. Mis opdragen voor de ziel van de testator. Zij verdelen dit geld onder elkaar. Kanunniken die op die dag zo ziek zijn, dat zij de diensten niet kunnen waarnemen, delen toch mee.

Mochten Jan de Groot en Jan van Mierde, executeurs, onenigheid krijgen en mocht Jan van Mierde Jan de Groot door woorden of daden beledigen, dan is hij ontheven van zijn executeurschap en vervallen zijn legaten aan het vrouwengasthuis. Dit geldt niet, wanneer blijkt, dat Jan de Groot het testament niet juist wil uitvoeren. Wanneer Jan van Mierde om genoemde reden afvalt, voeren Jan de Groot en Hendrik Mattheusz. het testament verder uit.

Mocht Hendrik Mattheusz. niet als executeur willen optreden, dan moet Jan de Groot een

andere geschikte persoon voor dit werk opzoeken.

Bovendien wil de testator, dat de oudste kanunnik, die geboren poorter moet zijn, en verder de oudste of een van de oudste van de schepenen en de meester van de Tafel van de H. Geest de executeurs zullen opvolgen wanneer deze zijn overleden. Deze lieden moeten jaarlijks twee eerlijke en geschikte personen uit de familie van de testator of anders uit de buurt aanwijzen om de gasthuizen te besturen. De drie laatstgenoemde executeurs ontvangen voor hun werk ieder jaarlijks een erfcijns van £ 1. Mocht de oudste kanunnik de hem opgedragen taak weigeren, dan vervallen de legaten aan deken en kapittel gedaan en blijven er twee bestuurders over.

De bewoners van de gasthuizen dienen zich te houden aan de reglementen die hen door de drie bestuurders worden opgelegd. Overtreders mogen door de bestuurders op gematigde wijze gestraft worden.

Jan de Groot en Hille hebben deze aanvulling bekrachtigd en goedgekeurd.

plaats:

als boven

getuigen:

Aart Rover Boest;

mr. Jan van Best;

clerici of schrijvers van de stad Den Bosch

Jacob Loze;

Andries Hoppenbrouwer, poorters

+

1403, 24 maart

Op deze dag voegde Adam van Mierde hier nog het volgende aan toe. In het verleden had hij een testament gemaakt met daarin een legaat aan Heilwych e.v. w. Andries Mols. Dit legaat wordt voor vervallen verklaard.

plaats:

als boven

getuigen:

Jan Vinnink;

Ricoud van Lith

Gerard van Venlo van het bisdom Luik

Het merkteken van de notaris ontbreekt.

Deze oorkonde behoort tot het archief van de Tafel van de H. Geest.

118.

1403, 27 maart

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik draagt notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem op om de protocollen van de overleden notaris Adam van Mierde van de erfgenamen of executeurs

van diens testament over te nemen en op basis hiervan en tegen betaling van een behoorlijk salaris ten behoeve van belanghebbenden grossen te maken.
Ingevoegd in de oorkonde van 7 januari 1405 (regist nr. 121).

119.

1403, 5 april

Vestiging erfcijns akker Vught-St. Petrus

door: Gillis z.v.w. Aart Emmen zoon

t.b.v.: Willem van Vught z.v.w. Willem Telder

van: erfcijns 20 schellingen

uit: 1 sesterzaad rogland in Vught-St. Petrus in 'Boerdmans Hoeve' tussen Godschalk Aarts zoon en Heilwych d.v.w. Aart voornd.

op de rug: blijkt, dat dit goed later toebehoorde aan de Infirmierie.

120.

1404, 30 juli

Overdracht erfcijns land Den Dungen

door: Jan van Best, clericus

aan: Griet w.v. Hendrik Mattheus

van: erfcijns £ 5

uit: 3 morgen land gend. 'Sceepdonc' in Den Dungen tussen Anselm z.v.w. Hendrik Willems en Hadewych w.v. Aart Truden zoon en haar kinderen

Bijzonderheden:

Door Jan van Best verworven van Jacob en Liesbeth k.v.w. Hendrik Muis. Griet mag over de helft van dit goed naar believen beschikken, maar de andere vererft, zoals het testament van Hendrik Mattheus bepaalt, na haar dood op dezelfde wijze als de oude erfgoederen die Hendrik erfde van wijlen zijn ouders en bloedverwanten. Hendrik Bekker heeft verklaard in te stemmen met deze transactie en verklaard, dat dit goed is gekocht met het geld dat Hendrik had bestemd om erfcijnzen en erfpachten aan te kopen.

Op de rug:

door Griet vermaakt aan het Groot Begijnhof. De oorkonde is later overhandigd aan de meesteressen van het Begijnhof.

121.

1405, 7 januari

Testament Eva van Leeuwen (uittreksel)

erfcijns huis Voorbij de Korenbrug

voor:

(minuut) notaris Adam van Mierde d.d. 21 mei 1395

(grosse) notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem, priester bisdom Luik

van: Eva d.v.w. Hendrik van Leeuwen en e.v. Albrecht de Waal, poorter

gezond van geest, maar liggend in haar ziekbed
zij handelt met toestemming van haar echtgenoot
(deze leeft in 1395, maar is overleden in 1405)

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus te Luik 8 lichte plakken

2.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfpacht van 2 sester gerst na het overlijden van haar en haar echtgenoot uit hun stenen huis voorbij de Korenbrug

plaats:

de "mansio" van de Tafel van de H. Geest

getuigen:

Albrecht de Waal;

Jan Swerting, clericus van het bisdom Paderborn;

Aart van Beek;

Hendrik z.v. Gerard van Aken;

Gerard z.v. Gijsbrecht de Waal

van het bisdom Luik

Willem van Tuil van het bisdom Utrecht

en meerdere andere getuigen.

122.

1405, 25 februari

Vestiging erfpacht hoeve Nuland

door: Aart van Nuland z.v.w. Hendrik van Nuland, ridder

t.b.v.: Gerard de Waal z.v.w. Gijsbrecht de Waal

van: erfpacht 1 m.

uit: een hoeve in Geffen naast de 'Nuelandsche Dijck' en uit 12 morgen land die bij die hoeve horen; 5 m. hiervan ligt in Heesch onder 'Cleyne Nuwelant' en 7 morgen in Nuland onder 'Groet Nuwelant'.

123.

1406, 9 maart

Overdracht erfpacht landerijen Haaren

door: Jan Byts z.v.w. Gooswijn, (de) smid van Lieshout

aan: Aart Tolink, zijn zwager

van: de helft van een erfpacht van ½ mud rogge

uit: drie stukken land in Haaren in de akkeren aldaar

bijz.: aan Jan overgedragen door Jordaan, (de) smid en z.v.w. meester Jordaan van Rosmalen.

124.

1406, 19 maart

Vesting erfpacht hoeve St. Oedenrode Neynsel

door: Elias van den Wiel z.v.w. Jacob van den Wiel

t.b.v.: Gijsbrecht z.v.w. Jan Everts zoon van Hintham

van: erfpacht 3 mud rogge

uit: zijn hoeve in Neynsel gend. het goed te Neynsel dat was van w. Jacob van den Wiel

lasten: een erfcijns van 9 oude groten en erfpachten van 1mud rogge en 1 mud gerst aan N.N.

125.

1407, 5 maart

Betalingsbelofte erfcijns erfgoed Voorbij de Visbrug

door: Gooswijn van Niewaal, bakker en z.v.w. Gijsbrecht van Niewaal

aan: Aleid w.v. Barner Andries zoon

betreft: erfcijns van 4 oude schilden

uit: zeker erfgoed gelegen voorbij de Visbrug tussen Gerard van Brede en zekere weg die toebehoort aan Barner voornd.; het erfgoed meet 60 bij 17½ hamervoeten en is bebouwd

op de rug: 'dns Rutgerus de Os tamquam persona beginagii habet sententiam' [dit slaat vermoedelijk op een uitwinning aangekaart door de pastoor van het Begijnhof Rutger van Oss] .

126.

1407, 25 juni

Uitgifte erfcijns huis Oude Hulst

door: Hendrik van Oss z.v.w. Dirk

aan: Jan de Saate

van: huis en erf v.w. Godfried van Druten op de Oude Hulst met aan weerszijden Willem Wynter en thans gelegen naast Jan van Oss

voor:

1.de hertogscijns

2.een erfcijns van 8 schellingen aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof

3.erfcijns van 16 schellingen aan deken en kapittel van Den Bosch

4.erfcijns van 16 schellingen aan de rector van de kapel gesticht door Koenraad van Driel, priester, aan de Orthenstraat [het Elooigasthuis]

bijz.: door Hendrik door middel van een schepenvonnis gekocht van mr. Jan van Heesch

N.B.: ingevoegd in de oorkonde van 18 juli 1411 (regist nr. 129).

127.

1408, 7 juli

Overdracht erfpacht land Berlicum Middelrode

door: Aart Vogelen

aan: Hendrik natuurlijke z.v.w. Willem van den Kelre, zijn schoonzoon en gehuwd met Katrijn, d.v. Aart voornd.

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: stuk land in Berlicum in Middelrode tussen Gerlach Watermaal en het 'Art Aykens Erve' en uit de gebouwen die daarop staan

bijz.: geschonken als bruidsschat volgens het recht van de stad 's-Hertogenbosch.

128.

1410, 19 februari

**Testament Liesbeth van Lith (volledig)
erfpacht land Lithoyen**

voor: notaris Jacob Woutersz. van Luik, priester bisdom Luik

van: Liesbeth van Lith d.v.w. Aart van Lith, begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest en lichaam

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus te Luik 4 lichte plakken

2.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfpacht van ½ mud tarwe uit 1 mud land in Lithoyen in zekere kamp gend. 'die Bloc' (zie regest nr. 106)

plaats: in het huis van de Infirmierie in het Begijnhof

getuigen:

Yda w.v. Mattheus van Merlaar, wettige zuster van de testarix; zij stemt in met dit testament

Oede Heerken en

Liesbeth Mattheusz., meesteressen van het Begijnhof;

Liesbeth van Bommel

Willem van Giessen, subdiaken en koster van het Begijnhof

bijz.: de tekst van de oorkonde uit 1397 (zie regest nr. 106) is volledig weergegeven.

129.

1411, 18 juli

Inbewinggeving; vidimus nr. 126

Deken en kapittel van de St. Janskerk van Den Bosch verklaren, dat zij de oorkonde over de erfcijns van 40 schellingen (zie nr. 126) in bewaring hebben en dat zij deze zullen uitlenen aan de Infirmierie en de rector van het Elooigasthuis, wanneer deze hem nodig hebben. Na gebruik zullen laatstgenoemden de oorkonde binnen drie dagen weer teruggeven aan deken en kapittel.

Volgt een vidimus van de oorkonde van 25 juni 1407 (regest nr. 126).

130.

1412, 27 januari

Overdracht erfcijns huis Orthenstraat/Hoge Steenweg

door: Geertrui d.v.w. Jan Zegers zoon en Agaat van Neynsel; Agaat voornd. is d.v.w. Gerard van Neynsel

aan: Liesbeth Mattheus en Oede d.v.w. Godfried Heerken, meesteressen van het Groot Begijnhof t.b.v. de Infirmierie

van: $\frac{3}{4}$ deel van een erfcijns van 50 schellingen.

uit: huis, erf en erfgoed dat was van w. Aart Ysbout in de Orthenstraat tussen Godfried Posteel en Klaas z.v. meester Gerard de steenhouwer

bijz.: door Aart Ysbout was $\frac{1}{14}^{\text{de}}$ deel van dit huis in erfcijns verworven van Jan van Eindhoven e.v. Katrijn d.v.w. Gerard van Neynsel; Geertrui heeft via haar moeder Agaat deze erfcijns geërfd van jonkvrouwe Hadewych van Neynsel, begijn, en van Katrijn, zuster van Agaat

op de rug: aan de Hoge Steenweg van het erf van Hendrik Baks.

131.

1412, 17 februari

Testament Christina Meelmans (uittreksel)

erfpacht hoeve Helvoirt

stichting dagmis

voor: notaris Jacob Woutersz. van Luik, priester bisdom Luik

van: jonkvrouwe Christina Meelmans, begijn in het Groot Begijnhof gezond van geest, maar liggend in haar ziekbed

legaten:

o.a.

1. aan de predikheren een erfpacht van 2 mud rogge uit haar hoeve in Helvoirt bestemd voor een dagelijkse heilige mis voor het heil van haar ziel en dat van de haren

plaats:

de woonkamer van de testatrix op het Hinthamereinde

getuigen:

Jan van den Kelre

Gerard Schilder

Dirk Berwout

Godfried zoon van de vorige, executeurs van dit testament;

Liesbeth w.v. Hendrik Beukentop

Aleid zr. van Wynkyn en dienstbode van de testatrix

132.

1412, 7 maart

Testament Aleid van den Arennest (uittreksel)

erfpacht Loon op Zand

voor: Aart van Dyk, clericus bisdom Luik

van: Aleid d.v.w. Klaas van den Arennest, begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest maar ziek

legaten:

1.

aan de fabriek van de St. Lambertuskerk 5 schellingen eens
en verder onder andere:

2.

aan Maria d.v.w. Jan van Luut een erfpacht van 1 mud rogge zolang zij leeft en na haar dood
voor de helft naar de Infirmierie en voor de andere helft naar de rector van het
mannengasthuis op de Windmolenberg; deze rector is thans Tielman van Doren

plaats:

de woonkamer van de testatrix op het Begijnhof

getuigen:

Jacob Dunkop en

Herman Bloemaart, poorters

op de rug: blijkt, dat deze erfpacht toebehoorde aan de Grote Infirmierie en dat het
onderpand in Loon op Zand lag.

133.

1412, 17 augustus

Overdracht erfpacht land Udenhout

door: Jan z.v.w. Hendrik Hoyst

aan: Berte d.v.w. Hille; Hille was w.v. Gijsbrecht Vette

van: de helft van een erfpacht van 1 mud rogge

uit: een stuk rogland van 10 lopenzaad minus 5 roeden in Udenhout naast 'die
Gruenstraat' tussen Godfried Brok en Steven van der Amervoort en grenzend aan de
erfgenamen van Lambrecht van der Ryt

bijz.: de erfpacht was beloofd door Godfried Brok aan Hille en na de dood van Hille aan
Rudolf, Aart en Berte, kinderen van Hille, voor $\frac{3}{4}$ deel en voor $\frac{1}{4}$ deel aan
Weyndelmoed en Jan haar broer

op de rug: blijkt, dat deze erfpacht behoorde aan de kerk van het Begijnhof.

134.

1412, 14 december

Overdracht erfpacht land Udenhout

door: Berte (zie nr. 131) d.v.w. Gijsbrecht Vette en Hille

aan: Rudolf haar broer
van: de helft van een erfpacht van ½ mud rogge
uit: zie regest nr. 131.

135.

1413, 28 februari

Overdracht erfcijns huis Vismarkt

door: Jan Berwout sr.

aan: mr. Godfried van Rode t.b.v. jonkvrouwe Geertrui, begijn in het Groot Begijnhof

van: erfcijns £ 3 en 9 schellingen

uit: huis en erf op de Vismarkt tussen Aart z.v.w. Thys Goby en Geze e.v. Jan van Vught en thans gelegen tussen Maarten z.v.w. Aart Maartens zoon en Gijsbrecht van Tuil
bijz.: ooit het bezit van Gerard Coptyt en door Jan Berwout gekocht van Jan, Katrijn en Aartje k.v.w. Maarten Berwout en Rutger van der Hoven e.v. Hille d.v.w. Maarten voord.

op de rug: deze erfcijns kwam voor de helft toe aan de Infirmierie en voor de helft aan het Neynselgasthuis.

136.

1414, 20 september

Afstand rechten huis Oude Dieze

door: Gerard van Kessel z.v.w. Hendrik Muydekens

t.b.v.: Gillis z.v. Gillis Sekker

betreft: zijn rechten op een huis en erf aan de Oude Dieze [geen belendingen vermeld].

137.

1414, 20 september

Afstand huis Oude Dieze

door: Winrik Roompot

t.b.v.: Gillis z.v. Gillis Sekker

betreft: huis en erf aan de Oude Dieze v.w. Aart van Bladel dat aan w. Elias van Zelem toebehoorde [geen belendingen vermeld]

bijz.: door Wouter Roompot door middel van een schepenvonnis van mr. Godfried van Rode gekocht

138.

1415, 16 december

Overdracht erfpacht goederen Heesch

door: Joris van der Tiggelary e.v. Mechteld d.v.w. Godfried Ketelaar; de moeder van Mechteld is w. Yda d.v.w. Rudolf van Moonle

aan: Aart z.v.w. Jacob Kleinman, (de) kuiper

van: erfpacht 4 mud rogge

uit: 1/3 deel van zekere erfgoederen in Heesch door Godfried Ketelaar in erfcijns
gegeven aan Jan en Willem k.v.w. Rudolf van Moonle.

139.

1415, 16 december

Afstand rechten goederen Heesch

door: Reinier van Vught e.v. Yda d.v.w. Godfried Ketelaar; de moeder van Yda is Yda d.v.w.
Rudolf van Moonle

t.b.v.: Aart z.v.w. Jacob, (de) kuiper

betreft: al hun rechten op een erfpacht van 4 mud rogge (zie nr. 138) en op een
erfcijns van 40 schellingen uit een stuk land gend. 'dat Koervenne' in Heesch.

140.

1417, 15 juli

Overdracht erfcijns hof Voorbij de Visbrug; goederen Orthen

door: Katrijn d.v.w. Rutger Lube

aan: Gijsbrecht Roesmont t.b.v. het Groot Begijnhof

van: erfcijns 40 schellingen

uit:

1. zie de panden beschreven in regest nr. 75
2. een erfpacht van ½ mud rogge uit een huis, hof, hofstad en een stuk aangelegen land
van Gerard z.v.w. Lodewyk Lemmens zoon in Orthen tussen Gijsbrecht Baten zoon
en Bate Andries; deze erfpacht is door Katrijn als extra onderpand gesteld

bijz.: door Katrijn van Dirk z.v. Klaas gend. Col van Maarheeze verworven; Klaas voornd. is
e.v. Liesbeth d.v.w. Hendrik z.v.w. Godfried Posteel.

141.

1417, 6 augustus

Overdracht erfcijns huis Vughterstraat

door: Aleid Troyaas

aan: Peter z.v.w. Peter Bekker de Heerde

van: erfcijns £ 3

uit:

1. een huis en erf van Jan z.v.w. Wouter Ryke in de Vughterstraat tussen een straatje
dat loopt van het midden van de Vughterstraat naar een ander van Jan Ryke
2. uit een huis en erf achter het eerstgenoemde huis gelegen grenzend aan Gerard

bijz.: door Jan Ryke verkocht aan Aleid.

142.

1418, 4 januari

Vestiging erfcijns landerijen Oss

door: Gerlach natuurlijke z.v.w. Gerlach van Nuland

t.b.v.: Eva d.v.w. Gerard Uden zoon van Teeffelen

van: erfcijns £ 6

uit:

1. 1 morgen land gend. 'Twe Halfmerghen' in Oss op 'Aemstel' naast het 'munimen' gend. 'dreyboem' tussen Gooswijn van Woensel en Jan van Woensel
2. 1 m. land gend. 'Twe Halfmerghen' aldaar tussen Dirk Spoomaker en Jan van Looy van Oss.

143.

1419, 19 mei

Overdracht erfcijns hofstad Postelstraat

door: Jan Hels e.v. Aleid d.v.w. Gooswijn van der Diezen z.v.w. Jan van der Diezen

aan: Evert z.v.w. Evert van Amersfoort

van: erfcijns £ 4

uit: de helft van een hofstad aan de straat die loopt van de Vughterstraat voorlangs het huis van Postel naar de Vismarkt tussen Jan Ryk, spelmaker, en Aart Leenvolger en aan de achterzijde grenzend aan w. Hendrik Pynleek, de hoppenbrouwer

bijz.: door Geertrui w.v. Paul Heynen zoon beloofd te betalen aan w. Jan van der Diezen; Evert moet uit deze erfcijns een erfcijns van 5 sch. betalen aan het kapittel van de St. Janskerk.

144.

1419, 19 mei

Overdracht erfcijns hofstad Postelstraat

door: Jan Hels (zie verder nr. 143)

aan: Evert z.v.w. Evert van Amersfoort (zie verder nr. 143)

van: erfcijns £ 4

uit: de andere helft van de in nr. 143 beschreven hofstad; ook hier gaat een erfcijns van 5 schellingen naar het kapittel.

145.

1419, 21 oktober

Overdracht erfcijns goederen St. Michielsgestel

door: jonkvrouwen Liesbeth Huygen en Katrijn Ludekens, meesteressen van het Begijnhof

aan: Gijsbrecht Roesmont t.b.v. de Infirmierie

van: erfcijns 42 schellingen

uit: zekere erfgoederen in St. Michielsgestel

bijz.: deze erfcijns is verschuldigd door de kinderen v.w. Mattheus Stuyk aan de fabriek van de kerk van de begijnen.

146.

1419, 15 december

Vidimus nr. 88a; inbewaringgeving

1. Vidimus door schepenen van Den Bosch van de oorkonde van 28 maart 1392 (Supplement, regist nr. 88a)
2. Wouter van Vught z.v.w. Jan van Vught heeft erkend deze akte mede ten behoeve van Mechteld Noppen d.v.w. Hendrik Noppen en Heylwych, haar moeder in bewaring ('custodia') te hebben.

147.

1420, 29 februari

Uitgifte erfcijns kamp Schijndel

door: Jan z.v.w. Jan Barners zoon

aan: Hendrik z.v.w. Hendrik van Esch

van: de helft van een kamp, groot 2 bunder, in Schijndel in EILDE tussen Willem Bak z.v.w. Thys van den Molengraaf en Hendrik z.v.w. Hendrik van Esch voornd. en verder grenzend aan de gemene weg en aan de HERMAELSCHE HOVE

voor: erfcijns £ 3

lasten: erfcijns van 1 oude groot aan N.N., voor rekening van de erfpachter.

148.

1420, 23 maart

Overdracht erfpacht landerijen Berlicum

door: Jan van Hal z.v. Mechteld w.v. Willem Godevaarts

aan: jonkvrouwe Katrijn Ludekens, meesteres van het Groot Begijnhof t.b.v. de Infirmierie

van: erfpacht van ½ mud uit 2 mud rogge.

uit: zekere erfgoederen in Berlicum (zie verder regist nr. 0)

bijz.: nadat Mechteld afstand heeft gedaan van haar recht van vruchtgebruik op de rug: door de Infirmierie gekocht van Jan van Hal.

149.

1420, 10 juni

Testament Mechteld van Lieshout (volledig)

voor: Rutger van Oudenhoven, priester en plebaan van de St. Janskerk en zielzorger ('curatus') van de testatrix

van: Mechteld d.v. Gooswijn van Lieshout en e.v. Aart Teulings
gezond van geest maar liggend in haar ziekbed;
zij herstelde niet

legaten:

1.

aan de fabriek van St. Lambertus te Luik ½ lichte gulden eens

2.

aan de kapel van Onze Lieve Vrouw bij de doopvont in de St. Janskerk ½ lichte gulden eens

3.

aan de fabriek van de St. Janskerk ½ lichte gulden eens

4.

aan de 'capellanus' van deze kerk 6 lichte plakken eens

5.

aan de koster van deze kerk 6 lichte plakken eens

6.

aan de dochter van Benedictus, (de) smid een grijze tabbaard en een 'faly

7.

aan de echtgenote van Staas Teulings een gouden ring

executeur: Aart, haar echtgenoot, zal na haar dood de vrije beschikking hebben over alle goederen die zij als echtelieden hebben en bezitten

bijz.: Rutger van Oudenhoven diende de heilige Sacramenten toe

plaats:

voor de poort van onze vrouwe (of: O.L. Vrouwe) in het woonhuis van Aart Teulings

getuigen:

Staas Teulings

Jacob z.v. Reinier Spronk

Liesbeth e.v. Benedictus, (de) smid

Katrijn e.v. Albrecht Kaaskoper

van het bisdom Luik

Het zegel van Rutger is verdwenen.

150.

1420, 14 juli

Overdracht land Heerewaarden en Kessel

voor: Jan de Rover Dirks zoon en Jan de Haan, schepenen in Heerewaarden

door: Gijsbrecht van Stakenburg

aan: Hadewych d.v. Aart Borzen

van: een "gemeynt" in het gerecht van Heerewaarden gelegen 'op den Middelweert ende in den twee weerden voer Kessel met alle horen aenal'

bijzonderheid:

1. het land is verkocht en de koopsom is betaald

2. het land wordt aan het hof opgedragen en door het hof weer aan Hadewych gegeven.

--

1420, 31 juli

Minuut van het testament van Aart Kleinman en Aleid gegrosseed d.d. 5 september 1423 (zie regest nr. 167).

151.

1420, 20 januari (Kerststijl)

1421, 20 januari (Paasstijl)

Stadsbrand; bedelbrief

Jacob van Luik, pastoor van het Groot Begijnhof, en Katrijn Ludekens en Liesbeth Huygen, meesteressen van dit begijnhof, verklaren dat bij een grote brand het begijnhof en de kerk en meer andere Godshuizen verwoest zijn. Van de kerk zijn alleen het heilig Sacrament en de kelken gered, maar zelfs de banken en de ornamenten zijn verloren gegaan. Men wil alles weer opbouwen en vraagt nu om aalmoezen. Aangezien gebleken is, dat in andere steden personen onder dit voorwendsel geld ten eigen bate collecteren, verklaren de oorkonders, dat de drager van dit stuk een door hen uitgezonden bode is die de opdracht heeft om onder goede Christenen aalmoezen te vergaren.

De grote stadsbrand vond plaats op 30 april 1419 en verwoestte de St. Janskerk, het Geefhuis, het Begijnhof, het predikherenklooster en het Groot Gasthuis.

152.

1421, 31 januari

Verklaring erfpacht Berlicum

door: Aleid w.v. Engbert van Krekelhoven en d.v.w. Gerard van den Velde
betreft: zij verklaart voor de schepenen onder ede, dat zij een erfpacht van 1½ m. bezit uit de helft van een hoeve in Berlicum 'op Gheen Loefhout' die was van w. Hendrik Buk; Hendrik had deze hoeve vermaakt aan w. Dirk Buk; Godschalk, Hendrik en Cecilia hebben rond het jaar 1412 hierop genoemde erfpacht gevestigd; de akte is door de grote stadsbrand verloren gaan

getuigen:

de volgende personen verklaren, dat dit waar is:

Hendrik Weygergank;

Jordaan van den Broek;

Hendrik van Oudenhoven Klaas zoon;

Hendrik van Krekelhoven;

Hubrecht Scheerre;

Klaas van den Nieuwenhuis;

Jan (de) Weerd;

Zebrecht van der Ramen;

Gerard Weygergank en

Jan Weygergank, diens broer;

Hendrik Weygergank z.v. Hendrik voornd.

152o.

1421, 10 februari

Verkoop goederen Oisterwijk-Vrijheid

voor: schepenen van Oisterwijk [niet met name genoemd]

door: Aart z.v.w. Wouter 's Beren;

Klaas z.v.w. Jan Vriend Klaas zoon mede namens:

Hendrik en Aart z.v.w. Hendrik Emmen;

Konegond d.v.w. Willem van den Hornik en

Hendrik van Galder

Aart z.v.w. Jan van Gierle mede t.b.v. Hillegond zijn moeder;

Meus van Rode Gerritsz. en nog andere medeerfgenamen

aan: Marcelis natuurlijke z.v. Aart Houtappel Gijsbrechtsz.

van:

1. huis en hof met zijn grond en toebehoren gelegen binnen de vrijheid van Oisterwijk tussen het huis van Jan Stynen zoon in het oosten en het huis, waarin Sofie Ludekens en Jut Engbertsz. plachten te wonen in het westen
2. een stuk akkerland gend. 'die Lairacker' (zie verder nr. 374)

lasten uit het huis:

1. erfcijns 3 Keulse penningen aan de pastoor van Oisterwijk
2. erfpacht 1 mud rogge aan Engbert de Smyter

lasten uit de akker:

1. erfcijns 4 Keulse penningen aan de pastoor van Oisterwijk
2. erfcijns 40 schellingen zwarte Tournooise groten (zie verder nr's 374 en 375).

Ten dele ingevoegd in de oorkonde van 2 maart 1491 (nr. 374).

152a.

1421, 24 februari

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik draagt notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem op om op basis van de protocollen van de overleden notarissen Jordaan van Erkel, Jacob van Luik en Rudolf Ketken ten behoeve van hen die daar om vragen en tegen een behoorlijk salaris grossen te maken van de akten die daar in zijn opgetekend.

Ingevoegd in de oorkonde van 5 september 1423 (regist nr. 167).

152b.

1421, 19 maart

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik draagt notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem op om op basis van de protocollen van de overleden notarissen Jan van Vessem en Klaas van den Water ten behoeve van hen die daarom om vragen en tegen een behoorlijk salaris grossen te maken van de akten die daar in zijn opgetekend.

Ingevoegd in de oorkonde van 5 juni 1426 (regist nr. 174).

153.

1421, 20 maart

Verklaring erfcijns huis Vughterstraat

De jonkvrouwen Liesbeth Huygen en Katrijn Ludekens, meesteressen van het Groot Begijnhof, hebben voor de schepenen van Den Bosch onder ede verklaard, dat het Begijnhof een erfcijns van 10 schellingen bezit; deze erfcijns gaat uit een huis en erf v.w. Aart van Reusel aan de Vughterstraat; de hierop betrekking hebben de oorkonde is bij de grote stadsbrand verloren gegaan.

De volgende personen hebben verklaard dat dit waar is:

Gerard Vilt en

Simon Hoornken.

154.

1421, 20 maart

Verklaring erfpacht land Schijndel

De jonkvrouwen Liesbeth Huygen en Katrijn Ludekens, meesteressen van het Groot Begijnhof, hebben voor de schepenen van Den Bosch onder ede verklaard, dat het Begijnhof een erfpacht van 1 mud rogge bezit; deze erfpacht gaat uit een stuk akkerland in Schijndel naast 'die Hogenwech' en wordt nu geleverd door Willem van den Einde en Gerard zijn broer; na hen zal hij geleverd worden door Aart Egen of zijn erfgenamen.

De in regest nr. 153 genoemde personen hebben verklaard, dat dit waar is op de rug:

1. een aantekening over een herbezegeling d.d. 22 september [15de eeuw]

2. van dit mud kwam later 2 sester toe aan de Infirmierie en 2 sester aan de Tafel van de H. Geest van Schijndel.

155.

1421, 9 juni

Overdracht huis Oude Dieze

door: Albrecht van Uden z.v.w. Jan van Uden, volder

aan: Jan Weerhout

van: de helft van het huis en erf van w. Aart van Bladel aan de Oude Dieze dat Elias van Zelem toebehoorde; het huis ligt tussen Peter Gyselen en Jan Kayenberg

bijz.: door Godfried z.v.w. Jan van Uden verworven van Gillis z.v. Gillis Sekker.

BHIC inv. nr. 1 regest nr. 9

1421, 1 juli

Vestiging erfcijns Clarastraat

Gerard z.v.w. Jordaen Timmerman vestigt ten behoeve van Agnes d.v.w. Jacob Noppen een erfcijns van 20 schellingen uit een huis en erf aan de straat die loopt van de Hinthamerstraat naar de Weverhuls. Gelegen tussen Dirk z.v. Alard Wisschart en Nycolaas z.v.w. Hendrik Meynarts.

BHIC inv. nr. 24, regeest nr. 10

1421, 16 augustus

Arbitrage conflict families Van Vladeracken en De Borchgreve

Drie schepenen van 's-Hertogenbosch bekrachtigen de uitspraak van scheidsrechters inzake een conflict over twee huwelijkscontracten.

Partijen zijn:

Jacob van Vladeracken (A)

en

Jan, Dirk en Rycold k.v.w. Rycold (de) Borchgreve mede handelend namens hun broer Lodewijk conventueel in 'Beana' (B).

De ruzies gingen over twee huwelijkscontracten namelijk dat tussen van Rycold (de) Borchgreve sr. en wijlen Heilwych d.v.w. Jan van Nuland en dat tussen Jacob voornd. en wijlen Heilwych voornd. Er was ook ruzie over de gelden die Jacob had geheven wegens eikenhakhout en de erfgoederen van wijlen Jan van Nuland en wijlen zijn echtgenote Luitgaard. Jacob had dit hout en de erfgoederen verkocht en vervreemd. Het ging ook over gebruiksvoorwerpen en sieraden die Heilwych na haar dood had nagelaten.

Partijen werden het eens over de keuze van scheidsrechters. Jan, Dirk en Rycold kozen Philips heer van Geldrop en Biechten en Hubert van Gemert. Jacob koos Heimerik Groy en Godfried van Rode. Beide partijen kozen Jan Baliart en Jan Mauritsz. ('Mauricii').

De scheidsrechters verschijnen nu voor de schepenen en maken hun oordeel bekend. Jacob zal alle geschriften over de huwelijkscontracten tussen Rycold sr. en Heilwych binnen vijftien dagen overleveren aan Jan, Dirk en Rycold. Alle stukken over het huwelijkscontract tussen Jacob en Heilwych voor zover zij in Jacobs bezit zijn, zal Jacob aan de drie kinderen tonen en laten zien. Jacob zal aan de drie kinderen binnen één jaar wegens de erfgoederen uitbetalen 325 gulden van 12 Hollandse leeuwen per stuk. Jacob heeft van deze goederen het vruchtgebruik, na zijn dood gaan ze naar de drie broers en Gerard zoon van Jacob. De drie broers zullen genoeg nemen met de gebruiksvoorwerpen en sieraden die achterblijven in de woning ('mansio') van Rycold hun vader na de dood van Jacob. De drie broers nemen samen met Gerard de zoon van Jacob alle lasten voor hun rekening waartoe Jacob zich verplicht heeft bij de uitgifte in erfpacht van negen strepen land in Nuland en een huis en hof in Eindhoven, en wel ieder voor een vierde deel. Zij krijgen ook ieder een vierde deel van de erfpacht. Jacob zal aan de drie broers zekerheid geven door middel van een schepenbrief van 's-Hertogenbosch die hij verkregen heeft ten aanzien van de goederen van wijlen Hendrik Coppenzoon van Berlicum zodat zij geen schade zullen lijden met betrekking tot een erfpacht van 4 mud rogge die Rycold heeft bezeten. De drie broers mogen Jacob dagen voor een geestelijke of wereldlijke rechtbank met betrekking tot de voornoemde huwelijkscontracten wanneer het dat uitkomt. Als blijkt dat de drie broers nog iets te vorderen hebben van Jacob dan mogen zij dit van hem van rechtswege eisen. Hiermee zullen partijen verzoend zijn. Als er nog vragen zijn dan zullen de scheidsrechters deze in behandeling nemen.

Op de rug geen aantekeningen.

Nergens blijkt dat deze zaak iets van doen had met het Groot Begijnhof.

156.

1421, 9 september

Overdracht erfpacht land Udenhout

door: Jan z.v.w. Hendrik Hoyst

aan: Katrijn [geen achternaam vermeld]

van: erfpacht 5 lopen uit 2 mud rogge

uit: 10 lopenzaad land in Udenhout naast de Groenstraat tussen Gerard Wynen zoon en
.... (onleesbaar) Vette en de 10 lopenzaad omschreven in regist nr. 133

op de rug: deze erfpacht kwam later toe aan de fabriek van de kerk.

157.

1422, 9 januari

Overdracht erfpacht land St. Oedenrode

voor: Aart Vriend van der Slogen en Willem Boekelman, schepenen in St. Oedenrode

door: Gerard z.v.w. Hendrik z.v.w. Peter van Lieshout

aan: Aart z.v.w. Winrik van Erp

van: erfpacht 6 l. Rooise maat

uit: een stuk land met de beemd daarnaast gend. 'den uutfanc op Krempselaer' in St.
Oedenrode tussen de erfgenamen v.w. Jan Jutten zoon en de gemeynte van Rode

bijz.: de datering luidt: vrijdag na Luttel Dertiendag .

158.

1422, 31 maart

Overdracht huis Oude Dieze

door: Jan Weerhout

aan: Willem Broeder

van:

1. de helft in een huis en erf aan de Oude Dieze dat was van Aart van Bladel en van Elias van Zelem door Jan verworven van Albrecht van Uden z.v.w. Jan van Uden, volder
2. de andere helft van dit huis door Jan verworven via zijn echtgenote Mechteld; Mechteld is d.v.w. Willem van der Bruggen; Mechteld erfde dit van Godfried van Uden z.v.w. Jan van Uden, volder voornd.; het gehele huis ligt tussen Peter Gyselen en Godfried Gijsbrechts zoon en tussen de straat en het gemene water

lasten: erfcijnzen ter waarde van £ 3 en 10 schellingen en 10 schellingen oudgeld.

159.

1422, 22 mei

Overdracht erfpacht land Udenhout

door: Berte d.v.w. Gijsbrecht Vette en Jan van Doringen

aan: Katrijn w.v. Rudolf Vette

van: erfpacht 5 sester uit 1 mud rogge
uit: een stuk land onder Udenhout (zie regest nr. 133)
N.B.: zie ook nr. 156.

160.

1422, 4 augustus

Uitgifte erfcijns huis Hinthamerstraat (uitwinning)

door: mr. Godfried van Rode

aan: Jan z.v.w. Hugo Jans zoon van Doeveren

van: huis en erf van Jan van Weert in de Hinthamerstraat tussen Willem Sporken, schoenlapper, en Jacob Coptyten

voor: de erop rustende lasten, namelijk:

1. de hertogscijns
2. erfcijns 20 schellingen oudgeld aan de Tafel van de H. Geest
3. erfcijns 20 schellingen oudgeld aan het altaar van St. Andreas en alle apostelen in de kerk van het Begijnhof
4. erfcijns £ 3 oudgeld aan de pastoor van voornde kerk en aan de rector van het eerste altaar van St. Jan Baptist bestemd voor een zekere uitdeling

voorw.: de onder 2. genoemde erfcijns heeft voorrang.

bijz.: aan Godfried door middel van een schepenvonniss verkocht door Dirk van der Stegen van Sevenum.

161.

1422, 11 augustus

Testament Jan van Zeuwinen (uittreksel)

erfpacht hoeve St. Oedenrode Olland

voor: notaris Jan Paweter, priester bisdom Luik

van: Jan van Zeuwinen, poorter
gezond van geest, maar liggend in zijn ziekbed

legaten:

onder andere

1.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfpacht van 1½ lopen raapzaad uit 2½ lopen uit zijn hoeve in Olland

plaats: woonhuis testator

getuigen:

Peter en Jacob Steenweg, broers

Hendrik Philipsz. Mesmaker

Jan van Doringen, tesmaker

Aart van der Poorten z.v.w. Lucas van der Poorten en

Christina e.v. Peter voornd.

allen van het bisdom Luik

op de rug: Kartuizers.

162.

1423, 3 februari

Vestiging erfcijs huis Windmolenbergstraat

door: Christiaan van Geffen z.v.w. Peter

t.b.v.: Jan Wal z.v.w. Wouter Wal

van: erfcijs £ 4

uit: huis en erf aan het straatje dat loopt van de Hinthamerstraat naar de Windmolenberg tussen Gijsbrecht Kesselman en Benedictus Byts Balen zoon en grenzend aan Jan van den Zande.

163.

1423, 9 april

Overdracht erfpacht landerijen Haaren

door: Aart Teulings, smid

aan: Willem van den Hezeakker z.v.w. Engbert, zijn schoonzoon en gehuwd met Beatrix d.v. Aart voornd.

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: drie stukken land in Haaren op de akkeren aldaar naast 'die Doren' aan de kant van de kerk [geen verdere belendingen]

bijz.: Aart kon hierover beschikken krachtens het testament v.w. zijn echtgenote Mechteld d.v.w. Gooswijn van Lieshout; Aart had de helft van dit goed verworven van Jan Byts z.v.w. Gooswijn van Lieshout.

164.

1423, 9 april

Overdracht erfpacht landerijen Haaren

door: Willem van den Hezeakker (zie regest nr. 163)

aan: mr. Maarten van Someren ten behoeve van de fabriek van de kerk van de begijnen

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: zie regest nr. 163

voorw.: Heylwich Peperkoek, begijn, heeft hiervan zolang zij leeft het vruchtgebruik.

165.

1423, 15 mei

Overdracht erfcijs huis Colperstraat

door: mr. Jan Baten z.v.w. Gerard Baten en Griet; Griet was d.v.w. Liesbeth w.v. Reinier Willems, bakker

aan: jonkvrouwe Liesbeth Huygen als meesteres van het Groot Begijnhof ten behoeve van de Infirmierie van dit hof

van: erfcijns 20 schellingen uit 30 schellingen
uit: huis en erf in de Colperstraat op de hoek naast Jan Wynkendonk
bijz.: door Liesbeth voornd. overgedragen aan w. Gerard Baten als bruidsschat volgens het recht van de stad Den Bosch
door Reinier voornd. verworven van Sapientia (sic) gend. Peyns w.v. Dirk Rooskens en thans in het bezit van mr. Jan
op de rug: o.a. 'aen Sampsons huys'.

166.

1423, 15 mei

Overdracht erfcijns hofstad Vughterdyk

door: mr. Jan Baten z.v.w. Gerard Baten (zie verder nr. 165)
aan: jonkvrouwe Liesbeth Huygen als meesteres van het Groot Begijnhof ten behoeve van de fabriek van de kerk van dit hof
van: erfcijns £ 4 en 5 schellingen
uit: een hofstad aan de Vughterdijk die was v.w. Hendrik van Erkel tussen Albrecht van der Hazeldonk en Hendrik z.v.w. Aart van der Oeteren
bijz.: door Liesbeth aan w. Gerard Baten bij zijn huwelijk als bruidsschat overgedragen volgens het recht van de stad Den Bosch en thans in het bezit van mr. Jan

167.

1423, 5 september

Testament Aart Kleinman en Aleid (volledig)

Beurdsestraat

voor:

(minuut) d.d. 31 juli 1420 notaris Rudolf Ketken

(grosse) notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem

van: Aart z.v. Jacob Kleinmanszoon en Aleid zijn echtgenote
gezond van geest maar beide ziek

legaten:

1.

aan de fabriek van St. Lambertus 1 boddreger eens

2.

aan het gasthuis bij de Gevangenpoort een erfcijns van £ 2 verschuldigd door Jan van der Vlaas in Heesch ten behoeve van de arme zieken te aanvaarden na de dood van beide testatoren

3.

aan de Infirmierie en elk altaar in de kerk van de Bogarden een erfcijns van £ 1, in totaal £ 5; deze erfcijns gaat uit een huis, erf en hof v.w. Jan van Zeeland in de Beurdsestraat; deze kan binnen drie jaar worden afgekocht met 18 Engelse nobelen; in dat geval wordt de afkoopsom verdeeld over de predikheren, de fabriek van St. Antonius, de kerk van de Bogarden, de fabriek van de kerk van de begijnen en de Infirmierie van het Groot Begijnhof

plaats:
(minuut) het huis van de testatoren in de Korenstraat
(grosse) de St. Janskerk voor de "orilogan" (?)

getuigen:
(minuut)
Jan van Lent, de spoormaker en
Hendrik Gielis, schoenlapper
(grosse)
Hendrik Muykens, priester en kanunnik in deze kerk
Jan Bok, clericus.

168.

1424, 2 maart

Uitgifte erfpacht land Dinther Reytsel

door: Gooswijn z.v.w. Gooswijn Heynen zoon e.v. Mechteld d.v.w. Jan Otten zoon
aan: Jan z.v. Jan Klaas zoon
van: een stukje land van 1 sesterzaad in Dinther 'int Reytsel' tussen Gerard Kuyt en Jan
z.v. Jan Klaas zoon en grenzend aan de 'Eronts Stege' en Gerard z.v. Jan 's Molners
voor: erfpacht ½ mud rogge
op de rug: behoorde later aan de Infirmierie.

169.

1424, 16 mei

Overdracht erfcijns land Berlicum

door: Aart van Andel, Peter van Best en Marcelis de Lu kerkmeesters van de St. Jan
aan: Heylwich van Gasteldonk w.v. Gooswijn Herink
van: erfcijns 21 schellingen
uit: 3½ morgen toebehorend aan Zebekyn de Dorre in Berlicum in 'die Toeley' grenzend
aan de waterloop 'die Runne' en aan 'die Aude Arve'; deze erfcijns wordt thans
betaald door Lambrecht van den Yvelaar
bijz.: deze erfcijns is door Aart van Andel en Staas van Hedikhuizen als kerkmeesters van
de St. Jan gekocht van de stad 's-Hertogenbosch
op de rug: een ten dele onleesbare aantekening over een transactie voor notaris Jan de
Gruiter waarin de meesteressen van het Begijnhof, de pastoor van de kerk
aldaar, Jan de Haze, en mogelijk een predikheer optreden.

170. 1424, 25 mei

Uitgifte erfpacht landerijen Liempde

door: Sofie van den Kloot d.v.w. Gerard Vos;
Aart z.v.w. Aart Jans zoon van Cromvoirt;

Jacob z.v.w. Hendrik Oeden zoon en e.v. Liesbeth; Liesbeth is d.v.w. Aart Jans zoon
aan: Jan Ekker z.v. Lambrecht Ekker

van:

1. een akker lands in de jurisdictie van Liempde bij het goed 'te Wegescheyen' tussen Rudolf Lodewijks zoon van Bladel en de gemene weg en grenzend de erfgenamen v.w. Dirk van Zeelst en Hendrik van Engelen
2. een stuk weiland aldaar tussen vermeld onder 1. en Hendrik Engelen zoon en grenzend aan de gemeynte en Willem Colen zoon
3. de helft van een akker gend. DIE KERCECKER aldaar tussen Lambrecht Aben zoon en Peter Heymeriks en grenzend aan de gemene weg en het goed TEN KERCKHOVE

voor: erfpacht 1 mud rogge

lasten: deze komen voor rekening van de erfpachter en bestaan uit 2 oude groten aan de heer van Helmond en het onderhoud van een derde deel van een hek gend. 'die Wehamer' in het goed 'Wehamer'.

171.

1424, 28 november

Overdracht erfcijns huis Hinthamereinde

door: Oede w.v. Klaas van Stakenburg

aan: Gijsbrecht Roesmont t.b.v. de Infirmierie

van: haar deel en al haar rechten op een erfcijns van 40 schellingen

uit: huis en erf van Hendrik z.v. Dirk, (de) smid van Heeswijk op het Hinthamereinde buiten de Pijnappelpoort.

172.

1425, 23 maart

Overdracht erfpacht goederen St. Michielsgestel

door: Gerard Loyer z.v.w. Jan Loyer

aan: zijn zuster Liesbeth Loyer

van: erfpacht 1 mud rogge

uit:

1. huis en hof in St. Michielsgestel in de 'Hornic' aan weerszijden grenzend aan Hendrik Hornok
2. 3 bunder weiland aldaar met de gemeynte aan weerszijden
3. 4 lopenzaad rogland tussen Hendrik Hornok en Jan br.v. Wedigo z.v.w. Wedigo van den Heuvel
4. een erfpacht van 1 mud rogge verschuldigd door Jan de broer van Wedigo uit al zijn goederen

bijz.: door Jan Loyer z.v.w. Willem Loyer verworven van Willem z.v. Lodewyk van der Eikendonk en door Gerard Loyer bij een erfdeling toegedeeld.

173

1426, 2 april
Onleesbaar.

174.

1426, 5 juni

**Testament Jan van Hoelaar en Christina (uittreksel)
erfcijns Veghel**

voor:

(minuut) d.d. 2 maart 1392 notaris Jan van Vessem, priester

(grosse) d.d. 5 juni 1426 notaris Paul Borchardsz. van Zuilichem, priester bisdom Luik

van: Jan van Hoelaar, ceintuurmaker, en zijn echtgenote Christina, poorters;

zij maakten gezamenlijk een testament

gezond van geest en lichaam

legaten onder andere:

1.

aan de fabriek van de kerk van St. Lambertus te Luik 10 schellingen eens

2.

aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 40 schellingen uit £ 6½

plaats:

de St. Janskerk op het St. Nicolaaskoor

getuigen:

Daniel Hol van Vlymen rector van de kerk van Nuland;

Gijsbrecht van Bakel, dienstdoend in de parochiekerk van Den Bosch, beide priesters

op de rug: blijkt, dat het onderpand in Veghel lag.

175.

1426, 29 juli

Overdracht erfcijns goederen St. Michielsgestel

door: jonkvrouwen Griet w.v. Aart Stempel en Agnes Noppen, meesteressen van het Groot Begijnhof

aan: Gijsbrecht Roesmont t.b.v. de Infirmierie

van: de helft van een erfcijns van £ 4 en 4 schellingen

uit: zekere erfgoederen in St. Michielsgestel

bijz.: door de jonkvrouwen Griet van Tuil en Heilwych Zwaardveger van Aart van Haanwijk gekocht.

176.

1427, 18 april

Stichting Kleine Infirmierie

Peter de Gorter en Aleid van Beers hebben op het Groot Begijnhof een huis gesticht dat is bestemd voor acht arme vrouwen die daar een gemeenschappelijk leven leiden.

Voor plaatsing komen in aanmerking vrouwen van dit begijnhof of van buiten, mits zij dit hof waardig zijn en God willen dienen. Peter en Aleid hebben de bevoegdheid om de eerste zestien vrouwen aan te wijzen. Na hun dood wordt dit huis bestuurd door de meesteressen van het begijnhof. De bewoners mogen hun goederen inbrengen en er gedurende hun leven over beschikken. Na hun dood vervallen deze goederen aan het huis. Vrouwen die na hun komst binnen een jaar vertrekken mogen hun goederen weer meenemen.

Personen die geen begijn zijn en van buiten komen moeten bij hun intrede aan de meesteressen £ 5 Bosch' payment betalen. Indien het wel begijnen zijn dan laten zij hun kamer [in het Begijnhof] volgens het reglement van de Infirmerie ter beschikking van het hof.

Het huis zal bestaan uit vier kamers voor de acht vrouwen om in te wonen en een vijfde kamer voor de zieken. Andere personen mogen ook in de ziekenkamer worden opgenomen, maar niet langer dan drie of vier dagen.

Zij begiftigen het huis met een erfpacht van 4 mud rogge. Van de andere goederen die nog aan het huis vermaakt zullen worden mag zo veel verkocht worden als nodig is voor de aankoop van 'pottaeds, scherbier ende borringhe'. De vrouwen hebben een gemeenschappelijke haard.

Vrouwen die 'cramen plegen ofte dachhuere winnen willen' worden uitgesloten van hun 'prove'.

Dit huis is voor de eeuwigheid gesticht en bestemd voor de acht arme vrouwen.

Mocht het huis afbranden, dan moet 2 mud van de 4 mud rogge verkocht worden om de herbouw te bekostigen.

Personen die zich niet aan de regels houden bijvoorbeeld door de kost te winnen of die de meesteressen van het Begijnhof niet gehoorzamen, kunnen door de meesteressen worden verwijderd.

Deze verordening is opgesteld volgens het recht van het hof en met toestemming van de provisor, de meesteressen en een deel 'der gueder joncfrouwen'. Provisor en meesteressen hebben hun zegel aan deze oorkonde gehangen.

Taal: Middelnederlands

De beide zegels zijn verdwenen.

--1427, 2 augustus

Minuut van het testament van Tielman van Kampen en zijn echtgenote Liesbeth gegrosseerd d.d. 11 maart 1440 (nr. 212).

177.

1427, 27 augustus

**Testament Aleid en Gerburg van Oss (uittreksel)
erfpacht Tilburg**

voor: notaris Aart Rover

van: Aleid d.v.w. Evert van Oss en Gerburg haar zuster, begijnen in het Groot Begijnhof
gezond van geest en lichaam

legaten onder andere:

1.

aan de arme personen die verblijven op het Begijnhof in een huis dat gebouwd is door w.
Peter Gorter en zijn echtgenote Aleid Troyaas een erfpacht van 1 malder uit de goederen
van Aart van Geel in Tilburg

plaats: de collegiale kerk van St. Jan naast het altaar van St. Laurentius

getuigen: Jan Milling en Evert zijn broer, z.v.w. Jordaen Milling.

178.

1427, 27 augustus

Testament Aleid en Gerburg van Oss (uittreksel)

erfpacht Tilburg

Een authentiek uittreksel uit hetzelfde testament als vermeld in nr. 176, maar nu met het
volgende legaat:

1.

aan de Grote Infirmierie een erfpacht van 1 malder rogge uit de goederen van Aart van Geel
in Tilburg

plaats en getuigen: als nr. 176.

--1428, 8 mei

Minuut van het testament van Geertrui van der Hoven, gegrosseerd d.d. 3 oktober 1436 (zie
nr. 200).

179.

1428, 26 augustus

Uitgifte erfcijns beemd Schijndel Delschot

door: Jan van den Bredeakker e.v. Liesbeth d.v.w. Erenbert van den Stryp; de moeder van
Liesbeth is Yda d.v.w. Willem van Overakker

aan: Rudolf van Herpen z.v.w. Rudolf van Herpen, bakker

van: twee derde deel van 1 bunder beemd in Schijndel in 'Delschot' tussen Hubrecht de
Pyper en Katrijn des Goeden en grenzend aan Jan Peters zoon van den Einde, de
natuurlijke kinderen v.w. Gerard van den Bogaard en de natuurlijke v.w. Jan van den
Bogaard

voor: erfcijns £ 5

lasten: de herencijns die voor rekening van de erfpachter komt.

179a.

1428, 2 december

Overdracht erfpacht en erfcijns goederen Veghel en Vrijdom

door: Klaas van Maren, zwaardveger

aan: mr. Maarten van Someren t.b.v. Aart van Beek z.v.w. Jan Jacobszoon

van:

1. de helft van een erfpacht van 1 mud rogge en 1 mud gerst

2. de helft van een erfcijns van 40 schellingen

uit:

ad 1.: zie regest nr. 108a

ad 2.: huis, hof en 7 lopenzaad rogland in het Vrijdom in 'Yevelair' tussen Hendrik Narnerszoon en de erfgenamen v.w. Jan van den Yvelaar en uit een daaraan grenzende beemd

Gevidimeerd in de oorkonde van 15 januari 1485 (regest nr. 372).

180.

1429, 10 maart

Schuldbekentenis erfcijns gruit Woensel en Eindhoven

voor: drie schepenen van 's-Hertogenbosch

door: Aart Rover z.v.w. Emond Rover, ridder

betreft:

Aart bekent, dat hij de bezitter is van de gruit van Woensel en Eindhoven en dat Jacob van den Wiel, raad van 's-Hertogenbosch, hem heeft doen ingebieden wegens een schuld van £ 12 voortspruitend uit een op deze gruit gevestigde erfcijns van £ 6.

Hij verklaart nu aan Jacob £ 12 schuldig te zijn wegens twee jaar achterstal; er is een betalingsregeling getroffen

bijz.: met invoeging van een oorkonde van 21 november 1365 (zie nr. 41a).

N.B.: zie ook regest nr. 9.

180a.

1429, 30 mei

Overdracht erfcijns en erfpacht goederen Veghel en Vrijdom

door: Aart van Beek z.v.w. Jan Jacobszoon

aan: Aleid w.v. Klaas van Maren, zwaardveger

van: de helft van een erfpacht van 1 mud rogge en 1 mud gerst en de helft van een erfcijns van 40 schellingen

uit: zie de nr's 108a en 179a

Gevidimeerd in de oorkonde van 15 januari 1485 (regest nr. 372).

181.

1429, 11 augustus

Testament Heilwych Gasteldonk erfcijns Berlicum (uittreksel) stichting verlichting van het heilig Sacrament

voor: notaris Jan de Gruiter van Venrode, priester bisdom Luik

van: Heilwych Gasteldonk w.v. Gooswijn Herink en begijn in het Groot Begijnhof

gezond van geest en lichaam
legaten onder andere:

1.

aan de fabriek van de kerk van de begijnen voor de verlichting van de lamp die daar hangt op het hoogkoor vóór het heilig Sacrament een erfcijns van £ 2 te vestigen op haar goederen door de executeurs; dit goed mag niet vervreemd worden
plaats: woonhuis van Jan de Haze, pastoor van de kerk van de begijnen, gelegen achter het begijnhof op de 'Tryniteyt'.

getuigen:

Jan de Haze voornd.

Aart z.v. Hendrik Helvordus (?) van Orthen, priester en beneficiaat in de St. Janskerk en Gerard Paulsz. van Venrode, clericus, allen van het bisdom Luik

op de rug: blijkt, dat het onderpand van de erfcijns in Berlicum lag.

182.

1430, 30 januari (indien Kerststijl)

1431, 29 januari (indien Paasstijl)

Overdracht goederen Waalwijk

voor: Peter Wouters zoon en
Marcelis z.v. Jan Raaymakers
schepenen van de vrijheid Waalwijk

1.

Vidimus van de oorkonde van 19 juni 1375 (zie nr. 54a.)

2.

door: Adam z.v. Jan de Gruiter

aan: Evert z.v. Rudolf

van: de schepenakte van 19 juni die wordt weergegeven en die betrekking heeft op een huis, schuur met de hofstede waar dit op staat gelegen tussen Peter z.v. Yda en Gerrit z.v. Gijsbrecht Vink, breed 3½ geerde, in de hoefslag grenzend aan 'den Veen Hoefsluot'; met een recht van weg over het erf van Gerrit voornd.

lasten: erfcijns van 6 schellingen payment

Taal: Middelnederlands

Met de zegels van de schepenen.

183.

1430, 21 april

Erkenning recht van naasting erfpacht ligging onbekend

door: Liesbeth Loyer

t.b.v.: Aart Gooswijns zoon

betreft: erfpacht ½ mud rogge aan Liesbeth Loyer d.v.w. Jan Loyer overgedragen door Gooswijn z.v.w. Gooswijn Heynen zoon.

184.

1430, 21 april

Overdracht recht van naasting erfpacht ligging onbekend

door: Aart Gooswijns zoon

aan: Liesbeth Loyer

van: het in nr. 183 beschreven recht van naasting.

185.

1430, 15 mei

Vestiging erfpacht goederen Den Dungen en Empel

door: Engbert z.v. Katrijn; Katrijn is w.v. Godschalk Gyselmaar

t.b.v.: Willem van Houthem z.v.w. Willem van Houthem

van: erfpacht 1 mud rogge

uit:

1. de helft van een huis, hof en aangelegen erfgoed in Den Dungen 'op die Keer in den Camp' tussen Jan van Kampen en w. Peter Boyens zoon en grenzend aan de gemene straat en Jan Hals en andere geburen

2. de helft van 5 morgen land in Empel in 'Henxtem' tussen Jan Rutgers zoon en de zegedijk

3. de helft van 4 morgen land in Empel tussen Aleid Wolfaartsz. en w. Jan Rutgers zoon en grenzend aan de zegedijk en aan Katrijn voornd.

bijz.: nadat Katrijn afstand heeft gedaan van haar recht van vruchtgebruik

op de rug: deze erfpacht behoorde later voor de helft aan de kerk en voor de helft aan de arme begijnen toe.

186.

1430, 27 juni

Vestiging erfpacht landerijen Boxtel/Liempde

door: heer Hendrik de Rode

t.b.v.: mr. Aart van Weilhuizen t.b.v. Gobergis en Hendrik k.v. Herman van der Grippen en Heilwych; Heilwych is natuurlijke d.v. heer Herman voornd.

van: erfpacht 1 mud rogge

uit de volgende goederen in de parochie van Boxtel en het gerecht van Liempde:

1. de helft van 1 bunder beemd gend. 'Bordelaer' tussen Aart en Jan k.v.w. Hendrik Voet en de 'Sassenbuenre'

2. een stuk land gend. 'dat Nuwelant' tussen Hendrik Kusters en Heilwych w.v. Willem Jacobs van Casteren en haar kinderen

3. een stuk land op 'den Hoirnic' tussen Peter van Casteren schoonzoon van Jozef en de kinderen van

bijz.: door heer Hendrik de Rode van Boxtel verworven van Peter van Casteren voornd.
voorwaarden:

1. Hendrik en Gobergis mogen dit niet vervreemden of bezwaren voordat zij gehuwd

- zijn; na hun huwelijk mag dit wel, maar dan met advies van twee van de naaste erfgenamen van heer Hendrik
2. na de dood van Hendrik en Gobergis valt dit goed, indien het nog niet is vervreemd, toe aan heer Hendrik of aan diens naaste erfgenamen; in dat geval moet heer Hendrik of zijn erfgenamen aan Herman van der Grippen 10 Franse kronen betalen.

186a.

1431, 5 maart

Erfdeling;

verdeling grondrenten; Esch, Vught en Den Bosch

voor: Hendrik van Eethen en Gerrit van Meinsvoort, schepenen van Oisterwijk

door: Willem, Paul, Jan, Engbrecht, Aleid en Griet k.v.w. Willem van de Nieuwenhuis;
Klaas gend. Cool e.v. Jut;
Jan Aben e.v. Katrijn;
Jut en Katrijn zijn d.v.w. Willem voornd.

Zij hebben de erfenis van wijlen hun vader Willem en dat, wat zij nog erven zullen van Katrijn hun moederen, gedeeld. Zij hebben een deel daarvan al vervreemd. Nu worden de erop rustende lasten verdeeld en wel als volgt:

- A. Willem zal jaarlijks 10 lopen rogge leveren aan de erfgenamen van Dirk van den Ven uit een heidehoeve in Esch naast de hoeve van Jan Klaas zoon
- B. Paul zal jaarlijks 1 mud rogge leveren aan Hendrik Gysen en 5 lopen rogge aan Aleid e.v. Rutger uit een stuk land van 4 lopenzaad in Esch tussen Aart Boest en het huis en de hof, waar moeder Katrijn nu woont en uit 3½ lopenzaad land in Vught in het Noordbroek grenzend aan Klaas Colen
- C. Jan zal jaarlijks 1 mud rogge leveren aan Liesbeth w.v. Wellen van Beek in Den Bosch uit een akker gend. 'die Zydaert' en uit de aanpalende beemd in Esch tussen Jan Aben en Jan Berwaards en nog 5 lopen uit voornde akker aan Aleid Zadeleers
- D. Engbrecht zal jaarlijks leveren 1 mud rogge aan Meus van Wikkevoort uit een akker in Vught in het Noordbroek tussen Hendrik Godevaartsz. en Klaas Colen en nog 4 lopen rogge aan Willem Loyer uit voornde akker
- E. Aleid zal jaarlijks 23 lopen rogge leveren aan Aleid Zadeleers in Den Bosch uit een akker in Esch tussen Aart Boesten Jan Berwout
- F. Griet zal jaarlijks 1 mud rogge leveren aan Mattheus Wouters zoon en 4½ lopen rogge aan Jan Loyer uit een beemd in Vught in het Noordbroek tussen de kinderen van Jan van Laarhoven en Klaas Colen
- G. Klaas zal jaarlijks 12 lopen rogge leveren aan de erfgenamen van Hendrik van den Borchakker en nog ½ mud rogge uit een akker van 4 lopenzaad in Esch tussen Paul voornd. en Engbrecht voornd. en nog ½ lopen rogge samen met Griet en nog 1 lopen rogge aan de kerk van Esch en 1 ½ oude groten cijns aan de hertog en ½ oude groot aan de geburen van Esch uit een akker van 4 lopenzaad in Esch waar de schuur staat tussen Klaas Colen en de gemene straat

Mochten er nog meer lasten ontdekt worden, dan zullen zij deze gelijkelijk delen.

De bezitter van het achterste perceel heeft een recht van weg over het voorste.

op de rug: heeft van doen met Liesbeth d.v. Andries Hoornken, begijn
Alleen in gevidimeerde vorm in de oorkonde van 10 december 1457 (nr. 287).

186a.

1431, 19 maart

Overdracht erfcijns huis zijstraat Colperstraat

Petyer Pels z.v.w. Gijsbrecht Pels draagt over aan Margriet weduwe van 'Amelius gend. Jab' een erfcijns van 30 schellingen payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat uit een huis en erf aan een straatje dat loopt van de Colperstraat naar de Loefsbrug (zie verder nr. 83a).

Op de rug: niet gezien

Geborgen in platte kartonnen doos nr. 40.031.

187.

1432, 7 juni

Overdracht erfpacht goederen Den Dungen en Empel

door: Willem van Houthem z.v.w. Willem van Houthem

aan: Aleid w.v. Jan van Doringen

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: zie nr. 185.

188.

1432, 21 november

**Testament Christina van de Mortel (uittreksel)
erfcijns Schijndel**

voor: Hubrecht Vaget, plebaan van de St. Janskerk

van: Christina w.v. Hendrik van de Mortel en daarna e.v. Hendrik van Koudenhoven;
inwoner van 's-Hertogenbosch
gezond van geest, maar liggend in haar ziekbed; zij herstelde niet
Hubrecht diende de heilige Sacramenten toe

Hendrik van Koudenhoven stemde in met dit testament

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van Luik 1 kromstaart

2.

aan de fabriek van de St. Janskerk, Onze Lieve Vrouwe, de 'capellani', de 'curati' en de
kosters, ieder een kromstaart
en verder onder andere:

3.

aan de arme begijnen of zusters die op de Infirmierie wonen een erfcijns van £ 4 uit
erfgoederen onder Schijndel, te aanvaarden na hun beider dood; de onderpanden grenzen

aan Jan Witsen en Liesbeth van der Heyden en haar kinderen; de goederen zijn nu van Heymerik van Kampen, priester en 'vicarius perpetuus' van de kerk van Schijndel

plaats:

woonhuis testatrix op de Weverhulst bij het gasthuis gesticht door Adam van Mierde

getuigen:

Gerard Boudewynsz., clericus en koster van de St. Janskerk

Hendrik Gordenzoon;

Hendrik XXXXXXXXXX en

Willem Dirksz.

189.

1433, 29 januari

Overdracht erfcijns huis St. Jorisstraat (?)

door: Aleid w.v. Willem van Doeveren en Beatrix w.v. Peter van Cuyk

aan: Gijsbrecht Roesmont ten behoeve van de zusters die op de Infirmierie van het Groot Begijnhof wonen

van: erfcijns £ 3

uit: huis en erf aan de straat die loopt bij wijlen de vrouwe Van der Lake in de richting van de Oude Hulst tussen Jan de Bie en een zekere linnenwever

bijz.: door Jan van Strijp, zadelmaker, gekocht van Jan z.v.w. Iwan, vleeshouwer; de transactie wordt ook gewaarborgd door: Dirk Aart Genen zoon, Aart z.v. Rutger van Gorinchem

op de rug: blijkt, dat het onderpand bij de St. Joriskapel lag.

190.

1433, 21 februari

Vestiging erfpacht landerijen Vught-St. Petrus

door: Klaas z.v.w. Jan Colen zoon

t.b.v.: mr. Aart van Weilhuizen t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: een stuk land van 12 lopenzaad met de gebouwen erop staande in Vught-St. Petrus in 'Pusenhout' tussen Liesbeth w.v. Jan van Best en haar kinderen en Wouter (onleesbaar) en nog 1 sesterzaad land met een aangelegen beemd aldaar op 'die Voert' grenzend onder meer aan de gemene straat en Albrecht Bullenzoon.

191.

1434, 20 juli

Testament Yda van Hintham (uittreksel)

erfpacht hoeve St. Oedenrode

voor: notaris Jan de Gruiter van Venrode, priester bisdom Luik

van: Yda d.v.w. Hendrik z.v. Jan Evertsz. van Hintham, begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest, maar liggend in haar ziekbed

legaten onder andere:

1.

aan de arme zusters of beguten ("beghutig") die wonen in de nieuwe Infirmierie die door Peter de Gorter gebouwd is, een erfpacht van 1 malder rogge uit 3 mud uit een hoeve onder St. Oedenrode gend. 't Guet Ten Eyntsel'

plaats:

de woonkamer van de testatrix op gend. Begijnhof

getuigen:

Judocus z.v.w. Andries Kremers van Weert, clericus
(of: de koopman; er staat 'mercatoris')

Jan z.v.w. Wellen Platsart, leek

beiden van het bisdom Luik

op de rug: blijkt, dat de pastoor van de begijnen het oorspronkelijke testament in zijn bezit had.

192.

1434, 2 september

**Testament Griet Mattheus (uittreksel)
erfcijnzen Den Dungen; jaargetijde**

voor: notaris Maarten van Someren, clericus bisdom Luik

van: Griet w.v. Hendrik Mattheus, begijn en poorteres
gezond van geest

Zij toonde de notaris een papieren stuk en verzocht hem dit met luide stem en met getuigen erbij voor te lezen. Daarop verklaarde zij dat dit haar testament was. Volgt de letterlijke, Middelnederlandse tekst van dit stuk. Zij verklaart al haar vorige testamenten te herroepen behalve dat, wat zij en wijlen haar echtgenoot tezamen hebben gemaakt. Zij maakt nu haar eigen testament en bepaalt daarin:

legaten

1.

aan St. Lambertus 3 Brabantse boddregers eens

2.

aan de fabriek van de St. Janskerk 1 Rijns gulden eens

en verder onder andere:

3.

aan de meesteressen van het Groot Begijnhof de helft van een erfcijns van £ 10 verschuldigd door Rudolf Gijsbrechts zoon op Den Dungen en de helft van een erfcijns van £ 5 verschuldigd door Peter Gene Hadewych zoon uit goederen aldaar; zij heeft deze erfcijnzen [dat wil zeggen in totaal £ 15 aan erfcijnzen] gekocht van mr. Jan van Best in de tijd dat zij weduwe was voor een som van 184 Hollandse guldens zoals vermeld in het testament van

wijlen haar man Hendrik Mattheus en op aanraden van hem

4.

aan genoemde meesteressen een erfcijns van 21 schellingen en 4 penningen die van haar ouders waren uit een huis en erf op het Hinthamereinde dat nu toebehoort aan Aart van Empel en een erfcijns van £ 1 verschuldigd door Hein Emondsz. op Den Dungen, ook uit het bezit van haar ouders

de meesteressen moeten dit als volgt verdelen:

- a. de fabriek van de kerk op het Begijnhof £ 2
- b. de pastoor en de priesters van deze kerk 10 schellingen voor haar jaargetijde
- c. de kluizenares op dit Begijnhof 10 schellingen
- d. de Infirmierie op dit Begijnhof 10 schellingen
- e. de arme kinderen in het huis van Peter de Gorter [= de Kleine Infirmierie] 10 schellingen
- f. Liesbeth de dienstbode van de testatrix £ 2 gedurende haar leven en daarna aan de fabriek van de kerk op het Begijnhof
- g. Katrijn Stevens, nicht van de testatrix, £ 2 gedurende haar leven en daarna de arme kinderen vermeld onder e.

Wat er overblijft moeten de meesteressen naar eer en geweten verdelen onder de arme jonkvrouwen op het Begijnhof

plaats: de kamer van de testatrix op het Groot Begijnhof

getuigen: Aart Rudolfsz. van Eindhoven, prior van het klooster Mariënhage aldaar;

Gerard van Calcar ("Kalker")

Hubrecht van Eden

Jan van Calcar, priesters.

193.

1435, 5 maart

Uitgifte erfpacht land Udenhout

voor: Willem van Beek en

Willem Luwe, schepenen van Oisterwyk

door: Jan Vendyk z.v. Hendrik Vendyk

aan: Zeger z.v.w. Jan Zegerszoon

van: een stuk erf gend. 'Wrytershof' in Udenhout op 'Wynckel' op de hoek van de 'Goemerlaerstraet' grenzend aan Yda Raaymakers en het erfgoed gend. 'd'Winckel'

voor: een erfpacht van 1 mud rogge op de onderpanden te leveren en wel voor de eerste maal op Lichtmis over twee jaar

lasten: een cijns van 1 oude grote aan de hertog, te betalen door Zeger.

BHIC inv. nr. 2 regist nr. 11

1435, 5 mei

Betalingsbelofte erfcijns molen Hinthamerstraat

Albert z.v.w. Dirk 'Cluecker' belooft te betalen aan Jutta weduwe van Jan van Lierop een erfcijns van 4 pond uit een huis en erf en een oliemolen aan de Hinthamestraat op de dijk

aan de overzijde van het daar stromende water en uit een erfcijns van 12 schellingen uit 20 schellingen en erder uit alle erfcijnzen die op dit onderpanden rusten en die toekomen aan het kapittel van de St. Janskerk

193a.

1436, 7 januari

Vestiging erfcijns goederen Vrijdom-Hintham

door: Beatrix d.v.w. Wouter Maas zoon van Nistelrode

t.b.v.: Gerard van Oss z.v.w. Jan

van: erfcijns 30 schellingen

uit: een hofstad en een hof in het Vrijdom onder Hintham tussen Gijsbrecht Maas zoon en Hendrik Lemmens en Liesbeth haar zuster en verder aan twee zijden grenzend aan de gemene straat.

194.

1436, 10 januari

Overdracht erfcijns huis Hinthamerstraat

door: Jan en Liesbeth k.v. Jan van Tienraai ("Tyenrode") en Katrijn d.v.w. Marcelis Ridderkens

aan: Gerlach de Smid z.v.w. Gerlach de Smid van Erp

van: twee derde deel van een erfcijns van £ 6 en 10 schellingen oude Tournooise groten (ad 16 penningen)

uit: huis en erf in de Hinthamerstraat waarin Hendrik van Oss, schoenlapper, placht te wonen tussen Willem van Uden z.v.w. Willem van Geffen en Andries de borduurwerker

bijz.: door Aart Koyt verworven van Aart Rover, Katrijn en Hadewych k.v.w. Jan Snobbe, schoenlapper, en Michiel van Hooft;

door Liesbeth begijn in het Groot Begijnhof, d.v.w. Michiel van Hooft en w.v. Marcelis Ridderkens in haar testament vermaakt aan de kinderen van Katrijn haar dochter.

195.

1436, 12 januari

Uitgifte erfcijns kamer Colperstraat

door: Lambrecht van den Yvelaar z.v.w. Jan van den Yvelaar

aan: Zeger z.v.w. Jan Lattaard

van: een kamer met zijn grond aan de straatkant 13¼ voet breed aan de straat die loopt van de Colperstraat naar de Peperstraat tussen Lambrecht voornd. en Aart de Timmerman en aan de achterzijde grenzend aan Hendrik Hoenderkoper; met de druppen aan weerszijden en de helft van de tussenwand met de schouw die de grens vormt met de rest van het erfgoed van Lambrecht voornd.

voor: erfcijns £ 3

op de rug: moet overhandigd worden aan Jan de Haze, pastoor van het Begijnhof.

196.

1436, 17 januari

Overdracht erfcijns huis Oude Hulst

door: Gerard Schilder

aan: Liesbeth ....(onleesbaar) van Grave

van: erfcijns £ 4

uit: huis en erf aan de Oude Hulst tussen ....(onleesbaar) van Udeman en Jan van Eindhoven, ...wever (onleesbaar).

197.

1436, 22 maart

Overdracht erfcijns huis Hinthamerstraat

door: Gerlach de Smid z.v.w. Gerlach de Smid

aan: Godfried Peteren, plattynmaker ("calopidiator"; klompenmaker)

van: twee derde deel van een erfcijns van £ 6 en 10 schellingen

uit: zie nr. 194.

198.

1436, 30 maart

Testament Katrijn van Vught (uittreksel)

erfcijns Vught

voor: notaris Jan de Gruiter van Venrode, priester bisdom Luik

van: Katrijn d.v.w. Willem van Vught jr., begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest, maar liggend in haar ziekbed

legaten onder andere:

1.

aan de arme zusters of "begutae" in de Grote Infirmerie een erfcijns van £ 1 uit zekere erfgoederen onder Vught

plaats:

woonhuis van Jan Moons gelegen bij de Markt

getuigen:

Hendrik Jacobsz. van Oirschot, clericus;

Paul z.v. Paul Ketelaar;

Katrijn d.v.w. Lambrecht van den Oudenbosch;

Heilwych Potters;

Liesbeth Ketelaar;

Katrijn Andriesz.;

inwoners van 's-Hertogenbosch

199.

1436, 22 mei

Vestiging erfcijns goederen St. Michielsgestel

door: Laurens z.v.w. Reinier van Lith en schoenlapper

t.b.v.: Jan van der Steen z.v.w. Klaas Wouters zoon

van: erfcijns 40 schellingen

uit: huis, erf, hof en een aangelegen akker groot 6 lopenzaad in St. Michielsgestel tussen Hendrik Emonds zoon en verder aan alle kanten omgeven door de gemeeynte.

200.

1436, 18 september

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik maakt bekend dat hij notaris Jan Kousmaker van Den Bosch opdracht heeft gegeven om op basis van de protocollen van de overleden notaris Dirk van der Maas Jansz., priester van het bisdom Luik, ten behoeve van hen die daarom vragen en tegen een behoorlijk salaris grossen te maken van de in die protocollen in minuutvorm afgeschreven akten. Hij treft deze voorziening op verzoek van Johanna van Heesch, meesteres van de Infirmierie van het Groot Begijnhof.

Ingevoegd in de oorkonde van 3 oktober 1436 (zie nr. 201).

201.

1436, 3 oktober

Testament Geertrui van der Hoven (volledig)

kamer Klein Begijnhof Postelstraat

voor:

(minuut) d.d. 8 mei 1428 notaris Dirk van der Maas Jansz., priester bisdom Luik

(grosse) d.d. 3 oktober 1436 notaris Jan Kousmaker van Den Bosch

van: Geertrui van der Hoven, begijn in het Klein Begijnhof
gezond van geest, maar zwak van lichaam

legaten:

1.

aan de kerk van Luik een Vlaamse plak eens

2.

aan Onze Lieve Vrouw bestemd voor de fabriek van de St. Janskerk een Vlaamse plak eens

3.

aan ieder van haar erfgenamen een oude groot

4.

aan Liesbeth haar zuster haar halve kamer en al haar andere bezittingen om daarover naar believen te beschikken mits zij aan de cellebroeders in 's-Hertogenbosch en aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof jaarlijks een erfcijns van £ 1 geeft; van het pond

vermaakt aan de Infirmierie zal jaarlijks 5 schellingen aan de kluizenares bij de kerk worden gegeven; wanneer Liesbeth de kamer verkoopt, ontvangen de cellebroeders en de Infirmierie ieder 8 Franse kronen in erfgoederen of Liesbeth moet voor hen twee erfcijzen van £ 1 kopen; Aleid d.v. Engbert Bogen geeft haar dan raad

plaats:

(minuut) de middelste kamer van de testatrix

(grosse) de "mansio" waar de notaris woont in de COFFERSTRAET

getuigen:

(minuut) Hendrik Vos, kleermaker;

Daniel Jans zoon van Bogen, vilthoedmaker

(grosse) Jan van Donkersvoort, bakker, en

Jan de Bruin z.v.w. Willem

bijz.: de notaris Jan Koumaker heeft de protocollen van notaris Van der Maas ontvangen uit handen van Liesbeth, de zuster van wijlen Dirk van der Maas;

op de rug: 'uut eenre cameran die Gheertrude van den Hoeve was uut huys bi dat poerteken ter Postelstraten waert op die side ter VVchterstraten waert'.

Analyse

In 1436 kostte een erfcijns van 1 pond payment 8 Franse gouden kronen. Zie echter ook nr. 212 waar 6 kronen voldoende zijn voor 1 pond.

201a.

1436, 13 december

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht goederen St. Michielsgestel

door: Dirk van den Broek z.v.w. Hendrik van den Broek

aan: Gerard de Molenaar z.v.w. Hendrik de Molenaar

betreft: erfpacht 1½ mud rogge.

uit: huis, erf, hof en 1 malderzaad aangelegen land in St. Michielsgestel 'Ten Hornic' tussen Klaas Peters zoon en zijn kinderen en Jacob Geenkens en Jacob Dirksz. en grenzend Jan van der Borch en de gemene straat; een stukje land in het HEYSMANS VELT tussen de kinderen v.w. Jan Elen en het HEYSMANS VELT en verder grenzend aan Willem Mughevel

Ingevoegd in de oorkonde van 17 maart 1441 (nr. 215).

202.

1438, 8 mei

Overdracht erfcijns huis Vismarkt

door: Mattheus Berwout natuurlijke z.v.w. Mattheus Priem, priester

aan: Gijsbrecht van den Broek z.v.w. Hendrik van den Smedebroek

van: ¼ van een erfcijns van £ 3 en 9 schellingen

uit: huis en erf aan de Vismarkt tussen Aart z.v.w. Thys Goby en Geze e.v. Jan van Vught

bijz.: door mr. Godfried van Rode t.b.v. jonkvrouwe Geertrui begijn in het Groot Begijnhof en d.v.w. Herman van Eindhoven gekocht van Jan Berwout sr.

203.

1438, 5 juli

Testament Aleid Houtappel (uittreksel)

erfcijns huis Orthenstraat

voor: Jan de Gruiter van Venrode, priester bisdom Luik

van: Aleid d.v.w. Gijsbrecht Houtappel en w.v. Jan van Doringen alias Tesmaker, begijn in het Groot Begijnhof

gezond van geest [over het lichaam niets vermeld]

Het testament gemaakt ten overstaan van notaris Jan Kousmaker met wijlen haar echtgenoot wordt niet herroepen

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van Luik ½ Arnhemse gulden eens

2.

aan de fabriek van de St. Janskerk 1 Arnhemse gulden eens

en verder onder andere:

3.

aan de arme begijnen die op de Grote Infirmerie van het Groot Begijnhof wonen een erfcijns van £ 1 uit een erfcijns van £ 10 uit een huis, erf en hof van Hendrik van Asch alias Weyndelmoeden in de Orthenstraat tussen Gijsbrecht Keymp en Engbert Kaarsmaker en aan de achterzijde grenzend aan het daar stromende water

4.

aan de arme begijnen die op de Kleine Infirmerie wonen een erfcijns van £ 1 uit de £ 10 voornd.

5.

de overige £ 8 van voornde erfcijns gaan

naar Hendrik z.v.w. Jan Hoeft ('Hoyfft'), schoenlapper en bloedverwant van de testatrix plaats: woonhuis van de notaris gelegen bij de St. Janskerk

getuigen: Hendrik Smits, priester en beneficiaat in de St. Janskerk;

Jan Hendriksz. van der Heeze;

Steven Wellens van Eersel;

Anselm Hendriksz. van Gemert

clerici van het bisdom Luik.

203bis.

1438, 5 juli

Testament Aleid Houtappel (uittreksel)

erfpacht goederen Den Dungen

Een ander uittreksel uit het testament vermeld onder nr. 203, nu met de volgende legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van de begijnen voor de ene helft en aan de arme begijnen die verspreid op het Begijnhof wonen voor de andere helft een erfpacht van 1 m. uit goederen onder Den Dungen (zie nr's 185 en 187).

204.

1438, 6 augustus

Testament Dirk Batenzoon (uittreksel)

erfcijs huis Peperstraat; Tongeren (Belg. Limburg); Brugge; jaargetijde

voor: notaris Aart van Hamme ('de Hamme'), priester bisdom Luik

van: Dirk Batenzoon, kanunnik en scholaster van de kerk van Onze Lieve Vrouw in Tongeren en rector van de parochiekerk van Rosmalen
gezond van geest, maar zwak van lichaam

legaten:

1.

aan St. Lambertus te Luik 2 oude groten eens

2.

aan Onze Lieve Vrouw te Tongeren 8 Arnoldusgulden eens

3.

aan St. Lambertus van de parochiekerk te Rosmalen 10 Arnoldusgulden eens

4.

aan St. Donatianus te Brugge 8 Arnoldusgulden eens

1-4 aan de fabrieken van deze kerken en verder onder andere:

5.

aan deken, kapittel en 'capellani' van de St. Janskerk te Den Bosch voor een jaargetijde, te vieren op zijn sterfdag, en bestemd voor de zielen van hem en zijn ouders een erfpacht van ½ mud rogge uit zijn stenen huis en rondom gelegen erfgoederen in de Peperstraat

6.

ter vergroting van de inkomsten van een zeker altaar in de St. Janskerk gesticht door zijn bloedverwant Gijsbrecht Batenzoon 50 Franse kronen gerekend tegen 24 kromstaarten het stuk; de executeurs moeten voor deze som renten kopen

7.

aan de arme begijnen die wonen op de Infirmierie een erfpacht van 2 sester raapzaad en 2 sester witte erwten te vestigen op voornd. stenen huis

8.

1 morgen land in 'Venboschdamp' (naam parochie niet vermeld) aan Griet zijn zuster en na haar dood aan het altaar vermeld onder 6.

executeurs:

Dirk Goby kanunnik van de kerk van St. Dionisius te Luik;

Gijsbrecht van Eel, kanunnik van de kerk van Onze Lieve Vrouw in Tongeren ;

mr. Peter Krom, deken in Den Bosch en

Griet, zuster van de testator

plaats:

woonhuis van de testator in Tongeren binnen de immuniteit van het claustrum

getuigen:

mr. Hendrik van Puttem, magister in artibus, licentiaat in de rechten en kanunnik in de kerk van St. Dionisius te Luik;

Lambertus van Puttem, gehuwd clericus van het bisdom Luik en broer van de vorige;

Evert van Tongeren, priester en 'capellanus' in de kerk van Tongeren;

Mattheus Gillisz.

van de bisdommen Luik en Kamerijk

op de rug: blijkt dat in het huis aan de Peperstraat later Hubrecht Hals woonde, dat dit exemplaar bestemd was voor de Infirmierie en dat het oorspronkelijke testament berustte bij Peter Krom, deken van het kapittel van de St. Janskerk.

205.

1438, 22 oktober

Overdracht erfcijns goederen St. Michielsgestel

door: Jan van der Steen z.v.w. Klaas Wouters zoon

aan: Godfried Boest t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof

van: erfcijns 40 schellingen

uit: zie nr. 199.

206.

1438, 13 december

Vestiging erfcijns huis Kerkstraat

door: Willem Hals z.v.w. Klaas Hals

t.b.v.: Petra w.v. Jan Rover, spelmaker

van: erfcijns £ 10

uit: huis en erf en twee aangelegen kameren in de Kerkstraat tussen Hendrik de Bie, bontwerker, en een straatje gend. 'dat Krullestraetke' en verder grenzend aan Willem in den Anker

voorw.: na de dood van Petra vererft dit goed op Koenraad z.v. Rudolf Coenen zoon en Liesbeth; Liesbeth is de dochter van Petra en Jan Rover voornd.

207.

1439, 25 februari

Vestiging erfcijns huis Oude Hulst

door: Gerard van Megen z.v.w. Godschlak van Megen

t.b.v.: Godfried Boest t.b.v. de fabriek van de kerk van de begijnen
van: erfcijns 30 schellingen
uit: huis, erf en hof aan de Oude Hulst tussen Mattheus Meynen en
wijken Yda Moyens en grenzend aan de sloot gend. 'Mortelgrave'.

208.

1439, 16 april

Vestiging erfcijns Postelstraat

door: Gerard z.v. Gerard Klaas zoon van Grotel

t.b.v.: Gijsbrecht van den Broek z.v.w. Hendrik van den Smedebroek

van: erfcijns £ 4

uit: huis en erf aan de Postelstraat tussen de gemene straat en Herman Marcelis zoon,
vleeshouwer, en verder grenzend aan Albrecht gend. Aab van Jans Smits.

209.

1439, 8 juni

Overdracht erfcijns huis Hintham

door: Liesbeth d.v.w. Leonius Kannart z.v.w. Lambrecht Kannart

aan: Aart van Weilhuizen t.b.v. Aleid d.v.w. Reinier van Even, begijn in het Groot
Begijnhof

van: erfcijns £ 4

uit: een hofstad met de gebouwen erop staande op de Hinthamerdijk tussen Koenraad
natuurlijkez.v.w. Gerard Coenen, priester, en Otto Bruystens

bijz.: door Liesbeth in erfcijns gegeven aan Jan Valkenburg z.v.w. Jan voor £ 4 en zekere
andere lasten.

210.

1439, 12 juli

Testament Liesbeth van der Weteringen (volledig)

erfpachten landerijen Schijndel; jaargetijde; stichting H. Mis; gezondheid

voor: Jan de Haze, pastoor van het Groot Begijnhof

van: Liesbeth d.v.w. Gerard van der Weteringen, begijn in het Groot Begijnhof;
gezonder van geest, maar lijdend aan de epidemische pest ook wel de nieuwe pest
genaamd, waarvan zij niet herstelde;
de pastoor diende de Laatste HH. Sacramenten toe

legaten:

1.

aan de fabriek van de kerk van Luik, aan die van de St. Janskerk en aan Onze Lieve Vrouw
ieder 1 kromstaart

2.

aan elk van de vier bedelorden ½ Arnhemse gulden opdat zij haar naam op de rol zetten

3.
aan de kluisnares die op het begijnhof woont 4 kromstaarten
4.
aan de Grote en aan de Kleine Infirmierie ieder 2 kromstaarten
5.
aan Jan de Haze de wol die zij bij zich heeft; dit is bestemd voor een maandstond
6.
aan Zeger van den Brand, priester en koster in deze kerk, een koperen 'olla' (=?) van 2½ kwart en een tafellaken ('mensale') van 5 el opdat hij helpt bij de voornde maandstond
7.
aan Jan z.v.w. Jan van der Weteringen, haar broer, een akker land gend. 'die Boenre' in Schijndel tussen Jan Vestmans, Godfried van Eindhoven en Hendrik Wouterszoon; hij mag dit niet vervreemden of bezwaren; na zijn dood gaat dit land naar haar broer Michiel of diens erfgenamen
8.
aan Jan voornd. 1 paar linnen en 1 linnen laken voor twee hemden en een roodgekleurde serge
9.
aan Michiel al haar overige, niet aan anderen gelegateerde gebruiksvoorwerpen en sieraden die zich in haar kamer bevinden
10.
aan de pastoor van de kerk van de begijnen voor een jaargetijde voor de zielen van haar en haar ouders een erfcijns van £ 1 uit al haar goederen behalve de akker vermeld onder 7
11.
aan de rector van het altaar van St. Jan de Evangelist in de kerk van de begijnen een erfpacht van 2 mud rogge bestemd voor een dagelijkse heilige Mis; deze erfpacht te vestigen op al haar goederen gelegen in Schijndel 'in Scryvershoeve' op het 'Luttel Eynde' bij het land van Jan van der Weteringen, Aart Egons en anderen; zolang Dirk van Gassel, priester en dienstdoend in de kerk van Schijndel, leeft ontvangt hij deze erfpacht en draagt daarvoor een wekelijkse heilige Mis op waar hem dat uitkomt
12.
aan Lamberta van Vught, begijn, haar grijze hemd ('tunica') en haar beste 'peplus' (=?)
13.
aan Jut van Cuyk twee pond linnen
14.
aan Hille van Dieden haar beste 'caputium'
15.
aan Johanna e.v. Jan van Gerwen vier pond linnen
16.
aan Aleid d.v. Aart Bekkers vier pond linnen
17.
aan Oede van den Bogaard haar beste hemd of voering; dit moet verkocht worden en de opbrengst moet onder de armen worden verdeeld voor het zieleheil van de testatrix
18.
aan Heymerik, eeuwig vicaris van de kerk van Schijndel, een gouden Peter

19.

aan Jut van Leuven, begijn, haar middelste falie

20.

aan Evert van Deurne, priester, ½ Arnhemse gulden

bijz.: mocht een van de erfgenamen of vrienden problemen maken, dan vervalt hun legaat of hun erfdeel; dit gaat dan naar de Tafel van de H. Geest en de betreffende persoon ontvangt een oude groot

executeurs:

Michiel haar broer;

Oede van den Bogaard en

Lamberta van Vught

plaats:

de kerk van de begijnen

getuigen:

Evert van Deurne, priester;

Laurens van Schoonhoven en

Servaas van Hasselt, beide laatste leken en inwoners van Den Bosch

op de rug: bestemd voor Adriaan Bertoldsz. en later voor Aart van der Weyden, rectoren van het altaar van St. de Evangelist

Het zegel van Jan de Haze is verdwenen.

211.

1439, 17 augustus

Oorkonde officiaal

De officiaal van het bisdom Luik draagt notaris Jan Pels van Den Bosch, clericus van het bisdom Luik, op om op basis van de protocollen van de overleden notarissen Jan Koumaker en Dirk van der Maas Jansz. ten behoeve van hen die daar om vragen en tegen een behoorlijk salaris grossen te maken van de in die protocollen geminuteerde akten. Hij treft deze voorziening, nadat Klaas Schilders, rentmeester van het huis van de "Susteren" in het Groot Begijnhof en gesticht door Peter de Gorter en Aleid Troyaas zijn echtgenote. Ingevoegd in de oorkonde van 11 maart 1440 (nr. 212).

212.

1440, 11 maart

Testament Tielman van Kampen en Liesbeth (volledig)

goederen Oirschot-Spoordonk, Empel, St. Michielsgestel, Schijndel, Asten, Oisterwyk Heukelum, Korte Waterstraat, Gasselstraat (?), Markt dotatie St. Jacobsgasthuis

voor:

(minuut) d.d. 2 augustus 1427 notaris Dirk van der Maas Jansz.

(grosse) d.d. 11 maart 1440 notaris Jan Pels van Den Bosch, clericus bisdom Luik

van: Tielman van Kampen en Liesbeth zijn echtgenote

legaten:

1.

aan St. Lambertus 1 lichte gulden eens

2.

aan Onze Lieve Vrouw bestemd voor de fabriek in 's-Hertogenbosch 10 Beierse guldens eens na de dood van een van beide binnen een jaar te betalen

3.

aan de armen in het Groot Gasthuis, de predikheren en de minderbroeders ieder een erfcijns van £ 1 uit £ 3 na de dood van een beiden; deze erfcijns wordt betaald door Hendrik van Hintham en gaat uit een huis en erf naast de Gevangenpoort in de Waterstraat; dit huis was ooit een 'stufa comis' (ik weet niet wat hieronder verstaan wordt); Hendrik voornd. mag dit aflossen tegen een koers van 6 Franse kronen per pond

4.

de langstlevende moet binnen drie jaar na de dood van de eerstoverledene 100 Beierse gulden geven voor het St. Jacobsgasthuis mits dit binnen drie jaar gebouwd wordt; zo niet, dan gaat dit bedrag naar de armen; de langstlevende wordt hiermede in zijn/haar geweten belast

5.

aan het 'susterhuys' [= Kleine Infirmierie] gesticht door Peter de Gorter en Aleid diens echtgenote een erfpacht van 1½ m. uit een hoeve in Asten gend. 't Goet te Bussel'; deze hoeve is in het bezit van de pastoor van Asten

6.

aan Jan van Hijnen Dirksz. een lijfrente van 1 mud rogge uit het woonhuis van de testatoren

7.

aan Mette Noden die wijlen Jacoba de dochter van de testatoren hielp toen deze ziek was een lijfrente van 1 mud rogge

8.

aan Willem die woont bij de testatoren en die aan Gooswijn hun zoon les geeft een lijfrente van 1 mud rogge

9.

aan de Kleine Infirmierie, indien Gooswijn vermeld onder 8 sterft zonder wettige kinderen na te laten, een erfcijns van £ 6 uit het huis van Jacob Monik bij de Markt

10.

aan Peter, hun oudoom, de helft van een hoeve in Oirschot onder Spoordonk; de andere helft was al van Peter, te aanvaarden na de dood van beiden en die van Gooswijn hun zoon, als deze sterft zonder wettig nageslacht na te laten

11.

aan Peter voornd. een erfcijns van £ 25 uit het huis van Jacob Monik bij de Markt te aanvaarden als onder 10; Tielman wenst, dat Peter deze erfcijns na zijn dood overlaat aan het St. Jacobsgasthuis, indien dit tot stand komt, anders gaat het naar de armen

12.

aan de kinderen van w. Katrijn, zuster van Tielman, zijn hoeve in St. Michielsgestel en Schijndel gend. de hoeve 'te Lanckelaer' en alle gronden door hem daaraan toegevoegd, te aanvaarden als onder 10

13.

aan de predikheren 100 Beierse gulden na de dood van beiden

14.

aan de armen in het Groot Gasthuis 50 Beierse gulden na de dood van beiden

15.

aan het St. Jacobsgasthuis, als dit doorgaat ('dummodo habuerit processum') en indien Gooswijn voornd. sterft zonder wettige of onwettige kinderen na te laten, een erfpacht van 15 mud rogge uit goederen in Heukelum bij Oisterwijk

16.

Liesbeth vermaakt aan Tielman, indien hij haar overleeft, en indien Gooswijn sterft zoals onder 15, hun woonhuis, alle goederen verworven tijdens hun huwelijk en de gende erfpacht van 15 mud; Tielman mag daar dan vrij over beschikken; mocht Liesbeth het langste leven, dan heeft zij het vruchtgebruik van deze goederen; mocht Gooswijn overlijden zonder wettige kinderen na te laten, dan mag Tielman vrijelijk beschikken over de goederen die van hem gekomen zijn

17.

het huis dat het dichtst bij het woonhuis van de testatoren staat en waar een beeldhouwwerk gend. 'die Swaen' geplaatst is, wordt als volgt verdeeld: de ene helft voor de kinderen van Bernard Huygenzoons, lakenbereider, verwekt bij Griet de Groter, zijn huidige echtgenote, de andere helft voor de kinderen van Peter van Hijnen Geleynszoen en de kinderen van w. Peter van Hijnen Leidekker en Heilwych e.v. Wouter Hals en aan de dochter van deze Heilwych en aan Jan z.v.w. Jan Andrieszoon van Bernheze; deze helft wordt dus in vier delen wordt verdeeld; op dit huis rust een lijfrente van 2½ mud rogge verschuldigd aan Tielman de oudoom van de testator

18.

aan Tielman, de oudoom van de testator, een erfcijns van £ 6 uit de huizen die het dichtste bij de muur van het gasthuis in de Kerkstraat liggen; mocht Gooswijn kinderloos overlijden, dan mag de legataris hierover vrij beschikken

19.

aan Liesbeth d.v. Jan Andrieszoon een erfcijns van 6 oude schilden en aan Jan, de broer van Liesbeth voornd., een erfcijns van 2 oude schilden, beiden uit 8 oude schilden uit erfgoederen in Empel en afkomstig van de testatrix; zij mogen deze erfcijnzen niet vervreemden, na hun dood gaan zij naar de kinderen

20.

aan de kinderen van Lana e.v. Godfried Heerken, zuster van de testatrix, al haar overige, niet gelegateerde goederen voor zover van haar afkomstig; Godfried mag deze niet vervreemden, maar zij vererven op hun kinderen, mits Gooswijn kinderloos overlijdt; mocht een van de testatoren overlijden, dan heeft de ander volgens het recht van 's-Hertogenbosch de tocht op deze goederen; Mechteld de moeder van de testatrix behoudt het vruchtgebruik van al deze goederen

21.

aan Mechteld e.v. Herman Bekkers wonend tegenover de predikheren twee schalen

22.

aan Emke dienstbode van Godfried Heerken 4 Beierse gulden terstond te betalen na de dood van beide testatoren, of Gooswijn nu kinderen heeft of niet.

Gooswijn, hun zoon, mag niet voor zijn dertigste jaar over de goederen beschikken [deze bepaling staat na de opsomming van de getuigen]

bijzonderheid:

de protocollen van notaris Van der Maas bleken zich te bevinden bij Yda w.v. Jan Koumaker

executeurs:

Peter de Gorter, oudoom van de testatoren

Tielman, broer van Peter voornd.;

Jan van Hijnen Dirksz.;

Dirk, de broer van Jan voornd.;

Herman Bekkers (of: de bakker) tegenover de Predikheren;

Jacob Oedenzoon, broer van Tielman de testator

en verder nog

Godfried Heerken

plaats:

(minuut) woonhuis van Godfried Heerken

(grosse) Groot Begijnhof

als getuigen aanwezig:

(minuut)

Peter van Hijnen z.v. Gillis;

Jacob Jansz. van den Broek;

Hendrik z.v.w. Hendrik Hadewychen

(grosse)

Jan van Rode, timmerman, en

Rudolf Melis zoon, steenhouwer ("lathamus").

213.

1440, 5 september

Overdracht erfcijs huis Vismarkt

door: Christina d.v.w. Jacob Coptyt en Mechteld d.v.w. Herman van Eindhoven;
Gijsbrecht van den Broek e.v. Katrijn d.v.w. Jan Berwout en Katrijn; Katrijn sr. is
d.v.w. Herman van Eindhoven

aan: Gijsbrecht Roesmont ten behoeve van het Neynselgasthuis voor de ene helft en ten
behoeve van de Infirmierie van het Groot Begijnhof voor de andere helft

van: erfcijs £ 3 en 9 schellingen

uit: zie nr. 202.

214.

1440, 3 december

Vestiging erfpacht landerijen Geffen

door: Jan z.v.w. Broos Goedelen zoon

t.b.v.: Godfried z.v.w. Jan Lonys

van: erfpacht ½ mud rogge

uit:

1. huis, erf, hof en 4 lopenzaad aangelegen land in Geffen 'aen die Wyc' tussen Gooswijn van Heusden en Rudolf Winriksz. en verder strekkend van de 'Bredenwech' en 'die Wycschestraet'

2. 2 m. land aldaar 'op die Beecsche Hoeve' tussen Dirk de Borggreve en Rudolf Broos zoon en strekkend van 'den Gevarts Grave' tot aan Jan Vilt.

214a.

1441, 7 februari

Overdracht erfcijns huis zijstraat Colperstraat

Margriet weduwe van Amelius gend. 'Yab' draagt over aan Gijsbrecht Roosmond ten behoeve van de Grote Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 30 schelling payment zoals in 's-Hertogenbosch ten tijde van de betaling gewoonlijk in de beurs omgaat uit een huis en erf in een straatje dat loopt van de Colperstraat naar de stenen brug gend. Loefsbrug.

Op de rug: niet gezien.

Geborgen in platte kartonnen doos nr. 40.031.

214b

1441, 7 februari

Overdracht recht van vruchtgebruik huis Colperstraat

Margriet weduwe van Amelius gend 'Yab' draagt haar recht van vruchtgebruik op een huis in de Colperstraat over aan haar kinderen Godfried en Melis ('Amelius') en aan Hendrik van Megen gehuwd met Engele een dochter van Margriet en Melis.

Op de rug: niet gezien.

Geborgen in platte kartonnen doos nr. 40.031.

215.

1441. 17 maart

Openbare verkoop goederen St. Michielsgestel

voor: schepenen van Den Bosch

door: Gerard Mol van Driel, die de uitwinning had verworven van de uitwinner, Gerard de Molenaar z.v.w. Hendrik de Molenaar

aan: Gerard de Molenaar voornd.
van: de goederen uitgewonen wegens een achterstallige erfpacht van ½ mud rogge
gevestigd d.d. 13 december 1436 (zie nr. 201a)
op de rug: onder andere dat dit goed de arme begijnen toebehoorde.

BHIC inv. nr. 6 regest nr. 19
1441, 5 april

Vestiging erfpacht Rosmalen

Nicolaas Tolinc z.v.w. Wouter Tolinc vestigt ten behoeve van Gijsbrecht Roesmont ten behoeve van Aleid d.v.w. Reinier van Even begijn op het Groot Begijnhof een erfpacht van 1 mud rogge uit drie morgen broekland in Rosmalen in Bruggen grenzend aan de gemene steeg en de helft van 14 hont broekland in Rosmalen 'op die Buenre'.
Op de rug: verwijzing naar het testament onder no 85 en naar het altaar van de Vier Doktoren.

215a.
1441, 7 april

Verkoop erfcijns huis Colperstraat

Godfried, Melis en Hendrik (zie nr. 214b) verkopen aan bestaande erfcijns van 30 schellingen uit een huis aan de Colperstraat (zie verder nr. 214b) aan Gijsbrecht Roosmond ten behoeve van de Grote Infirmierie van het Groot Begijnhof.
Geborgen in platte kartonnen doos met nr. 40.031.

216.
1441, 19 mei

Overdracht erfpacht landerijen Heesch

door: Wouter z.v.w. Thomas van Vught

aan: Griet d.v.w. Jan van Deynen

van: erfpacht 15 lopen rogge

uit:

1. een stuk akkerland gend. 'den Boenhoff' in Heesch tussen Steven Heynen zoon
  2. een stuk land aldaar gend. 'die Nonnebrake' aldaar tussen de erfgenamen v.w. Hendrik Colenzoon en de waterloop
  3. een stuk land aldaar 'aen den Stock' tussen Wouter van der Wyst en de kerk van Heesch
  4. een erfpacht van 10 sester rogge die Rudolf z.v.w. Wouter de Raat
- bijz.: door Wouter van Vught voornd. van Rudolf z.v.w. Wouter de Raat gekocht.

217.
1441, 16 september

**Uitvoering testament Ricoud van Lith
erfcijns huis Beurdestraat**

voor: notaris Jan Pels van Den Bosch, clericus bisdom Luik

door: Hadewych d.v. Gooswijn van Vlymen en w.v. Ricoud van Lith alias in den Kluit z.v.
Dirk, poorteres

betreft: ter uitvoering van het testament van wijlen haar man verleden ten overstaan van wijlen Jan van Bommel, priester, draagt zij over aan Peter Krom, deken van het kapittel van de St. Janskerk, een erfcijns van £ 2½; deze erfcijns gaat uit een huis, erf en hof in de Beurdeestraat tussen Dirk van Orthen en Willem Paulus zoon van Engelen en was beloofd door Aleid d.v.w. Jacob van der Heyden aan Hendrik Myldman;

Ricoud van Lith had dit vermaakt aan deken en kapittel (£ 1), aan de "capellani" of beneficiaten van deze kerk (£ 1) en aan de Grote en de Kleine Infirmierie (ieder 5 schellingen); de eerste twee legaten zijn bestemd voor een jaargetijde te vieren op zijn sterfdag met hun eigen licht

plaats:

de St. Janskerk in de kapittelzaal

getuigen:

Aart Moniks z.v. Gijsbrecht

..... (onleesbaar)

Aart van de Molen, poorters van Den Bosch.

218.

1441, 17 oktober

Waarborg erfcijns land Gewande

door: mr. Andries Hoornken z.v.w. Hendrik Hoornken z.v.w. Andries Hoornken

aan: Thomas de Bever, spelmaker en z.v.w. Rudolf

betreft: mr. Andries heeft een erfcijns van £ 4 uit land onder Gewande (zie verder nr. 219 en 104) overgedragen aan Thomas voornd.; mocht Thomas dit door middel van een uitwinning verliezen, dan zal mr. Andries hem 22 Rijnsgulden en de kosten van het proces uitbetalen.

219.

1441, 27 oktober

Overdracht erfcijns land Gewande

door: mr. Andries Hoornken, priester en z.v.w. Hendrik z.v.w. Andries Hoornken

aan: Thomas de bever

van: erfcijns £ 4

uit: 2 morgen land onder Gewande (zie nr. 104).

220.

1442, 8 februari

Overdracht erfcijns landerijen Kessel en Lith

door: jonkvrouwen Hillegond van Maurik en Christina van Vlymen, meesteressen van de Kleine Infirmierie van het Groot Begijnhof en
Klaasje de Wyse d.v.w. Rudolf en Mechteld d.v.w. Jan Boyen, zusters van de Kleine Infirmierie

aan: Lambrecht van Deurne t.b.v. Aleid d.v.w. Reinier van Even, begijn in het Groot Begijnhof

van: erfcijns 20 schellingen uit £ 8

uit:

1 morgen land in Kessel 'op Wijcken opten Uterdijc' tussen Hendrik van Ranst en Jan Buk Janszoon en een kamp gend. 'Rutgher Eghens Soens Camp' in Lith tussen Peter Arnts zoon
bijz.: de Kleine Infirmierie had dit verworven door het testament van Liesbeth Boortman
d.v.w. Hendrik Boortman;

Willem van Kessel sr. z.v.w. Gerard van Kessel had dit beloofd te betalen aan Liesbeth voornd.

221.

1442, 28 juni

**Testament Lana Heren erfcijns [Keizerstraat] (volledig)
jaargetijde; gezondheid**

voor: Jan de Haze, pastoor van het Groot Begijnhof

van: Lana w.v. Godfried Heren, vleeshouwer en begijn in het Groot Begijnhof
gezond van geest, maar zwak van lichaam omdat zij aan de epidemische pest ook
wel nieuwe pest genaamd leed; zij herstelde hiervan niet

legaten:

1.

aan de fabrieken van de kerken te Luik en van St. Jan de Evangelist en Onze Lieve Vrouw
ieder ½ Arnhemse gulden eens

2.

aan de pastoor van de kerk van de begijnen 1 Arnhemse gulden eens

3.

aan de koster van deze kerk ½ Arnhemse gulden eens

4.

aan de pastoor van de kerk van de begijnen een erfcijns van £ 1 uit £ 2; deze erfcijns gaat uit
het huis, erf en erfgoederen van Klaas van Diest, koopman, gelegen aan de straat voorbij de
Lombardsbrug tegenover de St. Joriskapel met aan de ene kant Aart van den Broek,
'medicus', later Jan van Diest, wever, en daarna Thomas van Sassenveld en thans Peter
Brugman; aan de andere kant een zekere Katrijn thans e.v. Hendrik Spelmaker; dit is
bestemd voor een jaargetijde voor de zielen van haar, haar ouders en haar vrienden; op de
dag van dit jaargetijde moet de pastoor naar haar graf gaan om daar zoals gebruik is te
bidden

5.

aan de refter van haar huis waar de zusters wonen een erfcijns van £ 1 uit de £ 2 voornd.

6.

aan de fabriek van de kerk van de begijnen een erfcijns van £ ½ door haar erfgenamen

desgewenst af te kopen tegen de in Den Bosch gebruikelijke koers of door hen te vestigen op behoorlijke onderpanden

plaats:

woonkamer van de testatrix op gend. Begijnhof

getuigen:

Jacob, Mechteld en Griet, k.v. de testatrix en van Steven, de bakker (of: Bekkers) die met dit testament instemden;

Anselm Anselmsz., koster van de kerk van de begijnen;

Mechteld Bekkers (of: de Bakker);

Agnes Noppen;

Katrijn Coenen, begijnen van gend. Begijnhof.

222.

1442, 7 juli

Schenking erfpacht land Dinther

voor: Herman ten Kolke van Doesburg, priester bisdom Utrecht

door: Liesbeth Loyer d.v.w. Jan Loyer en begijn in het Groot Begijnhof

aan: Klaasje d.v.w. Rudolf ten behoeve van de Kleine Infirmerie

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: het land in Dinther beschreven in nr. 168

plaats: het huis van Evert van Deurne, beneficiaat in de St. Janskerk bij het kerkhof

getuigen:

Evert van Deurne voornd

Jan van Dunen, priester en beneficiaat in de St. Janskerk;

Lambrecht Poelman, leek en poorter.

223.

1443, 23 maart

Uitgifte erfpacht goederen St. Michielsgestel

door: Gerard de Molenaar z.v.w. Hendrik de Molenaar

aan: Laurens z.v.w. Jan Laurens zoon van Engelen

van: huis, erf, hof en een stuk aangelegen land van 1 malderzaad en een stuk weiland daaraangelegen in St. Michielsgestel 'ten Hoernic' tussen Klaas gend. Cool Peters zoon en de 'Emonts Camp' die toebehoort aan Jacob Dirks en Hendrik Emonts zoon en strekkend van de erfgenamen v.w. Jacob Goby en de gemene straat tot aan Liesbeth Schutter

voor: erfpacht 1½ mud rogge

lasten: 1 oude groot, 3½ penningen nieuwe cijns en 3 cijnschoenderen grondcijns aan N.N. voor rekening van de erfpachter.

BHIC inv. nr. 6 regist 14

1443, 8 mei

Vestiging erfpacht Rosmalen

door: Nicolaas Tolinc z.v.w. Wouter Tolinc

t.b.v.: Lambert van Doorne z.v. Christiaan ten behoeve van Aleid d.v.w. Reinier van Even
begijn

van: een erfpacht van 1 ½ mud rogge

uit:

1. 3 morgen broekland in Rosmalen in Bruggen grenzend aan de gemene steeg
2. de helft van 14 hont broekland in Rosmalen 'op die Buenre'
3. een akker van 8 lopenzaad in Rosmalen
4. een stuk land van 8 lopenzaad in Rosmalen 'int Venne'

224.

1444, 7 maart

Bet. belofte erfcijns land Den Dungen

door: Willem z.v.w. Hubrecht van der Sporkt

aan: Luitgaard d.v.w. Hendrik Stelleken

van: erfcijns £ 3

uit: 6 morgen land onder Den Dungen op de Eikendonk tussen de gemene straat en w.
Yngram van Deurne z.v.w. Robrecht.

225.

1444, 19 maart

Overdracht erfcijns land Den Dungen

door: Hendrik en Gerard k.v.w. Gerard van Uitvinkel

aan: Gijsbrecht Roesmont t.b.v. Aleid d.v.w. Reinier van Even

van: de helft van een erfcijns van £ 5

uit: 3 morgen land gend. 'Sceepdonck' onder Den Dungen tussen Anselm z.v.w. Hendrik
Willems en Hadewych w.v. Aart Truden zoon en haar kinderen.

226.

1444, 26 maart

Afstand rechten erfcijns land Den Dungen

door: Maarten de Greve

t.b.v.: Luitgaard (zie nr. 224)

betreft: al zijn rechten op de erfcijns van £ 3 (zie nr. 224).